

Brüssel, 26.10.2022
COM(2022) 540 final

2022/0344 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, direktiivi 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest, ning direktiivi 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2022) 540 final} - {SWD(2022) 540 final} - {SWD(2022) 543 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

ELi veealaste õigusaktide üldeesmärk on kaitsta inimeste tervist ja keskkonda mürgiste ja/või püsivate saasteainete koosmõju eest. Käesolevas algatuses käsitletakse direktiivi 2000/60/EÜ¹ (veepoliitika raamdirektiiv) ja selle kaht tütar­direktiivi – direktiivi 2006/118/EÜ² (põhjaveedirektiiv) ja direktiivi 2008/105/EÜ³ (keskkonnakvaliteedi standardite direktiiv); neis direktiivides keskendutakse põhja- ja pinnavee kaitsele⁴. Kõnealuste direktiividega täiendatakse muid olulisi veealaseid õigusakte, st direktiivi (EL) 2020/2184⁵ (joogiveedirektiiv), nõukogu direktiivi 91/271/EMÜ⁶ (asulareovee puhastamise direktiiv), direktiivi 2008/56/EÜ⁷ (merestrategia raamdirektiiv), direktiivi 2006/7/EÜ⁸ (suplusveedirektiiv), direktiivi 2007/60/EÜ⁹ (üleujutuste direktiiv) ja nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ¹⁰ (nitraadidirektiiv).

Nimetatud õigusaktid sisaldavad saasteainete ja kvaliteedistandardite loetelusid ning nende loetelude korrapärase läbivaatamise nõudeid¹¹. Veepoliitika raamdirektiivi artikli 16 lõikes 4 on sätestatud, et komisjon peab korrapäraselt, vähemalt iga nelja aasta tagant, läbi vaatama veekeskkonda, st nii pinna- kui ka põhjavett ohustavate prioriteetsete ainete nimistu. Pinnavee puhul peab komisjon vastavalt keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi artiklile 8 vaatama läbi veepoliitika raamdirektiivi X lisa (prioriteetsete ainete nimistu) ning põhjavee puhul peab komisjon vastavalt põhjaveedirektiivi artiklile 10 vaatama iga kuue aasta tagant läbi põhjaveedirektiivi I ja II lisa. Sellest läbivaatamisest ja mõju hindamisest antakse aru ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule, nagu on osutatud keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi artiklis 8.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

⁴ Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1).

⁶ Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/56/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika-alane tegevusraamistik (ELT L 164, 25.6.2008, lk 19).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiiv 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 76/160/EMÜ (ELT L 64, 4.3.2006, lk 37).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27).

¹⁰ Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

¹¹ Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 16 lõiked 4 ja 7, direktiivi 2008/105/EÜ artikkel 7 ja direktiivi 2006/118/EÜ artikkel 10.

Nende loetelude ajakohastamise vajadust kinnitas 2019. aasta toimivuskontroll¹², mille käigus jõuti samuti järeldusele, et muud õigusaktide täiustused suurendaksid õigusaktide tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust. Lähtuvalt ELi veepoliitika põhiülesandest on käesoleva algatuse üldeesmärgid:

- (1) parandada ELi kodanike ja looduslike ökosüsteemide kaitset kooskõlas elurikkuse strateegia¹³ ja nullsaaste tegevuskavaga¹⁴, mis mõlemad on lõimitud Euroopa roheline kokkuleppesse¹⁵;
- (2) suurendada õigusaktide tulemuslikkust ja vähendada kaasnevat halduskoormust, et võimaldada ELil kiiremini reageerida uutele riskidele.

Kemikaalidega kokku puutumine joogivee kaudu võib avaldada mitmesugust lühi- ja pikaajalist mõju tervisele. Kemikaalid ohustavad ka veekeskkonda, tuues kaasa domineerivaid liike hõlmavad muutused ja elurikkuse vähenemise või kadumise. Veekogudes esinevate kemikaalide jaoks keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamisega ja nende standardite järgimise kontrolli sätestamisega täiendatakse reostusallikaid ja reostuse leviku viise käsitlevaid õigusakte, et anda tõuge vajaduse korral rangemate tootmis-, heite- või kasutusstandardite kasutuselevõtuks ning vähendada joogivee puhastamise kulusid.

Käesoleva algatuse eesmärgid on:

1. ajakohastada põhja- ja pinnavett kahjustavate saasteainete loetelusid ainete lisamise ja väljajätmise ning kehtivate kvaliteedistandardite ajakohastamise teel;
2. parandada kemikaalide seiret, et paremini hinnata koosmõju ja võtta arvesse hooajalisi erinevusi saasteainete kontsentratsioonides;
3. vajaduse korral ühtlustada pinna- ja põhjavees esinevate saasteainete käsitlemist ELis;
4. tagada, et õigusraamistiku saab viia kiiremini kooskõlla teadusuuringute tulemustega, et rutem reageerida uutele probleemsetele saasteainetele;
5. parandada andmete kättesaadavust, läbipaistvust ja korduskasutamist, et edendada nõuetele vastavust, vähendada halduskoormust ja suurendada sidusust ELi laiemal kemikaalide käsitleva õigusraamistikuga.

Algatuse lõppeesmärk on kehtestada vee keemilise reostuse vähendamiseks uued standardid rea probleemsete kemikaalide jaoks, hõlbustada normide järgimise tagamist lihtsustatud ja sidusama õigusraamistiku alusel, tagada Euroopa Keskkonnaameti (EEA) toel vee seisundiga seotud dünaamilise ja ajakohase teabe olemasolu ning luua paindlikum raamistik uute probleemsete saasteainetega tegelemiseks. See põhineks sidusrühmade laialdasel kaasamisel ja Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) usaldusväärsel teaduslikul toel, et võimaldada tagada kemikaalide käsitlevate ELi õigusaktide võimalikult suur koostoime ja sidusust.

¹² Komisjoni talituste töödokument „Veepoliitika raamdirektiivi, põhjaveedirektiivi, keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi ja ülejutuste direktiivi toimivuskontroll“, SWD(2019) 439 final.

¹³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“, COM(2020) 380 final.

¹⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“, COM(2021) 400 final.

¹⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on täielikult kooskõlas muude veealaste õigusaktidega. Käesoleva ettepaneku esitamiseiga samaaegselt esitatakse ettepanek muuta asulareovee puhastamise direktiivi, mille puhul on suur probleem mikrosaasteained. Vajadus eemaldada need saasteained reoveepuhastites tõstab vee puhastamise hinda ja nende eemaldamine ei ole alati võimalik. Seepärast on käesoleva ettepaneku eesmärk ajendada võtma rohkem meetmeid varajases etapis ja vähendada heitkoguseid nende tekkekohas. Reovee puhastamine on eriti oluline selliste saasteainekategooriate nagu ravimite ja isikliku hügieeni toodetes sisalduvate ainete puhul, kuna selliseid aineid juhitakse keskkonda enamasti linnapiirkondades.

Käesoleva ettepanekuga suurendatakse veereostuse ärahoidmise kaudu ka võimalusi vett taaskasutada, sealhulgas niisutamiseks, kooskõlas vee taaskasutuse miinimumnõudeid käsitleva uue määrusega (EL) 2020/741¹⁶.

Käesolev ettepanek on kooskõlas ka hiljuti muudetud joogiveedirektiiviga, mis tuleb kõikides ELi liikmesriikides üle võtta 2023. aasta jaanuariks. Kuna ettepanek hõlmab pinna- ja põhjavee reostuse vähendamist, aitab see kaitsta elutähtsaid joogiveeallikaid ja vähendada puhastamiskulusid. Joogiveedirektiivis ja käesolevas ettepanekus käsitletakse mitmesuguseid saasteaineid, eelkõige pestitsiide, ravimeid ning per- ja polüfluoritud alküülühendeid (PFASid). PFASidega seoses tuleks märkida, et käesolevas ettepanekus on (erinevalt muudetud joogiveedirektiivist) lähtutud 9. juulil 2020 vastu võetud Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) kõige viimastest soovitustest PFASide kohta. Nii nagu joogiveedirektiivi puhul, ei tegeleta käesoleva ettepaneku kohaselt mikroplastiga kohe, vaid alles pärast seiremetoodika väljatöötamist. Ettepanekut võetakse arvesse praegu toimival suplusvee direktiivi hindamisel ja kui seda direktiivi otsustatakse muuta, saab ettepanekust direktiivi mõju hindamiseks koostatava lähtestsenaariumi osa.

Käesolev ettepanek on samuti kooskõlas hiljutiste komisjoni ettepanekutega¹⁷ muuta ELi meetmeid suurtest tööstuskäitistest pärineva saaste vähendamiseks; nende ettepanekutega püütakse lisaks tööstusheidete direktiivi kohaldamisala laiendamisele suurendada ressursitõhusust ning tagada loanõuete suurem lõimitus ja nende täitmise parem kontroll, sealhulgas selle kaudu, et selgitatakse eeskirju, mida kohaldatakse saasteainete kaudsel vettejuhtimisel asulareoveepuhastite kaudu. Lisaks on nende ettepanekute eesmärk edendada innovatsiooni, et võimaldada tegeleda püsivate kemikaalide ja uute probleemsete kemikaalidega, sealhulgas PFASide, mikroplasti ja ravimitega. Muudetud tööstusheidete direktiivi kohases teabevahetusprotsessis, mida rakendatakse parima võimaliku tehnika viitedokumentide koostamiseks ja läbivaatamiseks, võetakse arvesse ELi veealastes õigusaktides kindlaks määratud probleemseid aineid, sealhulgas pinna- ja põhjavee jälgimisnimekirja kantud aineid, ning aineid, millest tuleneb ELi tasandil märkimisväärne veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu avalduv risk.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev algatus on komisjoni 2022. aasta tööprogrammi osa ja nullsaaste tegevuskava oluline meede. Nagu kõigi Euroopa rohelise kokkuleppe algatustega, püütakse ka selle algatusega tagada, et eesmärgid saavutatakse kõige tõhusamal ja vähem koormaval viisil ning kooskõlas olulise kahju ärahoidmise põhimõttega. Algatusega täiustatakse, ajakohastatakse ja

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/741, mis käsitleb vee taaskasutuse miinimumnõudeid (ELT L 177, 5.6.2020, lk 32).

¹⁷ COM(2022) 156 final/3 ja COM(2022) 157 final.

kohandatakse kehtivaid õigusakte rohelise kokkuleppe valguses. Selles on tähelepanu keskmes nullsaaste eesmärgi määramine veesaasteainete jaoks ning sellega seoses inimeste tervise ja looduslike ökosüsteemide kaitse taseme kindlaksmääramine. Paljusid meetmeid, mida tuleb võtta, käsitletakse juba muudes käesoleva algatusega tihedalt seotud Euroopa rohelise kokkuleppe algatustes, sealhulgas järgmistes algatustes:

- elurikkuse strateegia ja strateegia „Talust taldrikule“¹⁸, mille eesmärk on vähendada 2030. aastaks pestitsiidide ja väetiste kasutamist, toitainete kadu ning antimikroobikumide müüki. Pestitsiidide kasutamist loodetakse vähendada eeskätt komisjoni ettepanekuga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse taimekaitsevahendite säästvat kasutamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115¹⁹. Oma osa võib olla ka taimekaitsevahendite turulelaskmist käsitleva määruse (EÜ) nr 1107/2009²⁰ tulevasel läbivaatamisel;
- ELi plastistrateegia²¹ ja tulevane ELi mikroplastialgatus, mille eesmärk on saavutada nullsaaste tegevuskava eesmärgid, et vähendada 2030. aastaks jäätmeid, plastprügi meredes ja mikroplasti sattumist keskkonda;
- direktiiv (EL) 2019/904²² (ühekordselt kasutatavate plasttoodete direktiiv), mille eesmärk on piirata ühekordselt kasutatavate plasttoodete kasutamist, näiteks tootjatele jäätmekäitus- ja koristamiskohustuste (sh laiendatud tootjavastutuse süsteemide) kehtestamise kaudu;
- ringmajanduse tegevuskava²³, milles teatatakse eelkõige meetmetest mikroplastireostuse vähendamiseks, ja põllumajanduses kasutatava sette kvaliteeti reguleeriva nõukogu direktiivi 86/278/EMÜ²⁴ (reoveesetete direktiiv) hindamine;
- kestlikkust toetav kemikaalistrateegia²⁵, milles tunnistatakse, et kemikaalid on tänapäeva ühiskonnas vajalikud heaolu tagamiseks, kuid võetakse eesmärgiks kaitsta kodanikke ja keskkonda paremini kemikaalide võimalike ohtlike omaduste eest. Strateegias püstitatakse ka eesmärk liikuda lähenemisviisi „üks aine, üks hindamine“ poole ning suurendada selleks kõigi asjaomaste õigusaktide puhul kemikaalide ohutuse hindamise tõhusust, tulemuslikkust, sidusust ja läbipaistvust. Seepärast antakse käesoleva ettepaneku kohaselt ECHA-le keskne roll teadusliku toe pakkumisel vee saasteainete kindlaksmääramisel ja asjaomaste kvaliteedistandardite kavandamisel; keskkonnas esinevate ravimitega seotud 2019. aasta strateegiline

¹⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“, COM(2020) 381 final.

¹⁹ COM(2022) 305 final.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

²¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“, COM(2018) 28 final.

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/904 teatavate plasttoodete keskkonnamõju vähendamise kohta (ELT L 155, 12.6.2019, lk 1).

²³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“, COM(2020) 98 final.

²⁴ Nõukogu 12. juuni 1986. aasta direktiiv 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses (EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6).

²⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“, COM(2020) 667 final.

lähene misviis²⁶ (mis tuleneb otseselt keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi muutmisest 2013. aastal) ning Euroopa ravimistrateegia²⁷, milles mõlemas rõhutatakse ravimijääkide põhjustatud reostuse mõju keskkonnale ja võimalikku mõju tervisele ning loetletakse rida meetmeid nende probleemide lahendamiseks. Inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitleva õigusakti eelseisval muutmisel nähakse eeldatavalt ette asjakohased järelmeetmed. Kuna käesolevas ettepanekus on loetletud mitu antimikroobikumi ja samuti metall hõbe, on ettepanek kooskõlas ka ELi strateegiaga antimikroobikumiresistentsuse valdkonnas;

- Euroopa andmestrateegia²⁸, kus toonitatakse, et avaliku sektori loodud andmed peaksid olema saadaval üldiseks hüvanguks, et näiteks teadlased, muud avaliku sektori asutused ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) saaksid neid asjakohaselt kasutada.
- Käesolev ettepanek on kooskõlas ka Euroopa tuleviku konverentsi lõpparuandega ja selles sisalduvate kodanikelt pärit sõnaselgete soovitustega nullsaaste kohta üldiselt ning konkreetsemate ettepanekutega saaste vähendamise kohta. Eriti asjakohased on järgmised lõplikud ettepanekud:
 - ettepanek 1.4: oluliselt vähendada keemiliste pestitsiidide ja väetiste kasutamist kooskõlas kehtivate eesmärkidega ja tagada samal ajal toiduga kindlustatus ning toetada teadusuuringuid säästvamate ja looduspõhiste alternatiivide väljatöötamiseks;
 - ettepanek 2.7: kaitsta veeallikaid ning võidelda jõgede ja ookeanide reostuse vastu, sealhulgas mikroplastireostuse uurimise ja tõkestamise kaudu.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikkel 192. Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 191 ja artikli 192 lõikele 1 peab EL aitama kaasa keskkonna säilitamisele ja kaitsmisele ning keskkonna kvaliteedi parandamisele, piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemide lahendamiseks vajalike meetmete edendamisele rahvusvahelisel tasandil ning kliimamuutuste vastu võitlemisele.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

ELi pinnaveekogud ja põhjaveekogumid on reostunud mitmesuguste saasteainetega. Reostus liigub allavoolu ja maa all ning 60 % Euroopa valgapiirkondadest on rahvusvahelised (asuvad korraka mitme liikmesriigi või liikmesriigi ja kolmanda riigi territooriumil). Seepärast on oluline liikmesriikidevaheline koostöö ja vajalikud on ELi tasandi meetmed, et vähendada ühtlustatud standardite kehtestamise ning ühtlustatud andmekogumis- ja -jagamissüsteemide loomisega reostust ja muud piiriülest mõju. Ilma ELi tasandi meetmeteta oleks reostuse vähendamine üle jõu käival kulukas, eriti allavoolu paiknevate liikmesriikide jaoks.

²⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Euroopa Liidu strateegiline lähene misviis ravimitele keskkonnas“, COM(2019) 128 final.

²⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa ravimistrateegia“, COM(2020) 761 final.

²⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa andmestrateegia“, COM(2020) 66 final.

2019. aastal tehtud ELi veealaste õigusaktide toimivuskontrolli käigus leidis kinnitust, et veepoliitika raamdirektiiv ja selle kaks tütaraktiivi on ajendanud võtma või tugevdanud meetmeid, mille eesmärk on tegeleda piiriülese survega veevarudele vesikonna tasandil nii riigi sees kui ka rahvusvaheliselt.

Õigusaktides tehakse vahet saasteainetel, mida peetakse ohtlikuks ELi tasandil, ja saasteainetel, mis on probleemsed piirkonna või riigi tasandil, ning käsitletakse neid erinevalt. Käesoleva algatuse eesmärk on parandada piirkonna või riigi tasandil probleemsete ainete käsitlemist liikmesriikides.

Valdkondades, kus on kehtestatud ELi keskkonnakvaliteedi standardid, määrab EL teaduslike tõendite põhjal kindlaks ühised sihid, et saavutada nullsaaste eesmärk, kuid võimaldab liikmesriikidel paindlikult otsustada selle üle, milline on kõige kulutõhusam viis nende eesmärkide saavutamiseks, kui võtta arvesse ELi asjaomaseid reostusallikapõhiseid õigusakte. Seda tehes (seades ühised eesmärgid ja võimaldades paindlikkust nende saavutamisel) loob EL seose reostusallikapõhiste ELi tasandi õigusaktidega (nt pestitsiidide säästva kasutamise kohta) ja aitab tagada neis õigusaktides kindlaks määratud eesmärkide tulemusliku saavutamise.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanekuga muudetakse kehtivaid pinna- ja põhjavee saasteainete loetelusid ning kehtestatakse liikmesriikide järgitavad keskkonnakvaliteedi standardid või ajakohastatakse neid; seejuures tuginetakse suurel määral muudele ELi õigusaktidele, milles käsitletakse saasteallikaid või millega reguleeritakse heidet tootmise ja kasutamise ajal (nt teatavate ainete kasutamise piirangud tulenevalt REACH-määrusest²⁹ või tööstusheidete direktiivi alusel tööstuskäitiste lubades kindlaks määratud heite piirnormid), ning jäetakse konkreetsete meetmed liikmesriikide valida. Kuna igal ELi veekogul on oma eripära (kliima, vool, geoloogilised tingimused jne) ja kõik veekogud ei pruugi olla sama surve all, on proportsionaalsuse vaatenurgast õige, et meetmete valimine on jäetud vee eest vastutavatele liikmesriikide ametiasutustele.

2019. aastal tehtud ELi veealaste õigusaktide toimivuskontrolli tulemusena kinnitati veepoliitika raamdirektiivi, keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi ja põhjaveedirektiivi lisaväärtust. Käesoleva ettepaneku mõju hindamisel leidis kinnitust, et ained, mida soovitakse lisada saasteainete loetellu koos kogu ELis kohaldatavate kvaliteedistandarditega, kujutavad endast ELi tasandil ohtu. Tehti kindlaks väike arv juba loetletud aineid, mida ei peeta enam ELi tasandil probleemseks, kuid mis võivad siiski vajada käsitlemist riigi tasandil. Käesoleva ettepanekuga nähakse ette kord, mis võimaldab Euroopa Komisjonil lahendada ebakõlad seoses sellega, kuidas liikmesriigid teevad otsuseid riigi tasandil reguleeritavate ainete ja nende jaoks kehtestatavate kvaliteedistandardite kohta.

- **Vahendi valik**

Algatus esitatakse direktiivina, kuna see on kõige asjakohasem õiguslik vahend asjaomaste kehtivate direktiivide muutmiseks.

Direktiivi puhul peavad liikmesriigid võtma selle sätted üle oma siseriiklikesse materiaal- ja menetlusõiguse süsteemidesse ning rakendama meetmeid püstitatud eesmärkide

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

saavutamiseks. Selle lähenemisviisiga antakse liikmesriikidele suurem vabadus kui määrusega, sest liikmesriigid saavad valida kõige asjakohasemad meetmed direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

2019. aastal viidi lõpule ELi veealaste õigusaktide toimivuskontroll, mis hõlmas veepoliitika raamdirektiivi, keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi, põhjaveedirektiivi ja üleujutuste direktiivi. Toimivuskontrolli tulemusel jõuti järeldusele, et ehkki need õigusaktid täidavad enamasti oma eesmärgi, on võimalik neid keemilise reostuse käsitlemise osas täiustada. Toimivuskontrolli tegemisel leiti, et on kolm põhjust, miks õigusaktide üldeesmärkide saavutamisel on tehtud vaid piiratud edusamme:

veealaste eesmärkide vähene lõimimine muudesse asjakohastesse poliitikameetmetesse, ebapiisavad investeeringud liikmesriikides veega seotud projektidesse ja programmidesse ning ebapiisavad rakendamisalased jõupingutused.

Rakendamisega seoses juhtiti tähelepanu mitmele puudusele keemilise reostuse käsitlemisel: suurtele erinevustele riigi tasandil oluliste saasteainete kvaliteedistandardites, aruandlusega seotud halduskoormusele, puudujääkidele esitatud andmete üksikasjalikkuses ja ajakohasuses ning saasteainete loetelude ajakohastamise protsessi ressursi- ja ajamahukusele. Käesolevas ettepanekus käsitletakse neid puudusi. Lisaks võetakse selles arvesse 2019. aastal läbi viidud kõige olulisemate kemikaale käsitlevate õigusaktide toimivuskontrolli³⁰ tulemusena tehtud asjakohaseid järeldusi ja kestlikkust toetava kemikaalistrateegia raames võetud kohustusi. Eelkõige astutakse sellega samm terviklikuma (segude) seire poole ja võetakse selleks kasutusele mõjupõhised meetodid, samuti nähakse ette sätted, millega parandatakse ohu- ja riskihindamise ajakohasust, tõhusust ja sidusust (nt andmete jagamise ja lähenemisviisi „üks aine, üks hindamine“ kohaldamise hõlbustamise teel).

Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine (REFIT)

Mõju hindamisel vaadeldi lihtsustamise ja koormuse vähendamise võimalusi. Ainete väljajätmisel pinnavee saasteainete loetelust väheneb koormus vähesel määral, nagu ka siis, kui näha ette jälgimisinimekirja läbivaatamine iga kolme, mitte kahe aasta tagant ning muuta pinna- ja põhjavee saasteainete loetelusid delegeeritud õigusaktide kaudu, mitte kaasotsustamismenetluse teel. Automatiseeritud andmeedastusmehhanismi loomisel veepoliitika raamdirektiivi ja keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi alusel väheneks liikmesriikide aruandluskoormus, mida vähendaks ka veepoliitika raamdirektiivi artikli 15 lõike 3 kohase meetmeprogrammi elluviimist käsitleva vahearuande kaotamine. Kehtivate mõjupõhiseid meetodeid käsitlevate suuniste täiustamine ja ühtlustatud meetodika väljatöötamine mikroplasti seireks lihtsustaks liikmesriikide tööd neis valdkondades.

Mõju hindamisel rakendati VKE-testi põhielemente ja selle tulemused on esitatud eelkõige punktis 6. VKEd tegelevad aktiivselt asjaomaste saasteainete tootmise ja kasutamisega. Tuleb märkida, et üldjuhul ei ole võimalik mõju täpselt kindlaks teha ja mõõta, sest see sõltub meetmetest, mida liikmesriigid võtavad õigusaktide eesmärkide saavutamiseks.

³⁰ Komisjoni talituste tödokument „Fitness Check of the most relevant chemicals legislation (excluding REACH), as well as related aspects of legislation applied to downstream industries“, SWD(2019) 199 final.

Õiguskontrollikomitee arvamus

Õiguskontrollikomitee esitas 24. juunil 2022 reservatsioonidega positiivse arvamus. Selles paluti teha muudatused, et parandada eelkõige kolme järgmist aspekti: 1) poliitikavariantide ülesehitus on liiga keeruline ja sellest ei tule selgelt välja peamised poliitilised valikud; 2) aruandes ei ole analüüsitud piisavalt mõju VKEdele ja kodanikele ning ei ole hinnatud mõju konkreetsetele liikmesriikidele; 3) aruandes ei ole selgelt välja toodud eeldatava mõju suurusjärku, selles ei ole kriitiliselt hinnatud kulude ja tulude näitlike hinnangute paikapidavust ja nende asjakohasust selle algatuse puhul ning poliitikavariantide võrdlemisel ei ole lähtutud nende tulemuslikkusest, tõhususest ja sidususest.

Vastusena lihtsustati poliitikavariante nii, et vähendati variantide arvu ja liideti neid. Kogu aruandes käsitletakse põhjalikumalt mõju VKEdele ning esitatakse rohkem teavet selle kohta, milline on mõju tarbijatele ja liikmesriikidele. Selgitatakse kulusid ja tulusid kajastavate näitajate tõlgendamist, et ei jääks muljet, et neid saab pidada üksnes käesoleva algatusega seotuks. Täiustati põhimõtte „üks sisse, üks välja“ käsitlemist. Lõpetuseks lisati aruandesse hinnang variantide tulemuslikkuse, tõhususe ja sidususe kohta.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**

Selleks et toetada käesoleva ettepaneku ettevalmistamist, peeti ulatuslikke konsultatsioone sidusrühmadega. Komisjoni parema õigusloome suunistest lähtuvalt korraldati 2021. aastal nii avalik konsultatsioon kui ka eksperdiuuring, mille tulemusi võeti arvesse käesolevat ettepanekut käsitleva mõjuhinnangu koostamisel. Liikmesriikide ning veepoliitika raamdirektiivi ja selle tütaraktide rakendamist toetavate sidusrühmade alalist võrgustikku hoiti toimuvaga kursis ning eelkõige konsulteeriti ulatuslikult kemikaalide töörühma ja põhjavee töörühmaga.

Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus, keda toetasid liikmesriikide ja sidusrühmade ekspertide allrühmad, koostas pinnavee saasteainete loetellu lisamiseks välja valitud ainete ja ainerühmade kohta põhjalikud tehnilised toimikud. Lõpetuseks avaldati tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitees toimunud läbivaatamise raames esialgsed arvamus (seejuures peeti kinni neljanädalasest märkuste esitamise tähtajast), mida võeti arvesse teaduskomitee arvamus koostamisel. Mõne üksiku aine puhul ei ole läbivaatamine veel lõpule viidud. Seepärast on kavandatud väärtuste juures märkus „vajab tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomiteelt küsitud arvamusel põhinevat kinnitamist“. Kõik lõplikud kavandatud väärtused on täielikult kooskõlas teaduslike nõuannetega.

- **Ekspertiarvamusete kogumine ja kasutamine**

Teadusuuringute Ühiskeskus jagas oma eksperditadmisi, eelkõige pinnavee saasteainete väljavalimiseks ja keskkonnakvaliteedi standardite tuletamiseks. Välisekspertina jagasid tehnilisi teadmisi kemikaalide töörühma ja põhjavee töörühma liikmed, sealhulgas põhjavee saasteainete kohta. Komisjoni mõjuhinnangut toetas väliskonsultantide tehtud uuring, kus vaadeldi mitmesuguste võimalike poliitikavariantide majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnamõju ning võeti seejuures arvesse nii kehtivate ja kavandatud poliitikameetmete eeldatavat mõju ELi tasandil kui ka sidusrühmadelt saadud teavet. Teadusuuringute Ühiskeskuse toimikud ainete kohta, põhjavee töörühma aruanded, konsultantide tehtud uuringu aruanne ja sidusrühmade töörühma aruanded on kättesaadavad CIRCABC veebisaidil³¹.

³¹ [WFD - Library \(europa.eu\)](https://wfd-library.europa.eu/).

- **Mõjuhinnang**

Mõju hindamisel vaadeldi kolme poliitikavariantide rühma, st pinnaveega seotud variante, põhjaveega seotud variante ja valdkonnaüleseid variante. Pinnavee puhul hinnati, milline mõju on sellel, kui lisada prioriteetsete ainete nimistusse mitu ainet (läbivaadatud ravimite, pestitsiidide, tööstuskemikaalide ja metallide seast) ja kehtestada nende jaoks kogu ELis kohaldatavad keskkonnakvaliteedi standardid. Mitme juba prioriteetseks tunnistatud aine puhul hinnati, milline mõju on nendega seotud keskkonnakvaliteedi standardi muutmisel (uute teaduslike tõendite põhjal). Mõne teise prioriteetse aine puhul uuriti aine loetelust väljajätmise mõju. Põhjavee puhul vaadeldi mõju hindamisel konkreetsete ainete ja ainerühmade, nimelt PFASide, pestitsiidide väheoluliste metaboliitide ja ravimite loetellu lisamise mõju. Lõpetuseks vaadeldi mõju hindamisel mitut vairanti, kuidas edendada digiteerimist, halduskorralduse lihtsustamist ja riskijuhtimist veereostuse valdkonnas.

Kindlaksmääratud ainete puhul on peamised reostusallikad keemilised tootmisprotsessid (puidu, tselluloosi, terase, tekstiili, plasti jms tootmisega ja põletusprotsessidega kaasnev otseheide), reovesi, mis sisaldab ravimeid ning kangastest, tarbekaupadest, puhastustoodetest ja isikliku hügieeni toodetest vabanenud kemikaale, kaudne heide, mis tuleneb pestitsiidide, biotsiidide ja ravimite kasutamisest põllumajanduses, teedehituses kasutatavad kemikaalid ning fossiilkütusel töötavatest põletusseadmetest pärit elavhõbeda ja tulekustutusvahus esinevate PFASide sadestumine. Kõik need allikad ja reostuse leviku viisid on hõlmatud õigusaktidega, mille hulka kuuluvad tööstusheidete direktiiv 2010/75/EÜ (muutmisel), asulareovee puhastamise direktiiv 91/271/EMÜ (muutmisel), direktiiv 2009/128/EÜ pestitsiidide säästva kasutamise kohta (muutmisel), direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoius kasutatavate ravimite kohta, määrus (EL) 2019/6 veterinaarravimite kohta, REACH-määrus (EÜ) nr 1907/2006, määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite kohta, määrus (EL) nr 528/2012 biotsiidide kohta ja määrus (EÜ) nr 1223/2009 kosmeetikatoodete kohta. Käesoleva ettepanekuga püütakse nende ainete jaoks kontsentratsiooni piirnormide kehtestamise kaudu tugevdada reostuse allikaid ja reostuse leviku viise käsitlevate ELi õigusaktide mõju ja rakendamist ning ajendada võtma liikmesriigi tasandil rangemaid reostusallikate/levikuviisidega seotud meetmeid, kui see on vajalik tervise või keskkonna kaitsmiseks.

Vaadeldi poliitikavariantide keskkonnaseoselisi, majanduslikke ja sotsiaalseid kulusid ja saadavat kasu ning selle tulemusena kujunes välja järgmine eelistatud variantide pakett.

Pinnavesi	
1. variant: lisada ained ükshaaval prioriteetsete ainete nimistusse ja kehtestada iga aine jaoks keskkonnakvaliteedi standard	23 ainet: 17-β-östradiool (E2), atseetampriid, asitromütsiin, bifentriin, bisfenool A, karbaamasepiin, klaritromütsiin, klotianidiin, deltametriin, diklofenak, erütromütsiin, esfenvaleraat, östroon (E1), etinüülöstradiool (EE2), glüfosaat, ibuprofeen, imidaklopiid, nikosulfuroon, permetriin, tiaklopiid, tiametoksaam, triklosaan, hõbe
2. variant: lisada ained rühmana prioriteetsete ainete nimistusse ja kehtestada keskkonnakvaliteedi standard summaarse kontsentratsiooni jaoks	PFASid (24 konkreetse aine summaarne kontsentratsioon)
3. variant: muuta kehtivaid keskkonnakvaliteedi standardeid	Rangemaks 14 aine puhul: kloropüriifoss, tsüpermetriin, dikofool, dioksiinid, diuroon, fluoranteen, heksabromotsüklododekaan (HBCDD), heksaklorobutadien, elavhõbe, nikkel, nonüülfenool, polütsükliilised aromaatsed süsivesinikud, polübroomitud difenüüleetrid, tributüültina

		Leebemaks kahe aine puhul: heptakloor/heptakloorepoksiid, heksaklorobenseen
4. variant: jätta ained nimistust välja		Neli ainet: alakloor, süsiniktetrakloriid, kloorfenvinifoss, simasiin
Põhjavesi		
1. variant: lisada ained ükshaaval I lissasse ja kehtestada iga aine jaoks põhjavee kvaliteedistandard		Kaks ravimit: karbaamasepiin ja sulfametoksasool Kõik mitteasjakohased metaboliidid, mille puhul põhjavee kvaliteedistandard on 0,1 µg/l
2. variant: lisada ained rühmana I lissasse ja kehtestada põhjavee kvaliteedistandard summaarse kontsentratsiooni jaoks		PFASid (24 konkreetse aine summaarne kontsentratsioon)
3. variant: lisada aine II lissasse		Üks aine: primidoon
Digitseerimine, halduskorralduse lihtsustamine ja parem riskijuhtimine		
1. variant: anda suuniseid ja nõu seire kohta	b	Täiustada kehtivaid suuniseid mõjupõhiste meetodite kohta, et parandada nende meetodite abil tehtavat saasteainete rühmade/segude seiret.
	c	Töötada vees esineva mikroplasti jaoks välja ühtlustatud mõõtmisstandard ja suunised, millest lähtuda liikmesriikide aruandluses ning ainete tulevasel loetellu kandmisel keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi ja põhjaveedirektiivi alusel.
2. variant: kehtestada kohustuslikud seiremeetodid / muuta kohustuslikke seiremeetodeid	a	Lisada keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi kohustus kasutada östrogenide seireks mõjupõhiseid meetodeid.
	b	Kehtestada põhjavee jaoks kohustuslik jälgimisnimekiri, mis on analoogne pinnavee ja joogivee puhul kasutatava nimekirjaga, ning anda suuniseid sellesse nimekirja kantud ainete seire kohta.
	c	Täiustada pinnavee jälgimisnimekirja seire- ja läbivaatamistsükli, et enne nimekirja muutmist oleks rohkem aega andmete töötlemiseks.
3. variant: ühtlustada aruandlust ja klassifitseerimist	a	Luu keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi ja veepoliitika raamdirektiivi jaoks automatiseeritud andmeedastusmehhanism, et tagada lihtne ja kiire juurdepääs seire-/seisundiandmetele eesmärgiga lihtsustada ja vähendada praeguseid aruandlusega seotud jõupingutusi ning võimaldada juurdepääsu seire toorandmetele.
	b	Luu keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi lisana andmehoidla, mis sisaldab vesikonnaspetsiifiliste saasteainete suhtes kohaldatavaid keskkonnakvaliteedi standardeid, ning näha ette vesikonnaspetsiifiliste saasteainete seire pinnavee keemilise seisundi hindamisel.
4. variant: seadusandlikud ja haldusaspektid	a	Tugineda prioriteetsete ainete nimistu koostamisel veepoliitika raamdirektiivi asemel keskkonnakvaliteedi standardite direktiivile ning kasutada pinnavee ja põhjavee saasteainete loetelude ajakohastamiseks komiteemenetlust või delegeeritud õigusakte.
	b	Määratleda siiani muude saasteainete hulka liigitatud aldriin, dieldriin, endriin, isodriin, DDT, tetrakloroetüleen ja trikloroetüleen prioriteetsete ainetena.
	c	Määratleda 1,2-dikloroetaan, fluoranteen, plii, oktüülfenooletoksülaadid ja pentaklorofenool prioriteetsete ohtlike ainetena.

Kavandatud poliitikameetmete paketiga tagatakse, et seadusandlikud muudatused on proportsionaalsed, nendest saadav majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnaseoseline kasu on suurem kui nendega kaasnevad kulud ning nende muudatuste tegemisel keskendutakse küsimustele, mida on kõige parem käsitleda ELi tasandil.

Käesoleva algatuse kulusid ja eelkõige saadavat kasu on keeruline mõõta, kuna algatus on vastastikmõjus teatavaid kogu ELi hõlmavaid meetmeid käsitlevate muude poliitikaalgatustega ja sõltub neist. Lisaks saavad liikmesriigid suuresti valida, milliseid meetmeid nõuetele vastavuse saavutamiseks rakendada, mistõttu on võetavad meetmed sõltuvalt riigi/kohalikest oludest erinevad.

Pinnavee puhul on oodata märkimisväärseid otseseid kulusid näiteks seoses ibuprofeeni, glüfosaadi, PFASide ja bisfenool A lisamisega prioriteetsete ainete nimistusse ning seoses polütsükliiliste aromaatsete süsivesinike, elavhõbeda ja nikli jaoks kehtestatud keskkonnakvaliteedi standardite muutmisega. Sellega kaasnevad tõenäoliselt tootearenduskulud tööstuse jaoks ja asendamiskulud nende ainete kasutajate jaoks, muu hulgas põllumajandussektoris.

Põhjavee puhul tekivad kõige märkimisväärsemad kulud tõenäoliselt seoses PFASide jaoks kvaliteedistandardite lisamisega. Kulusid võib tekitada näiteks pestitsiidide või tööstuskemikaalide kasutamise piiramine, saastunud reoveesete käitlemine ja põhjalikum reovee puhastamine. Digiteerimise, halduskorralduse lihtsustamise ja parema riskijuhtimisega seotud eelistatud poliitikavariantide kulud on laadilt halduslikud, tekivad esialgu ELi tasandil ja on üldjuhul väikesed (erandiks võivad olla automatiseeritud andmeedastusmehhanismi loomise kulud). Neid kulusid ei saa seostada üksnes selle algatusega, sest tuleb võtta arvesse paratamatut vastastikmõju ja koostoimet paljude muude ELi poliitikameetmetega, mida kohaldatakse samade ainete suhtes. Saastekulusid võetakse arvesse peamiselt tööstusheidete direktiivi ja asulareovee puhastamise direktiivi ning tulevase PFASide mitteolulise kasutuse keelu kaudu, samuti tulevase mikroplasti käsitleva algatuse ja muude algatuste elluviimise kaudu. Näiteks hoogustatakse asulareovee puhastamise direktiivi muutmisega paljude asulareoveepuhastite ajakohastamist ja nähakse kulude katmiseks ette laiendatud tootjavastutus, mille tulemusena väheneb märkimisväärselt pinna- ja põhjavee sattuvate mikrosaaasteainete kogus.

Kavandatud algatus aitab vähendada ägeda mürgise toimega ja/või püsivate kemikaalide kontsentratsiooni vees. Samuti suurendab see veeökosüsteemide ja nende pakutavate teenuste väärtust. Seega vähenevad tänu algatusele mõju inimeste tervisele, loodusele, tolmeldajatele ja põllumajandusele ning vee puhastamise kulud. Kemikaalide seire andmete kergesti kättesaadavaks ja korduskasutatavaks muutmine parandab oluliselt ohutushindamise sidusust ning on tähtis samm liikumisel lähenemisviisi „üks aine, üks hindamine“ poole, mille rakendamise kohustus on võetud Euroopa rohelises kokkuleppes.

Kestliku arengu eesmärgid

Ettepanek avaldab positiivset mõju kestliku arengu 6. eesmärgi (vesi), 12. eesmärgi (tarbimine ja tootmine) ja 14. eesmärgi (ookeanid) saavutamisele. Seoses 6. eesmärgiga on oodata, et aja jooksul alaneb joogiveeallikate reostuse tase, paraneb pinna- ja põhjavee keemiline kvaliteet ning suureneb kvaliteetsete veekogude osakaal, kuna liikmesriigid võtavad vastu ja rakendavad meetmeid saasteainete kontsentratsiooni vähendamiseks. 12. eesmärgi puhul on oodata, et nii ELi tasandil võetavad meetmed (nt kestliku tootmise algatusega seotud meetmed või tulevane keeld kasutada PFASe väljaspool olulist kasutusvaldkonda) kui ka liikmesriigi tasandil võetavad meetmed viivad selleni, et toodetes hakatakse kasutama teistsuguseid, vähem mürgiseid koostisaineid. 14. eesmärgi puhul on

oluline välja tuua otsene mõju veepoliitika raamdirektiiviga hõlmatud ülemineku- ja mereveekogudele (üks meremiil rannikust). Peale selle hakkab järk-järgult vähenema käesoleva algatusega hõlmatud ainete kontsentratsioon jõgede kaudu meredesse ja ookeanidesse jõudvas magevees.

Kliimaeesmärkidega kooskõla kontroll ja energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte

Ettepanek on kooskõlas Euroopa kliimamääruses sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgiga ning liidu 2030. ja 2050. aasta eesmärkidega. Ettepanek mõjutab kliimamuutuste leevendamise alaseid jõupingutusi eelkõige selle kaudu, et toob kaasa ainete eemaldamise reoveepuhastites, mis on energiamahukas protsess. Sõltuvalt meetmetest, mida liikmesriigid võtavad, et vähendada ainete esinemist vees või nende vette sattumisele järk-järgult lõpp teha, võib see mõju olla positiivne (kui ainetega tegeletakse nende tekkekohas, mistõttu ei ole vaja neid reoveest eemaldada), neutraalne (kui ained asendatakse muude ainetega, mille eemaldamiseks tuleb reoveepuhastusjaamades sama palju vaeva näha) või negatiivne (kui liikmesriik otsustab piirduda peamiselt reovee puhastamisega). Viimane stsenaarium on siiski ebatõenäoline, sest sekkumine tekkekohas on üldjuhul odavam ja tulemuslikum. Peale selle tuleb asulareovee puhastamise direktiivi muutmise tulemusel saavutada 2040. aastaks reoveepuhastite kliimanetraalsus ning seepärast on põhjalikumast puhastamisest tulenev käesoleva ettepaneku negatiivne netomõju välistatud.

Käesolevas ettepanekus on arvesse võetud uuesti sõnastatud energiatõhususe direktiivis sätestatud energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet. Sarnaselt kliimaeesmärkidega kooskõla kontrollimise tulemustele võib ka energiatõhususe puhul eeldada, et käsitletud poliitikavariantide mõju on koos asulareovee puhastamise direktiivi muutmise mõjuga vähemalt neutraalne.

Õiguskontrollikomitee esitas 24. juunil 2022 reservatsioonidega positiivse arvamuse³².

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekule lisatud finantsselgitus on esitatud nullsaaste paketi kohta, mis hõlmab käesolevat ettepanekut ning ettepanekuid muuta asulareovee puhastamise direktiivi ja välisõhu kvaliteedi direktiivi. Selles on kirjeldatud mõju eelarvele ning vajalikke inim- ja haldusressursse. Ettepanek avaldab mõju komisjoni, Euroopa Keskkonnaameti (EEA) ja Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) eelarvele seoses vajaminevate inim- ja haldusressurssidega.

Suurema arvu ainete loetellu kandmine ning püüd ühtlustada riigi tasandil probleemsete ainete jaoks kvaliteedistandardeid ja läviväärtusi suurendab veidi komisjoni töökoormust rakendamise ja täitmise tagamise valdkonnas.

Komisjonile tuleb kasuks teaduslike ülesannete üleandmine ECHA-le, kes pidevalt abistab komisjoni prioriteetsete ainete ja segude kindlaksmääramisel, kvaliteedistandardite ja läviväärtuste kehtestamisel, asjakohaste analüüsimeetodite väljaselgitamisel ja asjaomaste

³² Ares(2022)4634431, 24. juuni 2022.

seireandmete hindamisel. ECHA teadusliku toe jaoks on vaja üheteistkümmele täistööaja ekvivalendile vastavat arvu töötajaid.

Kuna liikmesriikidelt nõutakse ulatuslikumat ja sagedasemat aruandlust ning loetellu kantud ainete arv veidi suureneb, kasvab EEA töökoormus ning sellega seoses on vaja veel neljale täistööaja ekvivalendile vastavat arvu töötajaid lisaks juba kaasatud kolmele ja poolele täistööaja ekvivalendile vastavale arvule töötajatele.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Iga kuue aasta tagant komisjonile esitatavad vesikonna majandamiskavad ja ühise rakendusstrateegia kohane vabatahtlik elektrooniline aruandlus EEA-le jäävad peamiseks teabeallikateks, mille alusel kontrollida ettepaneku tulemuslikku rakendamist, eelkõige pinna- ja põhjavee uute või muudetud kvaliteedistandardite järgimist.

Täiustatud jälgimisnimekirja mehhanism, millele tuginedes peavad liikmesriigid jälgima uusi probleemseid aineid, võimaldab komisjonil selgitada ECHA ja liikmesriikide abiga välja vajaduse täiendavate või rangemate kvaliteedistandardite järele. Tegelike seireandmete korrapärasem edastamine ja nende andmete analüüsimine EEAs võimaldab ELi institutsioonidel, liikmesriikidel ja laiemal üldsusel saada täpsema ja ajakohasema ülevaate ELi pinnaveekogude ja põhjaveekogumite seisundist.

Tänu koostoisele täiustatud Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistriga, mis asendatakse uue veebipõhise elektroonilise andmebaasiga, st tööstusheite portaaliga, asendatakse heiteandmikud, mis praegu esitatakse vaid iga kuue aasta tagant, korrapärasema ja sidusama ülevaatega saasteainete koguheitest sektorite kaupa. See võimaldab liikmesriikidel oma rakendamisejõupingutusi täpsemalt suunata.

Nii pinnaveedirektiivi kui ka põhjaveedirektiivi lisad vaadatakse korrapäraselt läbi, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut. Paindlikum kord probleemsete ainete jaoks kvaliteedistandardite vastuvõtmiseks koos keskse rolli andmisega EEA-le seoses korrapärasemate seireandmete analüüsimisega ja ECHA-le seoses pideva teadusliku toe pakkumisega võimaldab paremini hinnata kehtivate standardite täpsust ja vajadust kehtestada uued standardid, et kiiresti tegeleda uute probleemsete ainetega. Mõlema ameti kaasamine on kooskõlas kemikaalistrateegias sätestatud eesmärgiga liikuda lähenemisviisi „üks aine, üks hindamine“ poole, mille rakendamise tulemuseks on tõhusam, tulemuslikum ja sidusam kemikaalide ohutuse hindamine kõigi asjaomaste ELi õigusaktide lõikes ning mis toob seeläbi kaasa ka tõhusamad valdkonnaülesed rakendusmeetmed ja uute standardite kehtestamise ettepanekud.

Korrapärasemate seire- ja seisundiandmete analüüsi võetakse arvesse ulatuslikumas nullsaaste seire- ja väljavaatearuandes, mis tuleb alates 2022. aastast avaldada iga kahe aasta tagant. See aruanne aitab hinnata, millist mõju on avaldanud veekogude reostuse vähenemine, mis on saavutatud arvukamate ühtlustatud kvaliteedistandardite rakendamisega kõikjal ELis.

• Selgitavad dokumendid

Ettepanek nõuab selgitavaid dokumente, mis on olulised selleks, et hinnata nõuetele vastavust ja veenduda, et ülevõtmisätted on kooskõlas direktiivi sõnastuse ja mõttega. See on tähtis ja vajalik, kuna ettepanekuga muudetakse kolme direktiivi, mis võidakse üle võtta eri siseriiklike õigusaktidega. Kuna ettepaneku peamine eesmärk on muuta kehtivaid või kehtestada uusi

kvaliteedistandardeid, hõlbustaksid selgitavad dokumendid ühtlasi põhjaliku kontrolli tegemist.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

(1) Direktiivi 2000/60/EÜ muudatused

Artiklit 1, artikli 7 lõiget 2, artikli 11 lõike 3 punkti k, artikli 4 lõiget 1, V lisa (punkte 1.4.3, 2.3.2 ja 2.4.5) ja VII lisa (punkti 7.7) muudetakse eesmärgiga võtta arvesse ettepaneku kohast artiklite 16 ja 17 väljajätmist (vt allpool).

Artiklit 2 mõistete kohta muudetakse eesmärgiga ajakohastada mõisteid „pinnavee hea keemiline seisund“, „prioriteetsed ained“ ja „keskkonnakvaliteedi standard“ ning lisada mõisted „prioriteetsed ohtlikud ained“ ja „vesikonnaspetsiifilised saasteained“. Need muudatused on vajalikud selleks, et võimaldada: 1) võtta arvesse ettepanekut asendada praegune keskkonnakvaliteedi standardite vastuvõtmiseks kasutatav kaasotsustamismenetlus delegeeritud õigusaktidega; 2) laiendada mõiste „keemiline seisund“ määratlust nii, et see hõlmaks ka „vesikonnaspetsiifilisi saasteaineid“, mis seni on olnud osa V lisas käsitletud mõiste „ökoloogiline seisund“ määratlusest; 3) võtta mõiste „keskkonnakvaliteedi standard“ määratluse osana arvesse võimalikke tulevase mõjupõhiseid künnisväärtusi.

Artiklit 3, milles käsitletakse halduskorralduse kooskõlastamist valglapiirkondades, muudetakse eesmärgiga kehtestada kohustus, mille kohaselt peavad looduslikus või vääramatust jõust tingitud erandolukorras, eelkõige äärmusliku üleujutuse, pikaajalise põua või ulatusliku reostusjuhtumi korral kõikide potentsiaalselt mõjutatud veekogudega seotud pädevad asutused, sealhulgas allavoolu asuvates liikmesriikides, kahju minimeerimiseks ja tagajärgedega võitlemiseks üksteist hoiatama ja koostööd tegema.

Artikli 16 väljajätmise arvessevõtmiseks tehtava eespool nimetatud kohanduse kõrval muudetakse eesmärke käsitlevat **artiklit 4**, et tagada, et selle lõike 1 punkti a alapunktis iv oleks selgesõnaliselt sätestatud liikmesriikide kohustus vähendada järk-järgult mitte üksnes prioriteetsetest ainetest, vaid ka vesikonnaspetsiifilistest saasteainetest tulenevat reostust.

Artikli 8 lõiget 3 vee seisundi analüüsimise ja seire meetodite kohta muudetakse eesmärgiga viia komiteemenetlus vastavusse Lissaboni lepinguga; selleks asendatakse senine „kontrolliga regulatiivmenetlus“ artiklis 21 osutatud „kontrollimenetlusega“. Peale selle lisatakse samasse lõikesse uus volitus, et võimaldada võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse täiendavad üksikasjad seoses uue kohustusega teha vastavalt **uutele lõigetele 4 ja 5** seireandmed Euroopa Keskkonnaametile kättesaadavaks ning tagada seisundiandmete korrapärasem kättesaadavus. Need muudatused on täielikult kooskõlas kehtivate kohustustega, mis on sätestatud INSPIRE direktiivis 2007/2/EÜ, millega kohustatakse liikmesriike tegema üldsusele kättesaadavaks ruumiandmekogumid, sealhulgas keskkonnaseirerajatiste asukohta ja toimimise, asjaomase heitkoguste mõõtmise ning keskkonnaosade (õhu, vee, pinnase) seisundi kohta. Samuti tuleks halduskoormuse vähendamiseks veelgi ühtlustada andmete levitamist kooskõlas ELi digistrateegiaga, avaandmete direktiiviga (EL) 2019/1024 ja keskkonnasäästlike kemikaalide strateegia raames kohaldatava lähenemisviisiga „üks aine – üks hindamine“.

Artiklit 10 punkt- ja hajureostusallikaid hõlmava kombineeritud lähenemisviisi kohta muudetakse eesmärgiga ajakohastada viiteid mitmesugustele punkt- ja hajureostusallikaid käsitlevatele direktiividele (tulenevalt nende kehtetuks tunnistamisest ja asendamisest).

Artiklit 12 probleemide kohta, mida ei saa lahendada liikmesriigi tasandil, muudetakse eesmärgiga tugevdada ja formaliseerida liikmesriikidevahelise koostöö korda.

Artikli 15 lõige 3, milles käsitletakse kolme aasta jooksul esitatavaid vahearundeid meetmeprogrammide edenemise kohta, jäetakse välja, sest sellest tulenevat halduskoormust

peetakse rakendamise parema kontrolli ja juhtimise näol saavutatava kasuga võrreldes ebaproportsionaalseks.

Artiklid 16 ja 17 korra kohta, mille alusel komisjon pidi esitama seadusandlikud ettepanekud pinnaveekogude ja põhjaveekogumite keskkonnakvaliteedi standardite loetellu kandmiseks ja kindlaksmääramiseks, jäetakse välja, kuna need on aegunud.

Artikli 18 lõike 2 punkti e muudetakse, et võtta arvesse artikli 16 kavandatud väljajätmist, ning **artikli 18 lõiget 4** muudetakse, et võtta arvesse artikli 15 lõike 3 kavandatud väljajätmist.

Artiklit 20 tehniliste kohanduste kohta muudetakse selleks, et: 1) asendada praegune I ja III lisa muutmiseks kasutatav kontrolliga regulatiivmenetlus delegeeritud õigusaktidel põhineva menetlusega; 2) asendada II ja V lisa rakendamise suuniste vastuvõtmisel ning andmete edastamiseks ja töötlemiseks vajalike vormingute kehtestamisel kasutatav praegune regulatiivmenetlus kontrollimenetlusega.

Uue artikliga 20a lisatakse Lissaboni lepinguga kooskõlas olevad sätted, mis on seotud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise korraga.

Komiteemenetlust käsitleva **artikli 21** muutmise eesmärk on asendada viide varasemale komiteemenetluse otsusele viitega praegu kohaldatavale komiteemenetluse määrusele.

Artiklit 22 kehtetuks tunnistamise ja üleminekusätete kohta muudetakse eesmärgiga ajakohastada viiteid, et võtta arvesse kavandatud muudatusi direktiivide 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ asjaomastes lisades.

Artikli 16 väljajätmise arvessevõtmiseks tehtavate eespool nimetatud kohanduste kõrval muudetakse **V lisa** eesmärgiga: 1) jätta ökoloogilise seisundi määratlusest välja vesikonnaspetsiifilised saasteained ja lisada need keemilise seisundi määratlusele, et tagada, et nii prioriteetsete ainete kui ka vesikonnaspetsiifiliste saasteainete seiret tehakse mitte üksnes nende saasteainete vettejuhtimise kohas, vaid ka nende õhust sadenemise kohas; 2) anda komisjonile volitused võtta delegeeritud õigusaktidega vastu interkalibreerimise tulemused; 3) võimaldada liikmesriikidel kasutada uusi seiremeetodeid, sealhulgas Maa seiret ja kaugseiret.

VIII lisa peamiste saasteainete soovitusliku loetelu kohta muudetakse eesmärgiga lisada sellesse mikroplast ja antimikroobikumiresistentsuse geenid.

X lisa jäetakse välja, kuna selles sisalduv loetelu asendatakse direktiivi 2008/105/EÜ I lisa A osas esitatud loeteluga.

(2) Põhjaveedirektiivi 2006/118/EÜ muudatused

Pealkirja muudetakse eesmärgiga selgitada, et kõnealuses direktiivis käsitletakse üksnes põhjavee reostust, mitte selle kvantitatiivset seisundit.

Artiklit 1 direktiivi eesmärkide kohta muudetakse eesmärgiga jätta välja viide veepoliitika raamdirektiivi artiklile 17, kuna see oli põhjaveedirektiivi enda vastuvõtmise alus ja on seega aegunud.

Mõisteid käsitlevat **artiklit 2** muudetakse nii, et läviväärtuse määratlus hõlmaks peale liikmesriigi tasandil kehtestatava väärtuse ka ELi tasandil kehtestatavat väärtust.

Artiklit 3 põhjavee keemilise seisundi hindamise kriteeriumide kohta muudetakse eesmärgiga võtta arvesse uut ELi tasandil kehtestatava läviväärtuse mõistet.

Artiklit 4 põhjavee keemilise seisundi hindamise korra kohta muudetakse samal põhjusel kui artiklit 3.

Lisatakse **uus artikkel 6a**, et muuta kooskõlas keskkonnaväljate standardite direktiivi artiklis 8b sätestatuga jälgimisnimekirja mehhanism põhjaveekogumite puhul kohustuslikuks. Nimetatud mehhanismiga nähakse ette iga kolme aasta järel korduv protsess, mille käigus komisjon määrab Euroopa Kemikaaliametilt saadud teabele tuginedes ja pärast tihedat arutelu liikmesriikidega kindlaks põhjavees jälgimist vajavad prioriteetsed ained. Saadud teavet kasutatakse I lissasse lisatavate kvaliteedistandardite läbivaatamiseks iga kuue aasta järel. Ühtlasi nähakse kõnealuse sättega ette Euroopa Kemikaaliameti kohustus teha jälgimisnimekirjast lähtuvalt koostatud teaduslikud aruanded üldsusele kättesaadavaks.

Artiklit 8 tehniliste kohanduste kohta muudetakse selleks, et: 1) asendada II lisa A ja C osa ning III ja IV lisa teaduse ja tehnika arenguga kohandamiseks kasutatav rakendusaktidel põhinev menetluskord delegeeritud õigusaktidel põhineva menetluskorraga; 2) anda komisjonile delegeeritud volitused kanda uued põhjavee saasteained I lissasse ja kehtestada nende jaoks kogu ELis kohaldatavad uued kvaliteedistandardid, samuti volitused kanda II lisa B osasse saasteained, mille puhul liikmesriigid peavad kaaluma riiklike läviväärtuste kehtestamist; 3) anda komisjonile delegeeritud volitused kehtestada vajaduse korral ELi tasandil kohaldatavad läviväärtused ja teha seda ka selliste saasteainete või saasteainerühmade puhul, mis ei ole kogu ELis probleemsed, eesmärgiga tõsta inimeste tervise ja keskkonna kaitse taset ning tagada ühtlustatum rakendamine; 4) tuua selgemalt välja Euroopa Kemikaaliameti keskne roll selles raamistikus ning Euroopa Kemikaaliameti kohustus teha võimalike muudatustega seotud teaduslikud aruanded üldsusele kättesaadavaks.

Uue artikliga 8a lisatakse Lissaboni lepinguga kooskõlas olevad sätted, mis on seotud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise korraga.

Artiklit 9 komiteemenetluse kohta muudetakse eesmärgiga asendada senine komiteemenetluse otsus uuema komiteemenetluse määrusega.

Artikkel 10, milles käsitletakse I ja II lisa läbivaatamist kaasotsustamismenetluse teel, jäetakse välja, et võtta arvesse artiklites 8 ja 8a sätestatud uut delegeeritud õigusaktidel põhinevat menetluskorda.

Kogu ELi hõlmavaid põhjavee saasteainetega seotud kvaliteedistandardeid käsitlevat **I lisa** muudetakse eesmärgiga lisada uued põhjavee saasteained ja nendega seotud kvaliteedistandardid teatavate perfluoritud ja polüfluoritud alküülühendite (PFAS), ravimite ja pestitsiidide väheoluliste metaboliitide jaoks.

Põhjavee saasteainete riiklike läviväärtusi käsitlevat **II lisa** muudetakse selleks, et: 1) kanda nende sünteetiliste ainete loetellu, mille puhul liikmesriigid kaaluvad riiklike läviväärtuste kehtestamist, farmakoloogiline toimeaine primidoon; 2) selgitada, et selle B ja C osa on seotud üksnes riigi tasandil läviväärtuste kehtestamise mehhanismiga; 3) tagada, et liikmesriigid teavitavad Euroopa Kemikaaliametit, võimaldamaks viimasel teha asjaomane teave üldsusele kättesaadavaks, ning 4) lisada uus D osa, et sätestada ühtlustatud läviväärtused ainerühma „trikloroetüleeni ja tetrakloroetüleeni summa“ jaoks.

III lisa põhjavee keemilise seisundi hindamise kohta ning **IV lisa** oluliste ja püsivate kasvatendentside kindlakstegemise ja langusele pööramise kohta muudetakse eesmärgiga võtta arvesse uut ELi tasandil kehtestatava läviväärtuse mõistet.

(3) Keskkonnaväljate standardite direktiivi 2008/105/EÜ muudatused

Pealkirja muudetakse eesmärgiga selgelt välja tuua, et direktiivis käsitletakse pinnaveekogude reostust.

Artiklit 3 keskkonnaväljate standardite kohta muudetakse eesmärgiga täpsustada uute ja muudetud keskkonnaväljate standardite kohaldamise alguskuupäevi. Samuti lihtsustatakse

lõikes 2 sätestatud elustiku seire kohustust ja lõikes 6 sätestatud pikaajaliste suundumuste hindamise kohustust ning selgitatakse selleks nende kohaldamisala lisas. Lõige 7 jäetakse välja, et võtta arvesse ettepanekut asendada prioriteetsete ainete nimistu muutmise puhul kaasotsustamismenetlus delegeeritud õigusaktidel põhineva menetlusega.

Artiklit 5 heiteandmiku kohta muudetakse eesmärgiga lihtsustada aruandluskohustust ja viia see võimaluse korral kooskõlla suurte tööstuskäitiste heitega seotud kohustustega, mis on kehtestatud praegu muudetavate ELi õigusnormidega, ning võimaldada lihtsustatud aruandlust tööstusheite portaali kaudu vastavalt tulevase rakendusaktiga kehtestatavatele üksikasjalikele eeskirjadele. Seepärast jätkatakse vesikonna majandamiskava raames toimuvat aruandlust üksnes hajuheite puhul.

Artiklit 7a kemikaalidega seotud ELi eri õigusakte hõlmava koordineerimise kohta muudetakse selleks, et lisada viide ravimeid käsitlevatele ELi õigusaktidele ning võtta arvesse ettepanekut asendada keskkonnakvaliteedi standardite ajakohastamise ja uute standardite kehtestamise puhul kaasotsustamismenetlus delegeeritud õigusaktidel põhineva menetlusega.

Artiklit 8 muudetakse eesmärgiga: 1) anda Euroopa Komisjonile delegeeritud volitused I lisa iga kuue aasta järel läbi vaadata, et kaaluda Euroopa Kemikaaliametilt saadud teabe alusel uute prioriteetsete ainete ja nendega seotud keskkonnakvaliteedi standardite lisamist nimistusse; 2) anda komisjonile delegeeritud volitused vaadata korrapäraselt läbi vesikonnaspetsiifiliste saasteainete kategooriate loetelu, mis on nüüd esitatud uue II lisa B osas (sel eesmärgil asendatakse veepoliitika raamdirektiivi punkt 1.2.6 kõnealuse II lisaga ja muudetakse vastavalt VIII lisa, et jätta vesikonnaspetsiifilised saasteained ökoloogilise seisundi määratlusest välja ja näha ette nende käsitlemine keemilise seisundi hindamise raames); 3) anda komisjonile delegeeritud volitused võtta vajaduse korral vastu kogu ELi hõlmavad keskkonnakvaliteedi standardid vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks ning loetleda need II lisa C osas (ettepaneku kohaselt kantakse kõnealuse C osa loetellu neli prioriteetset ainet, mis olid varem kantud I lissasse, kuid on sealt välja jäetud, kuna neid ei peeta enam kogu ELis probleemseteks); 4) tuua selgemalt välja Euroopa Kemikaaliameti keskne roll keskkonnakvaliteedi standardite väljatöötamisel tihedas koostöös liikmesriikide ja sidusrühmadega ning Euroopa Kemikaaliameti kohustus teha lisade muudatustega seotud teaduslikud aruanded üldsusele kättesaadavaks.

Artiklit 8a muudetakse eesmärgiga: 1) lihtsustada viisi, kuidas liikmesriigid võivad esitada üldlevinud püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ainete seotud keemilise seisundi andmeid üldise keemilise seisundi andmetest eraldi; 2) võimaldada liikmesriikidel teha mõne aine puhul vähem seiret; 3) kohustada liikmesriike tegema mõjupõhist seiret östrogeensete hormoonide olemasolu hindamiseks veekogudes, et luua võimalus kehtestada tulevikus mõjupõhised künnisväärtused.

Artiklit 8b muudetakse selleks, et: 1) tõhustada jälgimisnimekirja mehhanismi seire- ja läbivaatamistsükli ning näha sel eesmärgil praeguse kaheaastase tsükli asemel ette kolmeaastane tsükkel. See jätab rohkem aega andmete töötlemiseks enne nimekirja muutmist ning toimib koosmõjus seiretsükli kavandatud pikendamisega 12 kuult 24 kuuni, mis võimaldab võtta paremini arvesse hooajaliselt muutuva heitedünaamikaga saasteainete (nt pestitsiidide/biotsiidide) seire sageduse erinevusi; 2) võimaldada Euroopa Kemikaaliametilt saadud teabe alusel lisada järgmisse jälgimisnimekirja mikroplast ja valitud antimikroobikumiresistentsuse geenid niipea, kui on tehtud kindlaks vastavad sobivad seire- ja analüüsimeetodid.

Uue artikliga 8d nähakse liikmesriikidele ette kohustus kehtestada uue II lisa A osas loetletud vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks keskkonnakvaliteedi standardid. Sellega asendatakse praegu kehtiv veepoliitika raamdirektiivi V lisa punktis 1.2.6 sõnastatud kohustus

kooskõlas ettepanekuga tagada, et vesikonnaspetsiifiliste saasteainete seire muutuks pinnaveekogude keemilise, mitte ökoloogilise seisundi hindamise osaks. Ühtlasi soovitakse selle sättega tagada, et kui konkreetse vesikonnaspetsiifilise saasteaine jaoks on kehtestatud kogu ELi hõlmavad keskkonnakvaliteedi standardid, on need riigi tasandil kehtestatud standardite suhtes ülimuslikud. Viimase eesmärgina kohustatakse selle muudatusega liikmesriike teavitama Euroopa Kemikaaliametit, võimaldamaks viimasel anda avalikult teada igast saasteainete loetellu lisamise ja/või keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamise kavatsusest, et suurendada läbipaistvust ja sünergiat.

Artikkel 10, milles selgitatakse, et veepoliitika raamdirektiivi X lisa tuleb asendada direktiivi 2008/105/EÜ II lisas esitatud tekstiga, jäetakse välja, kuna direktiivi 2008/105/EÜ II lisa ei olnud olemas ning seoses prioriteetsete ainete nimistu kohandamiseks ja vastavate keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamiseks kasutatava delegeeritud õigusaktidel põhineva menetluskorra lisamisega direktiivi 2008/105/EÜ jäetakse X lisa välja.

I lisa pealkirja muudetakse, et jätta välja aegunud mõiste „muud saasteained“, millega tähistati enne keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi vastuvõtmist muudes õigusaktides käsitletud aineid; prioriteetsete ainete eristamine kõnealustest „muudest saasteainetest“ ei ole enam vajalik. A osa, kus on loetletud asjaomased ained ja nendega seotud keskkonnakvaliteedi standardid, asendatakse uue lisaga, milles on nüüd loetletud 23 uut prioriteetset ainet: ravimid, tööstuses kasutatavad ained, pestitsiidid ja metallid. Ühtlasi on kõnealuses lisas toodud välja ohtlikud ained, üldlevinud püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained ning ained, mille puhul tuleb hinnata pikaajalist suundumust.

Lisatakse **uus II lisa**, mille A osas on esitatud soovituslik loetelu vesikonnaspetsiifilistest saasteainetest, mille puhul liikmesriigid peavad kaaluma keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamist ja murettekitavate ainete puhul neid kohaldama. B osas on esitatud sellise tegevuse üldpõhimõtted ja viited asjaomastele suunistele, C osas aga vesikonnaspetsiifiliste saasteainetega seotud ühtlustatud keskkonnakvaliteedi standardite andmekogu. Nimetatud andmekogu kohandatakse tulevaste delegeeritud õigusaktidega, mille kaudu komisjon kehtestab ühtlustatud keskkonnakvaliteedi standardid teatavate muude vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks olukorras, kus see osutub vajalikuks, et tagada piisav ühtlustatud keskkonnakaitse; seda võidakse teha ka saasteainete puhul, mis ei ole või mis veel ei ole probleemsed kogu ELis.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, direktiivi 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest, ning direktiivi 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Pinnavee ja põhjavee keemiline reostus on veekeskkonnale ohtlik ning selle tulemuseks on näiteks äge ja krooniline mürgisus veorganismidele, saasteainete akumulatsioon ökosüsteemis ning elupaikade kadumine ja elurikkuse vähenemine; ühtlasi ohustab see inimeste tervist. Keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamine aitab saavutada nullsaaste eesmärki mürgivaba keskkonna loomiseks.
- (2) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõike 2 teise lause kohaselt peab liidu keskkonnapoliitika rajanema ettevaatusprintsibil ja põhimõtetel, mille järgi tuleb võtta ennetusmeetmeid ja keskkonnakahjustus heastada eeskätt kahjustuse kohas, saastaja peab aga maksma.
- (3) Euroopa roheline kokkulepe³ on liidu strateegia selle tagamiseks, et 2050. aastaks jõutaks kliimaneutraalse saastevaba ringmajanduseni, kus ressursse hallatakse optimeeritult ja reostus on minimaalne. Euroopa roheline kokkuleppega seotud reostusaspekte käsitletakse konkreetselt kestlikkust toetavas ELi kemikaalistrateegias⁴ ja nullsaaste tegevuskavas⁵. Muud iseäranis asjakohased ja

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“ (COM(2020) 667 final).

täiendavad poliitikasuunad on muu hulgas ELi 2018. aasta plastistrateegia⁶, 2021. aasta Euroopa ravimistrateegia⁷, elurikkuse strateegia⁸, strateegia „Talust taldrikule“⁹, ELi mullastrateegia aastani 2030¹⁰, ELi digistrateegia¹¹ ja ELi andmestrategie¹².

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/60/EÜ¹³ on kehtestatud raamistik maismaa pinnavete, üleminekuvete, rannikuvete ja põhjavee kaitseks. Selle raamistiku alusel tehakse kindlaks prioriteetsed ained nende ainete hulgast, millest tuleneb liidu tasandil märkimisväärne veekeskonnale või veekeskonna kaudu avaldub risk. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/105/EÜ¹⁴ on sätestatud kogu liidus kehtivad keskkonnavaliteedi standardid direktiivi 2000/60/EÜ X lisas loetletud 45 prioriteetse aine jaoks ning kaheksa muu saasteaine jaoks, mida reguleeriti liidu tasandil juba enne X lisa lisamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 2455/2001/EÜ¹⁵. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/118/EÜ¹⁶ on sätestatud kogu liidus kehtivad põhjavee kvaliteedi standardid nitraatide ja pestitsiidides sisalduvate toimeainete jaoks ning kriteeriumid muude põhjavee saasteainete suhtes riiklike läviväärtuste kehtestamiseks. Samuti on selles esitatud miinimumloetelu 12 saasteainest ja nendega seotud näitajatest, mida liikmesriigid peavad kaaluma kõnealuste riiklike läviväärtuste kehtestamisel. Põhjavee kvaliteedi standardid on esitatud direktiivi 2006/118/EÜ I lisas.
- (5) Ainete kandmist direktiivi 2000/60/EÜ X lissasse või direktiivi 2006/118/EÜ I või II lissasse kaalutakse lähtuvalt neist inimestele ja veekeskonnale tuleneva riski hindamisest. Selle hindamise põhielemendid on teadmised ainete sisalduse kohta

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Heas seisundis planeet kõigi jaoks. ELi tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas““ (COM(2021) 400 final).

⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“ (COM(2018) 028 final).

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa ravimistrateegia“ (COM(2020) 761 final).

⁸ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

⁹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnanahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM/2020/381 final).

¹⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi mullastrateegia 2030. aastaks. Heas seisundis muld inimeste, toidu, looduse ja kliima hüvanguks“ (COM(2021) 699 final).

¹¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digitaalajastu kujundamine“ (COM(2020) 67 final).

¹² Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa andmestrategie“ (COM(2020) 66 final).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnavaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2001. aasta otsus nr 2455/2001/EÜ, millega kehtestatakse veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainete nimistu ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (EÜT L 331, 15.12.2001, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

keskkonnas, sealhulgas jälgimisnimekirjapõhise seire käigus kogutud teave, ning teadmised ainete (öko)toksikoloogia ning ka nende püsivuse, bioakumuleerumise, kantserogeensuse, mutageensuse, reproduktiivtoksilisuse ja võimaliku endokriinfunktsiooni kahjustava toime kohta.

- (6) Komisjon on läbi vaadanud direktiivi 2000/60/EÜ X lisas esitatud prioriteetsete ainete nimistu kooskõlas nimetatud direktiivi artikli 16 lõikega 4 ja direktiivi 2008/105/EÜ artikliga 8 ning direktiivi 2006/118/EÜ I ja II lisas esitatud ainete loetelud kooskõlas nimetatud direktiivi artikliga 10 ning on uute teaduslike teadmiste põhjal jõudnud järeldusele, et on asjakohane neid loetelusid muuta ja lisada sinna uued ained, kehtestada nende uute lisatavate ainete jaoks keskkonnakvaliteedi standardid või põhjavee kvaliteedi standardid, muuta teaduse arengust tulenevalt mõne olemasoleva aine puhul keskkonnakvaliteedi standardeid ja kehtestada mõne olemasoleva ja uue lisatava aine jaoks elustikuga seotud keskkonnakvaliteedi standardid. Ühtlasi on komisjon kindlaks teinud, millised ained veel tõenäoliselt settes või elustikus akumuleeruvad, ning selgitanud, et tuleks jälgida selliste ainete seotud suundumusi settes või elustikus. Kõnealuste ainete loetelude läbivaatamisel on tuginetud ulatuslikele konsultatsioonidele ekspertidega komisjoni talitustest, liikmesriikidest, sidusrühmadest ning tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomiteest.
- (7) Enamiku saasteainete puhul on selleks, et tegeleda nendega tõhusalt kogu nende olelusringi vältel, sealhulgas vajaduse korral keemilise koostise kavandamisel, loa või heakskiidu andmisel, tootmise ja kasutamise või muude protsesside käigus tekkivate heitkoguste vähendamisel ning jäätmete käitlemisel, vaja kombinatsiooni allika tasandil kohaldatavatest ja keskkonda juhtimise kohas rakendatavatest meetmetest. Sellest tulenevalt täiendatakse veekogudega seotud uute või rangemate kvaliteedistandardite kehtestamisega liidu muid õigusnorme, milles on käsitletud või saaks käsitleda reostusprobleemi ühes või mitmes eespool nimetatud etapis, ning tagatakse kooskõla nende õigusnormidega, mis on muu hulgas sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1907/2006¹⁷, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009¹⁸, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 528/2012¹⁹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/6²⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2001/83/EÜ²¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/128/EÜ²², Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/75/EL²³ ning nõukogu direktiivis 91/271/EMÜ²⁴.

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH-määrus) (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ (ELT L 4, 7.1.2019, lk 43).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

- (8) Uutest teadusandmetest nähtub, et peale juba reguleeritud saasteainete leidub veekogudes mitmeid muid märkimisväärset riski põhjustavaid saasteaineid. Põhjavees on vabatahtliku seire tulemusena tuvastatud konkreetne probleem seoses perfluoritud ja polüfluoritud alküülühendite (PFAS) ja ravimitega. PFASe on liidus leitud enam kui 70 protsendis põhjavee mõõtepunktidest ning paljudes kohtades on kehtivad riiklikud läviväärtused ületatud; samuti tuvastatakse sageli ravimeid. Pinnaveekogude puhul on perfluorooktaansulfoonhape ja selle derivaadid juba loetletud prioriteetsete ainetena, kuid nüüd peetakse riski põhjustavateks ka teisi PFASe. Direktiivi 2008/105/EÜ artikli 8b kohase jälgimisnimekirjapõhise seire käigus on kinnitust leidnud, et pinnaveekogudes põhjustavad riski mitmed ravimid, mis tuleks seepärast lisada prioriteetsete ainete nimistusse.
- (9) Direktiivi 2000/60/EÜ kohaselt on nõutav, et liikmesriigid teeksid kindlaks olmevee võtmiseks kasutatavad veekogud, seiraksid neid ning võtaksid vajalikud meetmed, et hoida ära nende kvaliteedi halvenemist ja vähendada olmeveeks sobiva vee tootmiseks vajalike puhastustoimingute ulatust. Sellega seoses on kindlaks tehtud, et mikroplast võib ohustada inimeste tervist, kuid selleks, et kinnitada vajadust kehtestada keskkonnaväliteedi standard pinna- ja põhjavees esineva mikroplasti jaoks, on vaja rohkem seireandmeid. Seepärast tuleks mikroplast lisada pinna- ja põhjaveega seotud jälgimisnimekirjadesse ning selle aine seiret tuleks alustada niipea, kui komisjon on kindlaks teinud sobivad seiremeetodid. Selles kontekstis tuleks arvesse võtta joogivees leiduva mikroplastiga seotud riskide seire ja hindamise meetodeid, mis on välja töötatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184²⁵ alusel.
- (10) On väljendatud muret seoses antimikroobikumiresistentsuse väljakujunemise riskiga, mis tuleneb antimikroobikumide suhtes resistentsete mikroorganismide ja antimikroobikumiresistentsuse geenide esinemisest veekeskkonnas, ent vastavat seiret on tehtud vähe. Asjaomased antimikroobikumiresistentsuse geenid tuleks samuti lisada pinna- ja põhjaveega seotud jälgimisnimekirjadesse ning alustada nende seiret niipea, kui on töötatud välja sobivad seiremeetodid. See on kooskõlas 2017. aasta juunis komisjoni vastu võetud Euroopa terviseühitsuse tegevuskavaga antimikroobikumiresistentsuse vastu võitlemiseks ning Euroopa ravimistrateegiaga, milles samuti käsitletakse seda probleemi.
- (11) Kuna teadlikkus segude ja seega mõjupõhise seire olulisusest keemilise seisundi kindlakstegemisel üha suureneb ning östrogeensete ainete jaoks on juba olemas piisavalt usaldusväärsed mõjupõhise seire meetodid, peaksid liikmesriigid kohaldama selliseid meetodeid selleks, et hinnata östrogeensete ainete kumulatiivset mõju pinnaveekogudes vähemalt kahe aasta vältel. See võimaldab võrrelda mõjupõhise seire tulemusi tulemustega, mis on saadud direktiivi 2008/105/EÜ I lisas loetletud kolme östrogeense aine seireks kasutatavate tavapärase meetoditega. Seda võrdlust kasutatakse selleks, et hinnata, kas mõjupõhiseid seiremeetodeid saab kasutada usaldusväärsete sõeluuringumeetoditena. Selliste sõeluuringumeetodite rakendamise eelis seisneb võimaluses hinnata kõikide sarnase toimega östrogeensete ainete, mitte üksnes direktiivi 2008/105/EÜ I lisas loetletud ainete mõju. Direktiivis 2000/60/EÜ

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

²⁴ Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (uuesti sõnastatud) (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1).

esitatud keskkonnaväliteedi standardi määratlust tuleks muuta, et tagada, et see hõlmaks ka võimalikke tulevase künnisväärtusi, mis kehtestatakse mõjupõhise seire tulemuste hindamiseks.

- (12) Liidu veealaste õigusaktide hindamisel²⁶ (edaspidi „hindamine“) jõuti järeldusele, et pinna- ja põhjavett mõjutavate saasteainete kindlakstegemist ja loetellu kandmist ning uutest teadusandmetest lähtuvalt nende jaoks kvaliteedistandardite kehtestamist ja selliste standardite muutmist saaks kiirendada. Kui nimetatud ülesandeid, mida täidetakse direktiivi 2000/60/EÜ artiklites 16 ja 17 ning direktiivi 2006/118/EÜ artiklis 10 praegu sätestatud seadusandliku tavamenetluse raames, täidaks komisjon, saaks tõhustada pinna- ja põhjaveega seotud jälgimisnimekirja mehhanismide toimimist, eelkõige seoses loetellu kandmise, seire ja tulemuste hindamise aja ja järjestusega, tugevdada seoseid jälgimisnimekirja mehhanismi ja saasteainete loetelude läbivaatamise vahel ning võtta saasteainete loetelude muutmisel kiiremini arvesse teaduse arengut. Seepärast ning tulenevalt vajadusest muuta uutest teadusandmetest ja tehnilistest teadmistest lähtuvalt kiiresti saasteainete loetelusid ja nendega seotud keskkonnaväliteedi standardeid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte direktiivi 2008/105/EÜ I lisa muutmiseks seoses kõnealuse lisa A osas esitatud prioriteetsete ainete nimistu ja vastavate keskkonnaväliteedi standarditega ning samuti direktiivi 2006/118/EÜ I lisa muutmiseks seoses nimetatud lisa esitatud põhjavee saasteainete loetelu ja asjaomaste kvaliteedistandarditega. Selles kontekstis peaks komisjon võtma arvesse pinna- ja põhjaveega seotud jälgimisnimekirjades olevate ainete seire tulemusi. Sellest tulenevalt tuleks direktiivi 2000/60/EÜ artiklid 16 ja 17 ning kõnealuse direktiivi X lisa, samuti direktiivi 2006/118/EÜ artikkel 10 välja jätta.
- (13) Ühtlasi jõuti hindamisel järeldusele, et riigi tasandil kehtestatud kvaliteedistandardid ja läviväärtused vastavalt vesikonnaspetsiifiliste saasteainete ja põhjavee saasteainete jaoks on liikmesriigiti liiga erinevad. Direktiivi 2000/60/EÜ alusel prioriteetse aina määratlemata vesikonnaspetsiifiliste saasteainete suhtes on siiani kohaldatud riiklike keskkonnaväliteedi standardeid ning neid on käsitatud pinnaveekogude ökoloogilise seisundi hindamist toetavate füüsikalise-keemiliste kvaliteedielementidena. Põhjaveekogumite puhul on liikmesriikidel olnud samuti võimalik kehtestada oma läviväärtused, seda isegi sünteetiliste ainete jaoks. Selline paindlikkus on toonud kaasa ebaoptimaalsed tulemused seoses eri liikmesriikide veekogude seisundite võrreldavusega ja keskkonnaväliteedega. Seepärast on vaja ette näha kord, mis võimaldab leppida liidu tasandil kokku keskkonnaväliteedi standardites ja läviväärtustes, mida tuleb kõnealuste ainete suhtes kohaldada, kui need on määratletud riigi tasandil probleemse aina, ning luua asjaomaste kohaldatavate keskkonnaväliteedi standardite ja läviväärtuste andmekogu.
- (14) Peale selle võimaldab vesikonnaspetsiifiliste saasteainete lisamine pinnaveekogu keemilise seisundi määramisele tagada kooskõlastatuma, sidusama ja läbipaistvama lähenemisviisi rakendamise pinnaveekogude keemilise seisundi seirel ja hindamisel ning sellega seotud teabe jagamisel üldsusele. Samuti hõlbustab see sihipärasema lähenemisviisi kasutamist selliste meetmete kindlaksmääramiseks ja rakendamiseks, mis võimaldavad käsitleda kõiki kemikaalidega seotud küsimusi terviklikumal, tõhusamal ja tulemuslikumal viisil. Seepärast tuleks muuta mõistete „ökoloogiline seisund“ ja „keemiline seisund“ määratlust ning laiendada mõiste „keemiline seisund“

²⁶ Komisjoni talituste töödokument „Veepoliitika raamdirektiivi, põhjavedirektiivi, keskkonnaväliteedi standardite direktiivi ja üleujutuste direktiivi toimivuskontroll“ (SWD(2019) 439 final).

määratlust nii, et see hõlmaks ka vesikonnaspetsiifilisi saasteaineid, mis seni on olnud osa direktiivi 2000/60/EÜ V lisas käsitletud mõiste „ökoloogiline seisund“ määratlusest. Sellest tulenevalt tuleks direktiivi 2008/105/EÜ lisada vesikonnaspetsiifilise saasteainega seotud keskkonnakvaliteedi standardi mõiste ja sellise standardiga seotud menetluskord.

- (15) Selleks, et tagada liidus võrdsed tingimused ja ühtlustatud lähenemisviisi kasutamine, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte direktiivi 2006/118/EÜ II lisa B osa muutmiseks eesmärgiga kohandada loetelu saasteainetest, mille puhul liikmesriigid peavad kaaluma riiklike läviväärtuste kehtestamist.
- (16) Lähtuvalt vajadusest võtta vesikonnaspetsiifiliste saasteainete puhul kiiresti arvesse teadusandmeid ja tehnilisi teadmisi ning tagada liidus võrdsed tingimused ja ühtlustatud lähenemisviisi kasutamine, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte direktiivi 2008/105/EÜ II lisa kohandamiseks seoses kõnealuse lisa A osas esitatud saasteainekategooriate loeteluga ning II lisa C osa kohandamiseks seoses ühtlustatud keskkonnakvaliteedi standarditega vesikonnaspetsiifiliste saasteainete ja nende ainete rühmade jaoks. Liikmesriigid peaksid nendest saasteainetest tuleneva riski ilmnemisel kohaldama kõnealuseid ühtlustatud keskkonnakvaliteedi standardeid oma pinnaveekogude seisundi hindamisel.
- (17) Direktiivi 2008/105/EÜ I lisa A osas esitatud prioriteetsete ainete nimistu läbivaatamisel jõuti järeldusele, et mitu prioriteetset ainet ei ole enam kogu liidus probleemsed ning seepärast tuleks need kõnealuse direktiivi I lisa A osast välja jätta. Neid aineid tuleks seega käsitada vesikonnaspetsiifiliste saasteainetena ja need tuleks koos vastavate keskkonnakvaliteedi standarditega lisada direktiivi 2008/105/EÜ II lisa C osasse. Kuna kõnealuseid saasteaineid ei peeta enam kogu liidus probleemseteks, tuleb asjaomaseid keskkonnakvaliteedi standardeid kohaldada üksnes juhul, kui kõnealused saasteained võivad endiselt olla riigi või piirkonna või kohalikul tasandil probleemsed.
- (18) Selleks, et tagada võrdsed tingimused ja eri liikmesriikide veekogude seisundite võrreldavus, on vaja ühtlustada teatavate põhjavee saasteainete riiklikud läviväärtused. Seepärast tuleks lisada direktiivi 2006/118/EÜ II lissasse uus D osa, mis sisaldab riigi, piirkonna või kohalikul tasandil probleemsete põhjavee saasteainete ühtlustatud läviväärtuste andmekogu. Selles andmekogus esitatud ühtlustatud läviväärtusi tuleb kohaldada ainult nendes liikmesriikides, kus asjaomased saasteained mõjutavad põhjavee seisundit. Sünteetiliste saasteainete trikloroetüleeni ja tetrakloroetüleeni summa puhul on vaja riiklikud läviväärtused ühtlustada, sest mitte kõikides liikmesriikides, kus need kaks saasteainet on olulised, ei kohaldata läviväärtust nende ainete summa suhtes ning samuti on kehtestatud riiklikud läviväärtused erinevad. Kõnealune ühtlustatud läviväärtus peaks vastama väärtusele, mis on direktiiviga (EL) 2020/2184 kehtestatud nende saasteainete summaarse sisalduse jaoks joogivees.
- (19) Selleks, et tagada liidus võrdsed tingimused ja ühtlustatud lähenemisviisi kasutamine, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte direktiivi 2006/118/EÜ II lisa D osa muutmiseks eesmärgiga kohandada ühtlustatud läviväärtuste andmekogus esitatud saasteainete loetelu ja asjaomaseid ühtlustatud läviväärtusi teaduse ja tehnika arenguga.
- (20) Direktiivi 2006/118/EÜ kõiki põhjavee keemilise seisundi hindamisega seotud sätteid tuleks kohandada lähtuvalt ühtlustatud läviväärtuste lisamisest kõnealuse direktiivi II

lisa D osasse kolmanda kategooriana lisaks kvaliteedistandarditele, mis on esitatud kõnealuse direktiivi I lisas, ja riiklikele läviväärtustele, mis kehtestatakse vastavalt nimetatud direktiivi II lisa A osas kirjeldatud meetodikale.

- (21) Selleks, et tagada tulemuslik ja sidus otsuste tegemine ning suurendada koostoimet liidu muude kemikaale käsitlevate õigusaktide raames tehtava tööga, tuleks Euroopa Kemikaaliametile ette näha selgelt piiratud alaline roll jälgimisnimekirjadesse ning direktiivi 2008/105/EÜ I ja II lisas ja direktiivi 2006/118/EÜ I ja II lisas esitatud aineleoteludesse lisatavate ainete prioriteetsuse kindlaksmääramises ning asjakohaste teaduspõhiste kvaliteedistandardite tuletamises. Teatavate Euroopa Kemikaaliametile antud ülesannete täitmist peaksid oma arvamuste esitamise kaudu hõlbustama ameti riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee. Ühtlasi peaks Euroopa Kemikaaliamet tagama parema kooskõla eri keskkonnaalaste õigusaktide vahel, suurendades asjakohaste teaduslike aruannete üldsusele kättesaadavaks tegemise kaudu läbipaistvust seoses jälgimisnimekirjas olevate saasteainetega või kogu liidus kohaldatavate või riiklike keskkonnakvaliteedi standardite või läviväärtuste väljatöötamisega.
- (22) Hindamisel jõuti järeldusele, et elektrooniline aruandlus peab olema sagedasem ja sujuvam, et soodustada liidu veealaste õigusaktide paremat rakendamist ja nende nõuete täitmise tagamist. Euroopa Keskkonnaamet peaks lähtuvalt oma rollist, mis hõlmab ka reostuse olukorra korrapärasemat jälgimist vastavalt nullsaaste tegevuskavas kirjeldatule, hõlbustama sellist sagedasemat ja sujuvamat liikmesriikide aruandlust. On oluline teha keskkonnaalane teave liidu pinna- ja põhjavee seisundi kohta üldsusele ja komisjonile õigeaegselt kättesaadavaks. Liikmesriike tuleks seepärast kohustada tegema direktiivi 2000/60/EÜ raames kogutud seireandmed komisjonile ja Euroopa Keskkonnaametile kättesaadavaks ning kasutama selleks automaatseid aruandlus- ja andmeedastusmehhanisme ja rakendusliidest või nendega samaväärseid mehhanisme. Sellega seotud halduskoormus on eeldatavalt piiratud, kuna liikmesriigid on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/2/EÜ²⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1024²⁸ alusel juba praegu kohustatud tegema valdkondlikud ruumiandmed üldsusele kättesaadavaks. Kõnealused valdkondlikud ruumiandmed hõlmavad keskkonnaseirerajatiste asukohta ja toimimist, asjaomast heitkoguste mõõtmist ja keskkonnaosade seisundit.
- (23) Liidu veealaste õigusaktide alusel Euroopa Keskkonnaametile edastatavate andmevoogude, eelkõige direktiiviga 2008/105/EÜ nõutavate heiteandmike parem lõimimine direktiivi 2010/75/EL ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 166/2006²⁹ alusel tööstusheite portaali kaudu edastatavate andmevoogudega muudab direktiivi 2008/105/EÜ artikli 5 kohase andmikega seotud aruandluse lihtsamaks ja tõhusamaks. Samal ajal vähendab see halduskoormust ja tippkoormust vesikonna majandamiskavade ettevalmistamisel. Selline lihtsustatud aruandlus koos meetmeprogrammide edenemist käsitleva mittetulemuslikuks osutunud vahearuandluse kaotamisega võimaldab liikmesriikidel teha rohkem pingutusi sellisest

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ (ELT L 33, 4.2.2006, lk 1).

heitest aru andmiseks, mida tööstusheidet käsitlevad õigusaktid ei hõlma, kuid mis on hõlmatud direktiivi 2008/105/EÜ artikli 5 kohase heidet käsitleva aruandlusega.

- (24) Lissaboni lepingu järgselt eristatakse selgelt komisjonile delegeeritud volitusi võtta vastu muid kui seadusandlikke akte, mis on üldkohaldatavad ning millega täiendatakse või muudetakse seadusandliku akti teatavaid mitteolemuslikke osi (delegeeritud õigusaktid), ning komisjonile antud volitusi võtta vastu õigusakte, millega tagatakse ühtsed tingimused õiguslikult siduvate liidu õigusaktide rakendamiseks (rakendusaktid). Direktiivid 2000/60/EÜ ja 2006/118/EÜ tuleks viia vastavusse Lissaboni lepinguga kehtestatud õigusraamistikuga.
- (25) Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 20 lõike 1 esimeses lõigus ja kõnealuse direktiivi V lisa punkti 1.4.1 alapunktis ix sätestatud volitused, millega nähakse ette kontrolliga regulatiivmenetluse kasutamine, vastavad ELi toimimise lepingu artikli 290 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, kuna need on seotud kõnealuse direktiivi lisade kohandamise ja direktiivi täiendavate eeskirjade vastuvõtmisega. Seepärast tuleks need muuta komisjoni volitusteks võtta vastu delegeeritud õigusakte.
- (26) Direktiivi 2006/118/EÜ artiklis 8 sätestatud volitus, millega nähakse ette kontrolliga regulatiivmenetluse kasutamine, vastab ELi toimimise lepingu artikli 290 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, kuna see on seotud kõnealuse direktiivi lisade kohandamisega. Seepärast tuleks see muuta komisjoni volituseks võtta vastu delegeeritud õigusakte.
- (27) On eriti oluline, et komisjon korraldaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige saavad Euroopa Parlament ja nõukogu selleks, et tagada võrdne osalus delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (28) Direktiivi 2000/60/EÜ artikli 8 lõikes 3 sätestatud volitus, millega nähakse ette kontrolliga regulatiivmenetluse kasutamine, vastab ELi toimimise lepingu artikli 290 lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele, kuna see on seotud vee seisundi analüüsimiseks ja seireks kasutatavate tehniliste näitajate ja standardmeetodite vastuvõtmisega ning selle eesmärk on tagada ühtsed tingimused kõnealuse direktiivi ühtlustatud rakendamiseks. Seepärast tuleks see muuta komisjoni volituseks võtta vastu rakendusakte. Andmete võrreldavuse tagamiseks tuleks kõnealust volitust laiendada nii, et see hõlmaks ka seire- ja seisundiandmete esitamise vormide kehtestamist kooskõlas artikli 8 lõikega 4. Komisjonile antud volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011³⁰.
- (29) Selleks, et tagada direktiivi 2000/60/EÜ rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused võtta kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 8 lõikega 3 vastu seireandmete ja vee seisundi andmete esitamise tehnilised vormid. Neid volitusi tuleks teostada määruse (EL) nr 182/2011 kohaselt.

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (30) Selleks, et tagada direktiivi 2008/105/EÜ rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../...⁺ hõlmamata punktallikatest lähtuva heite kohta Euroopa Keskkonnaametile aruannete esitamise standardvormid. Neid volitusi tuleks teostada määruse (EL) nr 182/2011 kohaselt.
- (31) On vaja võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut veekogude seisundi seire valdkonnas lähtuvalt direktiivi 2000/60/EÜ V lisas esitatud seirenõuetest. Seepärast tuleks liikmesriikidel lubada kasutada kaugseiretehnoloogia, Maa seire (Copernicuse programmi teenused) ning kohapealsete andurite ja seadmete abil saadud andmeid ja teenuseid, samuti kodanikelt saadud teadusandmeid, et kasutada ära tehisintellekti ning kõrgetasemelise andmeanalüüsi ja -töötusega seotud võimalusi.
- (32) Ettenägematute ilmastikunähtuste – eelkõige äärmuslike üleujutuste ja pikaajaliste põudade – ning piiriülest juhuslikku reostust põhjustavate või süvendavate oluliste reostusjuhtumite sagenemisest tulenevalt tuleks liikmesriike kohustada tagama, et teave selliste juhtumite kohta edastatakse koheselt liikmesriikidele, keda need võivad mõjutada, ning tegema selliste liikmesriikidega tõhusat koostööd asjaomase sündmuse või juhtumi mõju leevendamiseks. Samuti on vaja tugevdada liikmesriikidevahelist koostööd ja ühtlustada piiriülese koostöö korda seoses direktiivi 2000/60/EÜ artikli 12 kohaste struktuursemate, st mittejuhuslike ja pikaajalisemate piiriüleste probleemidega, mida ei saa lahendada liikmesriigi tasandil. Kui on vaja Euroopa abi, võivad liikmesriikide pädevad asutused saata abitaotlusi komisjoni hädaolukordadele reageerimise koordineerimiskeskusele, kus koordineeritakse võimalikke abipakkumisi ja abi saatmist liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kaudu kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1313/2013³¹ artikliga 15.
- (33) Direktiive 2000/60/EÜ, 2006/118/EÜ ja 2008/105/EÜ tuleks seepärast vastavalt muuta.
- (34) Kuna liikmesriigid ei suuda iseseisvalt piisaval määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärki tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja Euroopa mageveekogudega seotud keskkonnakvaliteedi paranemine ning see on tulenevalt veereostuse piiriülesest olemusest paremini saavutatav liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2000/60/EÜ muutmise

Direktiivi 2000/60/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 1 neljas taane asendatakse järgmisega:

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 157 sisalduva määruse number ning joonealusesse märkusesse selle määruse number, kuupäev, pealkiri ja ELT viide.

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsus nr 1313/2013/EL liidu elanikkonnakaitse mehhanismi kohta (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924).

„— saavutada asjakohaste rahvusvaheliste lepingute, sealhulgas merekeskkonna reostuse ärahoidmiseks ja likvideerimiseks sõlmitud lepingute eesmärgi liidu meetmete kaudu, et teha korruga või järk-järgult lõpp prioriteetsete ohtlike ainete keskkonda juhtimisele, heitele ja kaole lõppeesmärgiga saavutada merekeskkonnas looduslike ainete puhul nende loodusliku fooni lähedane ning sünteetiliste ainete puhul nullilähedane kontsentratsioon.“

(2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

(a) punkt 24 asendatakse järgmisega:

„24) pinnavee hea keemiline seisund – keemiline seisund, mis peab vastama pinnavee jaoks käesoleva direktiivi artikli 4 lõike 1 punktis a kindlaks määratud keskkonnavalitele eesmärkidele, see tähendab keemiline seisund, mille saavutab pinnaveekogu, kus saasteainete kontsentratsioonid ei ületa Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/105/EÜ* I lisa A osas loetletud prioriteetsete ainete suhtes kehtestatud keskkonnavaliteedi standardite väärtusi ega nimetatud direktiivi artikli 8 lõike 2 punkti c ja artikli 8d lõike 1 kohaselt vesikonnaspetsiifiliste saasteainete suhtes kehtestatud keskkonnavaliteedi standardite väärtusi;“

(b) punkt 30 asendatakse järgmisega:

„30) prioriteetsed ained – direktiivi 2008/105/EÜ I lisa A osas loetletud ained ehk ained, millest tuleneb paljudes liikmesriikides märkimisväärne veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu avalduv risk;“

(c) lisatakse punktid 30a ja 30b:

„30a) prioriteetsed ohtlikud ained – prioriteetsed ained, mis loetakse ohtlikuks, kuna need on teaduslikes aruannetes, asjakohastes liidu õigusaktides või asjakohastes rahvusvahelistes lepingutes tunnistatud toksiliseks, püsivaks ja bioakumuleeruvaks või samaväärset veekeskkonna puhul asjakohast ohtu põhjustavaks;

30b) vesikonnaspetsiifilised saasteained – saasteained, mis ei ole või enam ei ole määratletud prioriteetse ainena, kuid mille puhul liikmesriigid on käesoleva direktiivi II lisa kohaselt läbi viidud, pinnaveekogudele avalduvat survet ja mõju käsitleva hindamise põhjal kindlaks teinud, et nendest tuleneb nende territooriumil märkimisväärne veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu avalduv risk;“

(d) punkt 35 asendatakse järgmisega:

„35) keskkonnavaliteedi standard – konkreetse saasteaine või saasteainete rühma selline kontsentratsioon vees, settes või elustikus, mille ületamine ei ole inimeste tervise ja keskkonna kaitsmiseks lubatud, või sellist saasteainet või saasteainete rühma iseloomustav inimeste tervisele või keskkonnale kahjuliku mõju avaldumise künnisväärtus, mille mõõtmiseks on kasutatud sobivat mõjupõhist meetodit;“.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/105/EÜ, milles käsitletakse pinnavee reostuse ärahoidmist ja tõrjet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ ja 86/280/EMÜ ning tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

(3) Artiklisse 3 lisatakse lõige 4a:

„4a. Erandlike looduslike asjaolude või vääramatu jõu – eelkõige äärmuslike üleujutuste ja pikaajaliste põudade – ning oluliste reostusjuhtumite korral, mis võivad mõjutada allavoolu paiknevaid veekogusid teistes liikmesriikides, tagavad liikmesriigid, et asjaomaste allavoolu paiknevate veekogudega tegelevaid pädevaid asutusi niisugustes liikmesriikides ja ka komisjoni teavitatakse viivitamata ning alustatakse koostööd, et uurida asjaomase erandolukorra või juhtumi põhjuseid ja tegeleda selle tagajärgedega.“

(4) Artikli 4 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

(a) punkti a alapunkt iv asendatakse järgmisega:

„iv) rakendavad liikmesriigid vajalikke meetmeid, et järk-järgult vähendada prioriteetsetest ainetest ja vesikonnaspetsiifilistest saasteainetest tulenevat reostust ning teha korruga või järk-järgult lõpp prioriteetsete ohtlike ainete heitele, keskkonda juhtimisele ja kaole,“;

(b) punkti b alapunkti iii teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kasvutendentsi langusele pööramise meetmeid rakendatakse kooskõlas direktiivi 2006/118/EÜ artikliga 5 ja kõnealuse direktiivi IV lisaga ning seejuures võetakse arvesse käesoleva artikli lõigete 6 ja 7 kohaldamist, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 8 kohaldamist,“.

(5) Artikli 7 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Iga lõike 1 alusel kindlaks tehtud veekogu puhul peavad liikmesriigid lisaks käesoleva direktiivi nõuete kohasele artiklis 4 pinnaveekogude jaoks sätestatud eesmärkide täitmisele, sealhulgas liidu tasandil kehtestatud kvaliteedistandardite järgimisele tagama, et kohaldatava veepuhastusrežiimi puhul vastab saadav vesi kooskõlas liidu õigusaktidega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184* nõuetele.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1).“

(6) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada tehnilised näitajad ja standardmeetodid V lisa kohaseks vee seisundi analüüsimiseks ja seireks ning vormid seire- ja seisundiandmete esitamiseks vastavalt lõikele 4. Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse teel.“;

(b) lisatakse lõiked 4 ja 5:

„4. Liikmesriigid tagavad, et V lisa punkti 1.3.4 kohaselt kogutud kättesaadavad individuaalsed seireandmed ja teave V lisa kohase neist tuleneva seisundi kohta tehakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga

2003/4/EÜ*, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2007/2/EÜ** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2019/1024*** üldsusele ja Euroopa Keskkonnaametile vähemalt kord aastas masinloetaval kujul elektrooniliselt kättesaadavaks. Selleks kasutavad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud vorme.

5. Euroopa Keskkonnaamet tagab kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 401/2009****, et lõike 4 kohaselt kättesaadavaks tehtud teavet töödeldakse ja analüüsitakse korrapäraselt eesmärgiga teha see asjakohaste liidu portaalide kaudu komisjonile ja asjakohastele liidu ametitele taaskasutamiseks kättesaadavaks ning esitada komisjonile, liikmesriikidele ja üldsusele ajakohastatud objektiivset, usaldusväärset ja võrreldavat teavet, eelkõige seisundi kohta.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).

**** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusvõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13).“

(7) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva direktiivi kohaselt kehtestatud eesmärkide, kvaliteedistandardite ja läviväärtuste järgimiseks tagavad liikmesriigid järgmiste meetmete kehtestamise ja rakendamise:

a) heitkoguste vähendamise meetmed lähtuvalt parimast võimalikust tehnikast;

b) asjakohased heite piirnormid;

c) vähendusmeetmed hajureostuskoormuse puhul, sealhulgas vastavalt vajadusele parim keskkonnatava, mis on sätestatud:

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2009/128/EÜ*;

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/75/EL**;

– nõukogu direktiivis 91/271/EMÜ***;

– nõukogu direktiivis 91/676/EMÜ****;

– mis tahes muus punktallikast lähtuva või hajureostuse puhul asjakohases liidu õigusaktis.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

*** Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).

**** Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).“;

(b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui käesoleva direktiivi, direktiivide 2006/118/EÜ või 2008/105/EÜ või mis tahes muu liidu õigusakti alusel kehtestatud kvaliteediesmärk, kvaliteedistandard või läviväärtus nõuab lõike 2 kohaldamisest tulenevatest tingimustest rangemate tingimuste seadmist, kehtestatakse vastavalt sellele rangemad heitkoguste vähendamise meetmed.“

(8) Artikli 11 lõike 3 punkt k asendatakse järgmisega:

„k) meetmed, mille siht on likvideerida prioriteetsetest ohtlikest ainetest tulenev pinnavee reostus ning järk-järgult vähendada muudest ainetest põhjustatud reostust, mis muidu takistaks liikmesriikidel saavutamast pinnaveekogusid käsitlevaid artiklis 4 sätestatud keskkonnanäesmärke;“.

(9) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

Probleemid, mida ei saa lahendada liikmesriigi tasandil

1. Kui liikmesriik tuvastab probleemi, mis mõjutab tema veemajandust, kuid mida ta ei saa lahendada, teatab ta probleemi komisjonile ja kõikidele teistele asjaomastele liikmesriikidele ning esitab soovitused selle lahendamiseks.

2. Asjaomased liikmesriigid teevad koostööd lõikes 1 osutatud probleemi allikate tuvastamiseks ja probleemi lahendamiseks vajalike meetmete kindlaksmääramiseks.

Liikmesriigid vastavad üksteisele õigeaegselt ja mitte hiljem kui 3 kuud pärast teiselt liikmesriigilt lõike 1 kohase teate saamist.

(10) 3. Komisjoni teavitatakse igasugusest lõikes 2 osutatud koostööst ja kutsutakse teda selles abi osutama. Vajaduse korral kaalub komisjon vajadust võtta liidu tasandil täiendavaid meetmeid veekogudele avalduva piiriülese mõju vähendamiseks, võttes seejuures arvesse artikli 13 kohaselt koostatud aruandeid.“

(11) Artikli 15 lõige 3 jäetakse välja.

(12) Artiklid 16 ja 17 jäetakse välja.

(13) Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 2 punkt e asendatakse järgmisega:

„e) kokkuvõtte kõikidest ettepanekutest, meetmetest ja strateegiatest keemilise reostuse vähendamiseks ja ohtlike ainete korraga või järk-järgult kasutuselt kõrvaldamiseks;“

- (b) lõige 4 jäetakse välja.
- (14) Artikkel 20 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 20

Käesoleva direktiivi tehniline kohandamine ja rakendamine

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20a vastu delegeeritud õigusakte I ja III lisa ning V lisa punkti 1.3.6 muutmiseks, et kohandada vastavalt pädevate asutustega seotud teabenõudeid, majandusanalüüsi sisu ja valitud seirestandardeid teaduse ja tehnika arenguga.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 20a vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi täiendamiseks, et määrata vastavalt V lisa punktis 1.4.1 kirjeldatud interkalibreerimise korrale kindlaks liikmesriikide seiresüsteemides kasutatava liigituse jaoks kehtestatud väärtused.
3. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte artikli 8 lõikes 4 osutatud andmete edastamiseks kasutatavate tehniliste vormingute kehtestamiseks. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 21 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse teel. Nimetatud vormingute kehtestamisel abistab komisjoni vajaduse korral Euroopa Keskkonnaamet.“

- (15) Lisatakse artikkel 20a:

„Artikkel 20a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 20 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 20 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teavitab ta sellest üheaegselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu.
6. Artikli 20 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

- (16) Artikkel 21 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 21

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011* tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

(17) Artikli 22 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Artiklis 4 sätestatud keskkonnaeesmärke, direktiivi 2008/105/EÜ I lisa A osas esitatud keskkonnakvaliteedi standardeid ning nimetatud direktiivi artiklite 8 ja 8d kohaselt vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks kehtestatud läviväärtusi käsitatakse direktiivi 2010/75/EL kohaldamisel keskkonnakvaliteedi standarditena.“

(18) V lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi I lisale.

(19) VII lisa A osa punkt 7.7 asendatakse järgmisega:

„7.7. prioriteetsete ainete heitkoguste vähendamiseks ja prioriteetsete ohtlike ainete heite järkjärguliseks lõpetamiseks võetud meetmete kokkuvõte;“.

(20) VIII lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi II lisale.

(21) X lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Direktiivi 2006/118/EÜ muutmine

Direktiivi 2006/118/EÜ muudetakse järgmiselt.

(1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/118/EÜ, 12. detsember 2006, põhjavee reostuse ärahoidmise ja tõrje kohta“.

(2) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse konkreetsed meetmed põhjavee reostuse ärahoidmiseks ja tõrjeks eesmärgiga saavutada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 punktis b sätestatud keskkonnaeesmärgid. Need meetmed hõlmavad järgmist:

a) kriteeriumid põhjavee hea keemilise seisundi hindamiseks;

b) kriteeriumid oluliste ja püsivate kasvatendentside tuvastamiseks ja nende langusele pööramiseks ning nende langusele pööramise alguspunktide kindlaksmääramiseks.“

(3) Artikli 2 punkt 2 asendatakse järgmisega:

„2) läviväärtus – põhjavee kvaliteedi standard, mille liikmesriigid on kehtestanud vastavalt artikli 3 lõike 1 punktile b või mis on kehtestatud liidu tasandil vastavalt artikli 8 lõikele 3;“.

(4) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1 esimesse lõiku lisatakse punkt c:

„c) artikli 8 lõike 3 kohaselt liidu tasandil kehtestatud, käesoleva direktiivi II lisa D osas loetletud läviväärtused.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõike 1 punktis b osutatud läviväärtused võib kehtestada riigi tasandil, valglapiirkonna või liikmesriigi territooriumile jääva rahvusvahelise valglapiirkonna osa tasandil või põhjaveekogumi või põhjaveekogumite rühma tasandil.“;

(c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kõik lõikes 1 osutatud läviväärtused koos käesoleva direktiivi II lisa C osas kirjeldatud teabe kokkuvõttega avaldatakse vesikonna majandamiskavades, mis tuleb koostada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 13 alusel.

Liikmesriigid teavitavad Euroopa Kemikaaliametit lõike 1 punktis b osutatud riiklikest läviväärtustest hiljemalt [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb kuule, mil möödub 18 kuud käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast]. Euroopa Kemikaaliamet teeb selle teabe üldsusele kättesaadavaks.“;

(d) lõike 6 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid muudavad nende territooriumil kohaldatavate läviväärtuste loetelu iga kord, kui saasteaineid, saasteainete rühmi või reostuse näitajaid käsitlevast uuest teabest nähtub, et tuleb kehtestada läviväärtus veel mõne aine jaoks või et kehtivat läviväärtust on vaja muuta või et mõni varem loetelust välja jäetud läviväärtus tuleb taas loetellu lisada. Kui asjakohased läviväärtused kehtestatakse või neid muudetakse liidu tasandil, kohandavad liikmesriigid nende territooriumil kohaldatavate läviväärtuste loetelu neist väärtustest lähtuvalt.“

(5) Artikli 4 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) selle põhjaveekogumi või põhjaveekogumite rühma üheski seirepunktis ei ole ületatud I lisa loetletud põhjavee kvaliteedi standardite väärtusi ega artikli 3 lõike 1 punktides b ja c osutatud läviväärtusi või“.

(6) Lisatakse artikkel 6a:

„Artikkel 6a

Jälgimisnimekiri

1. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada Euroopa Kemikaaliameti teaduslikke aruandeid arvesse võttes jälgimisnimekiri ainetest, mille kohta liikmesriigid peavad koguma kogu liitu hõlmavaid seireandmeid, ning sätestada vormid, mida liikmesriigid peavad kasutama nende seiretulemuste ja nendega seotud teabe esitamiseks komisjonile. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 9 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse teel.

Jälgimisnimekiri sisaldab kuni viit ainet või ainerühma ning selles märgitakse iga aine puhul kasutatavad seiremaatriksid ja võimalikud analüüsimeetodid. Nende seiremaatriksite ja meetodite kasutamine ei tohi tuua pädevatele asutustele kaasa ülemääraseid kulusid. Jälgimisnimekirja lisatavad ained valitakse selliste ainete hulgast, mille kohta kättesaadavast teabest nähtub, et nendest võib liidu tasandil tuleneda märkimisväärne veekeskkonnale või veekeskkonna kaudu avaldub risk, ning mille puhul seireandmed on ebapiisavad. Kõnealune jälgimisnimekiri sisaldab uusi probleemseid aineid.

Jälgimisnimekirja lisatakse mikroplast ja valitud antimikroobikumiresistentsuse geenid niipea, kui on tehtud kindlaks nende jaoks sobivad seiremeetodid.

Euroopa Kemikaaliamet koostab teaduslikke aruandeid, et abistada komisjoni jälgimisnimekirja lisatavate ainete valimisel, võttes arvesse järgmist teavet:

- (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/105/EÜ* I lisa ja nimetatud lisa kõige viimase läbivaatamise tulemused;
- (b) direktiivi 2008/105/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184** kohaselt kehtestatud jälgimisnimekirjad;
- (c) pinnasereostuse vähendamise nõuded, sealhulgas nendega seotud seireandmed;
- (d) liikmesriikide koostatud valgapiirkondade kirjeldus vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 5 ning nimetatud direktiivi artikli 8 kohaselt kehtestatud seireprogrammide tulemused;
- (e) teave konkreetse aine või ainerühma tootmise mahtude, kasutusviiside, olemuslike omaduste (sealhulgas pinnases liikuvuse ja vajaduse korral osakeste suuruse), keskkonnas täheldatavate kontsentratsioonide ning inimeste tervisele ja veekeskkonnale avalduva kahjuliku mõju kohta, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006***, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009****, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 528/2012*****, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6*****, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/83/EÜ***** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ***** kohaselt kogutud teave;
- (f) teadusprojektid ja teadusartiklid, sealhulgas modelleerimisel või muud liiki prognoosimisel põhinev teave suundumuste ja prognooside kohta, samuti kaugseiretehnoloogia, Maa seire (Copernicuse programmi teenused) ning kohapealsete andurite ja seadmete abil saadud andmed ja teave ning kodanikelt saadud teadusandmed, mis võimaldavad kasutada ära tehisintellekti ning kõrgetasemelise andmeanalüüsi ja -töötusega seotud võimalusi;
- (g) sidusrühmade soovitusel.

Euroopa Kemikaaliamet koostab iga kolme aasta järel aruande, milles esitatakse kokkuvõtte neljanda lõigu kohaselt koostatud teaduslikes aruannetes esitatud järelduste kohta, ning teeb selle üldsusele kättesaadavaks. Esimene selline aruanne tehakse kättesaadavaks hiljemalt X [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana kahekümne esimese kuu esimene päev pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

2. Esimene jälgimisnimekiri kehtestatakse hiljemalt ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb kuule, mil möödub 24 kuud käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast]. Jälgimisnimekirja ajakohastatakse seejärel iga 36 kuu järel.

Jälgimisnimekirja ajakohastamisel jätab komisjon kehtivast nimekirjast välja kõik ained või ainerühmad, mille puhul ta peab võimalikuks hinnata nendest veekeskonnale tulenevat riski ilma täiendavate seireandmeteta. Kui konkreetse aine või ainerühma puhul on veekeskonnale avalduva riski hindamiseks vaja täiendavaid seireandmeid, võib jälgimisnimekirja ajakohastamisel jätta selle aine või ainerühma veel kolmeks aastaks jälgimisnimekirja. Ajakohastatud jälgimisnimekiri sisaldab ka ühte või mitut täiendavat ainet, mille puhul komisjon leiab Euroopa Kemikaali ameti teaduslikest aruannetest lähtuvalt, et sellest või nendest võib tuleneda risk veekeskonnale.

3. Liikmesriigid teevad kõikide jälgimisnimekirja kantud ainete ja ainerühmade seiret selleks valitud representatiivsetes seirejaamades 24 kuu vältel. Nimetatud seireperiood algab kuue kuu jooksul pärast jälgimisnimekirja kehtestamist.

Iga liikmesriik valib vähemalt ühe seirejaama ja lisaks veel sellise arvu seirejaamu, mis on võrdne liikmesriigi põhjaveekogumite ruutkilomeetrites väljendatud kogupindala ja arvu 60 000 jagatisega (ümardatuna lähima täisarvuni).

Iga aine või ainerühma jaoks representatiivsete seirejaamade, seiresageduse ja hooajast lähtuva ajastuse valimisel võtavad liikmesriigid arvesse asjaomase üksikaine või asjaomaste ainerühma kuuluvate ainete kasutusviise ja võimalikku esinemist. Vähim seiresagedus on kord aastas.

Kui liikmesriigil on konkreetse aine või ainerühma kohta võimalik koguda piisavad võrreldavad representatiivsed ja ajakohased andmed juba käimasolevate programmide või uuringute kaudu, võib ta otsustada mitte teha asjaomase aine või ainerühma puhul täiendavat seiret jälgimisnimekirja mehhanismi raames, kui selle aine või ainerühma seireks kasutatud meetodika puhul on tagatud vastavus nendele seiremaatriksitele ja analüüsimeetoditele, millele on osutatud rakendusaktis, millega on kehtestatud jälgimisnimekiri.

4. Liikmesriigid teevad käesoleva artikli lõikes 3 osutatud seire tulemused kättesaadavaks kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 8 lõikega 4 ja lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktiga, millega on kehtestatud jälgimisnimekiri. Samuti teevad nad kättesaadavaks teabe seirejaamade representatiivsuse ja seirestrateegia kohta.

5. Euroopa Keskkonnaamet vaatab seiretulemused lõikes 3 osutatud 24 kuu pikkuse perioodi lõppedes läbi ja hindab, millised ained või ainerühmad vajavad seiret veel 24 kuu vältel ja tuleb seepärast jälgimisnimekirja jätta ning millised ained või ainerühmad võib jälgimisnimekirjast välja jätta.

Kui komisjon jõuab esimeses lõigus osutatud Euroopa Kemikaali ameti hindamisest lähtuvalt järeldusele, et edasine seire veekeskonnale avalduva riski täiendavaks hindamiseks ei ole vajalik, võetakse kõnealust hindamist arvesse I ja II lisa läbivaatamisel, millele on osutatud artiklis 8.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/105/EÜ, milles käsitletakse pinnavee reostuse ärahoidmist ja tõrjet ning millega muudetakse nõukogu

direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ ja 86/280/EMÜ ning tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).

**** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

***** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT L 167, 27.6.2012, lk 1).

***** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid (ELT L 4, 7.1.2019, lk 43).

***** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

***** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).“

(7) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

I–IV lisa läbivaatamine

1. Komisjon vaatab I lisa esitatud saasteainete loetelu ja nimetatud lisa nende saasteainete jaoks esitatud kvaliteedistandardid, samuti II lisa B osas esitatud saasteainete loetelu ja näitajad esimest korda läbi ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mil möödub kuus aastat käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast] ning seejärel iga kuue aasta järel.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 8a vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga selles lisa loetletud põhjavee saasteainete ja nende saasteainete kvaliteedistandardite lisamise või väljajätmise teel, ning B osa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga selliste saasteainete või näitajate lisamise teel, mille puhul liikmesriigid peavad kaaluma riiklike läviväärtuste kehtestamist.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 8a vastu delegeeritud õigusakte II lisa D osa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga selle lisa B osas loetletud ühe või mitme põhjavee saasteaine ühtlustatud läviväärtuste lisamise või muutmise teel.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse käesoleva artikli lõike 6 kohaselt Euroopa Kemikaaliameti koostatud teaduslikke aruandeid.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 8a vastu delegeeritud õigusakte II lisa A ja C osa ning III ja IV lisa muutmiseks, et kohandada neid teaduse ja tehnika arenguga.

6. Euroopa Kemikaaliamet koostab teaduslikke aruandeid, et abistada komisjoni seoses I ja II lisa läbivaatamisega. Nendes aruannetes võetakse arvesse:

a) ameti riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamust;

b) direktiivi 2000/60/EÜ artikli 8 alusel kehtestatud seireprogrammide tulemusi;

c) käesoleva direktiivi artikli 6a lõike 4 kohaselt kogutud seireandmeid;

d) direktiivi 2008/105/EÜ ja direktiivi (EL) 2020/2184 lisade läbivaatamise tulemusi;

e) pinnasereostuse vähendamise seotud teavet ja nõudeid;

f) liidu teadusprogramme ja teadusartikleid, sealhulgas kaugseiretehnoloogia, Maa seire (Copernicuse programmi teenused) ning kohapealsete andurite ja seadmete abil saadud teavet, ja/või kodanikelt saadud teadusandmeid, et kasutada ära tehisintellekti ning kõrgetasemelise andmeanalüüsi ja -töötusega seotud võimalusi;

g) asjaomastelt sidusrühmadelt saadud märkusi ja teavet.

6. Euroopa Kemikaaliamet koostab iga kuue aasta järel aruande, milles esitatakse kokkuvõtte lõigetes 2 ja 3 osutatud läbivaatamise tulemuste kohta, ning teeb selle üldsusele kättesaadavaks. Esimene aruanne esitatakse komisjonile ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mil möödub viis aastat käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast].“

(8) Lisatakse artikkel 8a:

„Artikkel 8a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates [väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev].

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teavitab ta sellest üheaegselt Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

6. Artikli 8 lõike 1 või 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

(9) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011* tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

(10) Artikkel 10 jäetakse välja.

(11) I lisa asendatakse käesoleva direktiivi III lisa tekstiga.

(12) II lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi IV lisale.

(13) III lisas asendatakse punkti 2 alapunkt c järgmisega:

„c) mis tahes muud asjakohast teavet, sealhulgas seirepunktis täheldatud asjaomaste saasteainete kontsentratsiooni aastase aritmeetilise keskmise võrdlust põhjavee kvaliteedi standarditega, mis on esitatud I lisas, ja läviväärtustega, millele on osutatud artikli 3 lõike 1 punktides b ja c.“

(14) IV lisa B osa punkti 1 sissejuhatav lauseosa asendatakse järgmisega:

„olulise ja püsiva kasvutendentsi langusele pööramise meetmete rakendamise alguspunkt on punkt, kus saasteaine kontsentratsioon jõuab 75 protsendini I lisas sätestatud põhjavee kvaliteedi standardi väärtusest ning artikli 3 lõike 1 punktides b ja c osutatud läviväärtusest, välja arvatud juhul, kui:“.

Artikkel 3

Direktiivi 2008/105/EÜ muutmine

Direktiivi 2008/105/EÜ muudetakse järgmiselt.

(1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/105/EÜ, 16. detsember 2008, milles käsitletakse pinnavee reostuse ärahoidmist ja tõrjet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ ja

86/280/EMÜ ning tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ“.

(2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 1a esimesse lõiku lisatakse punkt iii:

„iii) I lisa A osas numbritega 5, 9, 13, 15, 17, 21, 23, 24, 28, 30, 34, 37, 41 ja 44 tähistatud ainete suhtes, mille jaoks on kehtestatud muudetud keskkonnavaliteedi standardid, ning I lisa A osas numbritega 46–70 tähistatud hiljuti kindlaks määratud ainete suhtes alates ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb kuule, mil möödub 18 kuud käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast], et hoida seoses nende ainete ära pinnaveekogude keemilise seisundi halvenemist ja saavutada pinnavee hea keemiline seisund.“;

(b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Ainete suhtes, mille jaoks on I lisa A osas sätestatud elustikuga seotud keskkonnavaliteedi standard või settega seotud keskkonnavaliteedi standard, kohaldavad liikmesriigid asjaomast elustiku või settega seotud keskkonnavaliteedi standardit.

Muude ainete kui esimeses lõigus osutatud ainete suhtes kohaldavad liikmesriigid I lisa A osas sätestatud veega seotud keskkonnavaliteedi standardeid.“;

(c) lõike 6 esimese lõigu esimene lause asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid korraldavad direktiivi 2000/60/EÜ artikli 8 kohaselt tehtava pinnavee seisundi seire osana läbi viidava sette või elustiku seire alusel pikaajalise dünaamika analüüsi selliste prioriteetsete ainete kontsentratsiooni kohta, mis on I lisa A osas määratletud kui ained, millel on kalduvus akumulereuda settes ja/või elustikus.“;

(d) lõige 7 jäetakse välja;

(e) lõige 8 asendatakse järgmisega:

„8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9a vastu delegeeritud õigusakte I lisa B osa punkti 3 muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga.“

(3) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid loovad direktiivi 2000/60/EÜ artiklite 5 ja 8 kohaselt kogutud teabe ning muude olemasolevate andmete alusel kõikide käesoleva direktiivi I lisa A osas loetletud prioriteetsete ainete ja kõikide käesoleva direktiivi II lisa A osas loetletud saasteainete heite, keskkonda laskmise ja kadude andmiku – võimaluse korral koos asjakohaste kaartidega – iga nende territooriumil asuva valgapiirkonna või valgapiirkonna osa kohta, esitades vajaduse korral ka kõnealuste ainete kontsentratsiooni settes ja elustikus.

Esimest lõiku ei kohaldata sellise heite ega keskkonda laskmise ega selliste kadude suhtes, millest teatatakse komisjonile elektrooniliselt kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../...⁺“;

⁺ Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 157 sisalduva määruse number.

⁺⁺ Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 157 sisalduva määruse number.

⁺⁺⁺ Väljaannete talitus: palun lisada teksti dokumendis COM(2022) 157 sisalduva määruse number.

- (b) lõiked 2 ja 3 jäetakse välja;
- (c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid ajakohastavad oma andmikke direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 lõike 2 kohase analüüside läbivaatamise raames ning tagavad, et heitkogused, millest ei teatata määruse (EL) .../...⁺⁺ alusel loodud tööstusheite portaali kaudu, esitatakse liikmesriikide vesikonna majandamiskavades, mida on ajakohastatud vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 13 lõikele 7.

Ajakohastatud andmikes kajastatavate väärtuste kindlakstegemisel võetakse võrdlusperioodiks esimeses lõigus osutatud analüüside kohustusliku lõpuleviimise aastale eelnev aasta.

Määrusega (EÜ) nr 1107/2009 hõlmatud prioriteetsete ainete ja saasteainete puhul võib kanded arvutada esimeses lõigus osutatud analüüsi lõpuleviimisele eelneva kolme aasta keskmisena.

Selliste punktallikast pärit heitkoguste puhul, millest ei teatata määruse (EL).../...⁺⁺⁺ alusel, sest need ei kuulu kõnealuse määruse kohaldamisalasse või jäävad allapoole kõnealuses määruses sätestatud iga-aastases aruandluses kajastamise künnist, kasutatakse käesoleva artikli esimeses lõigus sätestatud aruandluskohustuse täitmiseks elektroonilist aruandlust kõnealuse määruse alusel loodud tööstusheite portaali kaudu.

Komisjon võtab Euroopa Keskkonnaameti abiga vastu rakendusakti, millega kehtestatakse neljandas lõigus osutatud aruandluse vorm, detailsusaste ja sagedus. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu artikli 9 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse teel.“;

- (d) lõige 5 jäetakse välja.

- (4) Artikli 7a lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Prioriteetsete ainete puhul, mis jäävad määruse (EÜ) nr 1907/2006, määruse (EÜ) nr 1107/2009, määruse (EL) nr 528/2012, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/6*, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/83/EÜ**, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ*** või direktiivi 2010/75/EL kohaldamisalasse, hindab komisjon direktiivi 2000/60/EÜ artikli 18 lõikes 1 osutatud aruande raames, kas liidu ja liikmesriigi tasandil kehtestatud meetmed on piisavad, et saavutada prioriteetsete ainete suhtes sätestatud keskkonnakvaliteedi standardid ning eesmärk teha korruga või järk-järgult lõpp prioriteetsete ohtlike ainete heitele, keskkonda juhtimisele ja kaole kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 4 lõike 1 punktiga a.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2019/6, mis käsitleb veterinaarravimeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/82/EÜ (ELT L 4, 7.1.2019, lk 43).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavate ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67).

*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).“

(5) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

I ja II lisa läbivaatamine

1. Komisjon vaatab I lisa A osas esitatud prioriteetsete ainete nimistu ja nendele ainetele vastavad keskkonnakvaliteedi standardid, samuti II lisa A osas esitatud saasteainete loetelu esimest korda läbi ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mil möödub kuus aastat käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast] ning seejärel iga kuue aasta järel.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9a ning lähtuvalt teaduslikest aruannetest, mille on käesoleva artikli lõike 6 kohaselt koostanud Euroopa Kemikaaliamet, vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga järgmisel viisil:

a) ainete lisamisega prioriteetsete ainete nimistusse või nende väljajätmisega sellest nimistust;

b) selles nimistus olevate ainete määratlemisega prioriteetse ohtliku ainena ja/või üldlevinud püsiva, bioakumuleeruva ja toksilise ainena ja/või ainena, millel on kalduvus akumulieruda settes ja/või elustikus, või sellise määratluse ärajätmisega;

c) vastavate keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamisega vastavalt vajadusele pinnavee, sette või elustiku jaoks.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9a ning lähtuvalt teaduslikest aruannetest, mille on käesoleva artikli lõike 6 kohaselt koostanud Euroopa Kemikaaliamet, vastu delegeeritud õigusakte II lisa muutmiseks, et kohandada seda teaduse ja tehnika arenguga järgmisel viisil:

(a) saasteainete lisamisega II lisa A osas esitatud saasteainekategooriate loetellu või nende väljajätmisega sellest loetelust;

(b) II lisa B osas esitatud meetodika ajakohastamisega;

(c) käesoleva direktiivi II lisa C osasse selliste vesikonnaspetsiifiliste saasteainete kandmisega, mille puhul komisjon on kindlaks teinud vajaduse kohaldada liidu tasandil kehtestatud keskkonnakvaliteedi standardeid, kui see on asjakohane, eesmärgiga tagada direktiivi 2000/60/EÜ artiklis 4 sätestatud eesmärkide saavutamine ühtlustatud ja teaduspõhisel viisil, ning selliste saasteainete jaoks vastavate keskkonnakvaliteedi standardite loetlemisega käesoleva direktiivi II lisa C osas.

4. Selliste vesikonnaspetsiifiliste saasteainete kindlakstegemisel, mille jaoks võib olla vaja kehtestada keskkonnakvaliteedi standardid liidu tasandil, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

a) saasteainetest tulenev risk, sealhulgas nende ohtlikkus, sisaldus keskkonnas ja kontsentratsioon, mille ületamisel võib eeldada mõju ilmnemist;

b) eri liikmesriikides vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks kehtestatud riiklike keskkonnakvaliteedi standardite varieeruvus ja sellise varieeruvuse põhjendatuse määr;

c) nende liikmesriikide arv, kus juba rakendatakse keskkonnakvaliteedi standardeid vaadeldavate vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks.

5. Prioriteetsed ained, mis on lõikes 1 osutatud läbivaatamise tulemusena prioriteetsete ainete nimistust välja jäetud, sest neist ei tulene enam kogu liitu hõlmavat riski, lisatakse II lisa C osasse, kus on loetletud vesikonnaspetsiifilised saasteained ja nendega seotud ühtlustatud keskkonnakvaliteedi standardid, mida tuleb rakendada riigi või piirkonna tasandil probleemsete saasteainete suhtes kooskõlas artikliga 8d.

6. Euroopa Kemikaaliamet koostab teaduslikke aruandeid, et abistada komisjoni seoses I ja II lisa läbivaatamisega. Nendes aruannetes võetakse arvesse:

a) ameti riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamusi;

b) direktiivi 2000/60/EÜ artikli 8 alusel kehtestatud seireprogrammide tulemusi;

c) käesoleva direktiivi artikli 8b lõike 4 kohaselt kogutud seireandmeid;

d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/118/EÜ* ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2020/2184** lisade läbivaatamise tulemusi;

e) pinnasereostuse vähendamise nõudeid, sealhulgas nendega seotud seireandmeid;

f) liidu teadusprogramme ja teadusartikleid, sealhulgas kaugseiretehnoloogia, Maa seire (Copernicuse programmi teenused) ning kohapealsete andurite ja seadmete abil saadud teavet, ja/või kodanikelt saadud teadusandmeid, et kasutada ära tehisintellekti ning kõrgetasemelise andmeanalüüsi ja -töötlemisega seotud võimalusi;

e) asjaomastelt sidusrühmadelt saadud märkusi ja teavet.

7. Euroopa Kemikaaliamet koostab iga kuue aasta järel aruande, milles esitatakse kokkuvõtte lõike 6 kohaselt koostatud teaduslikes aruannetes esitatud järelduste kohta, ning teeb selle üldsusele kättesaadavaks. Esimene aruanne esitatakse komisjonile ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev, mil möödub viis aastat käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast].

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ põhjavee reostuse ärahoidmise ja tõrje kohta (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/2184 olmevee kvaliteedi kohta (ELT L 435, 23.12.2020, lk 1).“

(6) Artikkel 8a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8a

Erisätted teatavate ainete kohta

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/60/EÜ V lisa punktis 1.4.3 esitatud nõudeid üldise keemilise seisundi kirjeldamise kohta ning selle direktiivi artikli 4 lõike 1

punktis a sätestatud eesmärgi ja kohustusi, võivad liikmesriigid esitada direktiivi 2000/60/EÜ artikli 13 kohaselt koostatud vesikonna majandamiskavades lisakaarte, millel esitatakse käesoleva direktiivi I lisa A osas loetletud ülejäänud aineid käsitlevast teabest eraldi ühe või mitme järgmise ainega seotud keemilist seisundit käsitlev teave:

- (a) ained, mis on I lisa A osas määratletud kui üldlevinud püsiva, bioakumuleeruva ja toksilise ainega käituvad ained;
- (b) artikli 8 kohase kõige viimase läbivaatamise käigus hiljuti kindlaks määratud ained;
- (c) ained, mille jaoks on artikli 8 kohase kõige viimase läbivaatamise käigus kehtestatud rangem keskkonnakvaliteedi standard.

Liikmesriigid võivad direktiivi 2000/60/EMÜ artikli 13 kohaselt koostatud vesikonna majandamiskavas esitada esimese lõigu punktides a, b ja c osutatud ainetega seotud keskkonnakvaliteedi standardite väärtusest kõrvalekaldumise määra. Esimeses lõigus osutatud lisakaarte esitavad liikmesriigid püüavad tagada nende omavahelise võrreldavuse vesikonna ja liidu tasandil ning teevad asjaomased andmed vastavalt direktiivile 2003/4/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2007/2/EÜ* ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2019/1024** kättesaadavaks.

2. Liikmesriigid võivad ainete puhul, mis on I lisa A osas määratletud kui üldlevinud püsiva, bioakumuleeruva ja toksilise ainega käituvad ained, teha seiret väiksema intensiivsusega, kui on prioriteetsete ainete puhul nõutud vastavalt käesoleva direktiivi artikli 3 lõikele 4 ja direktiivi 2000/60/EÜ V lisale, tingimusel, et selline seire on representatiivne ja et kõnealuste ainete esinemise kohta veekeskkonnas on olemas statistiliselt usaldusväärne võrdlusalus. Vastavalt käesoleva direktiivi artikli 3 lõike 6 teisele lõigule peaks seire toimuma põhimõtteliselt iga kolme aasta järel, kui tehniliste teadmiste ja eksperdiarvamuse põhjal ei ole põhjendatud muu ajavahemik.

3. Liikmesriigid teevad alates ... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb kuule, mil möödub 18 kuud käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast] kahe aasta jooksul östrogensete ainete seiret veekogudes, kasutades selleks mõjupõhiseid seiremeetodeid. Nad teevad kummalgi aastal seiret vähemalt neli korda kohtades, kus viiakse läbi käesoleva direktiivi I lisa A osas loetletud kolme östrogense hormooni 7- β -östradioli (E2), östrooni (E1) ja α -etinüülöstradioli (EE2) seiret tavapäraste analüüsimeetodite abil vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 8 ja kõnealuse direktiivi V lisale. Liikmesriigid võivad kasutada seirekohtade võrgustikku, mis on määratud kindlaks representatiivsete pinnaveekogude kontrollseireks kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ V lisa punktiga 1.3.1.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).“

(7) Artikkel 8b asendatakse järgmisega:

Jälgimisnimekiri

1. Komisjonil on õigus võtta vastu rakendusakte, et kehtestada Euroopa Kemikaaliameti teaduslikke aruandeid arvesse võttes jälgimisnimekiri ainetest, mille kohta tuleb liikmesriikidelt koguda kogu liitu hõlmavaid seireandmeid, ning sätestada vormid, mida liikmesriigid peavad kasutama nende seiretulemuste ja nendega seotud teabe esitamiseks komisjonile. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 9 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse teel.

Jälgimisnimekiri sisaldab korraga kuni 10 ainet või ainerühma ning selles märgitakse iga aine puhul kasutatavad seiremaatriksid ja võimalikud analüüsimeetodid. Nende seiremaatriksite ja meetodite kasutamine ei tohi tuua pädevatele asutustele kaasa ülemääraseid kulusid. Jälgimisnimekirja lisatavad ained valitakse ainete hulgast, mille kohta kättesaadavast teabest nähtub, et nendest võib liidu tasandil tuleneda märkimisväärne veekeskonnale või veekeskonna kaudu avalduv risk, ning mille puhul seireandmed on ebapiisavad. Kõnealune jälgimisnimekiri sisaldab uusi probleemseid aineid.

Jälgimisnimekirja lisatakse mikroplast ja valitud antimikroobikumiresistentsuse geenid niipea, kui on tehtud kindlaks nende jaoks sobivad seiremeetodid.

Euroopa Kemikaaliamet koostab teaduslikke aruandeid, et abistada komisjoni jälgimisnimekirja lisatavate ainete valimisel, võttes arvesse järgmist teavet:

- (a) käesoleva direktiivi I lisa kõige viimase korrapärase läbivaatamise tulemused;
- (b) direktiivi 2008/105/EÜ artiklis 8 osutatud soovitusel sidusrühmadelt;
- (c) liikmesriikide koostatud valglaapiirkondade kirjeldus vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artiklile 5 ning nimetatud direktiivi artikli 8 kohaselt kehtestatud seireprogrammide tulemused;
- (d) teave aine tootmismahu, kasutusviiside, olemuslike omaduste (sealhulgas vajaduse korral osakeste suuruse), keskkonnas täheldatavate kontsentratsioonide ning inimeste tervisele ja veekeskonnale avalduva kahjuliku mõju kohta, sealhulgas määruse (EÜ) nr 1907/2006, määruse (EÜ) nr 1107/2009, määruse (EL) nr 528/2012, määruse (EL) 2019/6, direktiivi 2001/83/EÜ ja direktiivi 2009/128/EÜ kohaselt kogutud teave;
- (e) teadusprojektid ja teadusartiklid, sealhulgas modelleerimisel või muud liiki prognoosimisel põhinev teave suundumuste ja prognooside kohta, samuti kaugseiretehnoloogia, Maa seire (Copernicuse programmi teenused) ning kohapealsete andurite ja seadmete abil saadud andmed ja teave ning kodanikelt saadud teadusandmed, mis võimaldavad kasutada ära tehisintellekti ning kõrgetasemelise andmeanalüüsi ja -töötlemisega seotud võimalusi.

Euroopa Kemikaaliamet koostab iga kolme aasta järel aruande, milles esitatakse kokkuvõtte neljanda lõigu kohaselt koostatud teaduslikes aruannetes esitatud järelduste kohta, ning teeb selle üldsusele kättesaadavaks. Euroopa Kemikaaliameti esimene aruanne tehakse kättesaadavaks hiljemalt ... [väljaannete talitus: palun lisada

kuupäevana kahekümne esimese kuu esimene päev pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva].

2. Jälgimisnimekirja ajakohastatakse X-ks [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana kahekümne kolmanda kuu viimane päev pärast käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga 36 kuu järel. Jälgimisnimekirja ajakohastamisel jätab komisjon kehtivast nimekirjast välja kõik ained, mille puhul ta peab võimalikuks hinnata nendest veekeskkonnale tulenevat riski ilma täiendavate seireandmeteta. Kui konkreetse aine või ainerühma puhul on veekeskkonnale avalduva riski hindamiseks vaja täiendavaid seireandmeid, võib jälgimisnimekirja ajakohastamisel jätta selle aine või ainerühma veel kuni kolmeks aastaks jälgimisnimekirja. Ajakohastatud jälgimisnimekiri sisaldab ka ühte või mitut uut ainet, mille puhul komisjon leiab Euroopa Kemikaaliameti teaduslikest aruannetest lähtuvalt, et sellest või nendest tuleneb risk veekeskkonnale.

3. Liikmesriigid teevad kõikide jälgimisnimekirja kantud ainete ja ainerühmade seiret selleks valitud representatiivsetes seirejaamades 24 kuu vältel. Nimetatud seireperiood algab kuue kuu jooksul pärast asjaomase aine lisamist jälgimisnimekirja.

Iga liikmesriik valib vähemalt ühe seirejaama, millele lisandub veel üks seirejaam, kui liikmesriigi elanike arv on üle ühe miljoni, ning veel sellise arvu seirejaamu, mis on võrdne liikmesriigi geograafilise ruutkilomeetrites väljendatud pindala ja arvu 60 000 jagatise (ümardatuna lähima täisarvuni), ning lisaks veel sellise arvu seirejaamu, mis on võrdne arvuga, mis saadakse liikmesriigi rahvaarvu jagamisel viie miljoni (ümardatuna lähima täisarvuni).

Iga aine või ainerühma jaoks representatiivsete seirejaamade, seiresageduse ja hooajast lähtuva ajastuse valimisel võtavad liikmesriigid arvesse asjaomase üksikaine või asjaomaste ainerühma kuuluvate ainete kasutusviise ja võimalikku esinemist. Seire sagedus on vähemalt kaks korda aastas, välja arvatud kliima muutlikkuse või hooajaliste erinevuste suhtes tundlike ainete puhul, mille seiret tehakse sagedamini, nagu on sätestatud lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktis, millega on kehtestatud jälgimisnimekiri.

Kui liikmesriik on konkreetse aine või ainerühma kohta võimeline koguma ja komisjonile esitama piisavad võrreldavad representatiivsed ja ajakohased andmed juba käimasolevate programmide või uuringute kaudu, võib ta otsustada mitte teha asjaomase aine või ainerühma puhul täiendavat seiret jälgimisnimekirja mehhanismi raames, kui selle aine või ainerühma seireks kasutatud meetodika puhul on tagatud vastavus nendele seiremaatriksitele ja analüüsimeetoditele, millele on osutatud rakendusaktis, millega on kehtestatud jälgimisnimekiri, ning samuti vastavus direktiivile 2009/90/EÜ*.

4. Liikmesriigid teevad käesoleva artikli lõikes 3 osutatud seire tulemused kättesaadavaks kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 8 lõikega 4 ja lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktiga, millega on kehtestatud jälgimisnimekiri. Samuti teevad nad kättesaadavaks teabe seirejaamade representatiivsuse ja seirestrateegia kohta.

5. Euroopa Keskkonnaamet vaatab seiretulemused lõikes 3 osutatud 24 kuu pikkuse perioodi lõppedes läbi ja hindab, millised ained või ainerühmad vajavad seiret veel 24 kuu vältel ja tuleb seepärast jälgimisnimekirja jätta ning millised ained või ainerühmad võib jälgimisnimekirjast välja jätta.

Kui komisjon jõuab esimeses lõigus osutatud Euroopa Kemikaali ameti hindamisest lähtuvalt järeldusele, et edasine seire veekeskonnale avalduva riski täiendavaks hindamiseks ei ole vajalik, võetakse kõnealust hindamist arvesse I ja II lisa läbivaatamisel, millele on osutatud artiklis 8.

* Komisjoni 31. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/90/EÜ, millega sätestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/60/EÜ vee seisundi keemilise analüüsi ja seire tehnilised näitajad (ELT L 201, 1.8.2009, lk 36).“

(8) Lisatakse artikkel 8d:

„Artikkel 8d

Vesikonnaspetsiifilised saasteained

1. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi II lisa B osas sätestatud korda järgides käesoleva direktiivi II lisa A osas loetletud kategooriatesse kuuluvate vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks keskkonnakvaliteedi standardid ja kohaldavad neid, kui vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 5 kohastele analüüsidele ja ülevaadetele tuleneb sellistest saasteainetest risk liikmesriigi ühe või mitme valglapiirkonna veekogudele.

Liikmesriigid teavitavad Euroopa Kemikaali ametit esimeses lõigus osutatud keskkonnakvaliteedi standarditest hiljemalt [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb kuule, mil möödub 18 kuud käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast]. Euroopa Kemikaali amet teeb selle teabe üldsusele kättesaadavaks.

2. Kui vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks on vastavalt artiklile 8 kehtestatud liidu tasandil kohaldatavad keskkonnakvaliteedi standardid ja need on loetletud II lisa C osas, on kõnealused keskkonnakvaliteedi standardid vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks lõike 1 kohaselt riigi tasandil kehtestatud keskkonnakvaliteedi standardite suhtes ülimuslikud. Liikmesriigid kohaldavad ka kõnealuseid liidu tasandil kehtestatud keskkonnakvaliteedi standardeid, et teha kindlaks, kas II lisa C osas loetletud vesikonnaspetsiifilised saasteained kujutavad endast ohtu.

3. Vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artikli 2 punktis 24 sätestatud määratlusele peab heas keemilises seisundis veekogu puhul olema tagatud vastavus kohaldatavatele riigi tasandil või vajaduse korral liidu tasandil kehtestatud keskkonnakvaliteedi standarditele.“

(9) Artikkel 10 jäetakse välja.

(10) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi V lisale.

(11) Lisatakse käesoleva direktiivi VI lisas esitatud II lisa.

Artikkel 4

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [väljaannete talitus: palun lisada kuupäevana selle kuu esimene päev, mis järgneb kuule, mil möödub 18 kuud käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast].

2. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile. Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad

ette liikmesriigid. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTSSELGITUS
NULLSAASTE PAKETI kohta

ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

Ettepaneku/algatuse nimetus

Nullsaaste pakett

Käesolev finantselgitus hõlmab järgmisi ettepanekuid:

– **integreeritud veemajandus**: ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, direktiivi 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest, ning direktiivi 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas;

– **asulareovee puhastamise direktiivi läbivaatamine**: ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv asulareovee puhastamise kohta (direktiivi 91/271/EMÜ uuestisõnastamine);

– **välisõhu kvaliteeti käsitlevate ELi õigusaktide muutmine**: ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2004/107/EÜ arseeni, kaadmiumi, elavhõbeda, nikli ja polütsükliiliste aromaatsete süsivesinike sisalduse kohta välisõhus ning direktiivi 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta.

Asjaomased poliitikavaldkonnad

09 – Keskkond ja kliimamuutused

Ettepanek/algatus käsitleb

uut meetet

uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest¹

olemasoleva meetme pikendamist

ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

Eesmärgid

Üldeesmärgid

1) Parandada ELi kodanike ja looduslike ökosüsteemide kaitset kooskõlas elurikkuse strateegia ja nullsaaste eesmärgiga, mis on lõimitud Euroopa rohelisse kokkuleppesse;

2) suurendada õigusaktide tulemuslikkust ja vähendada kaasnevat halduskoormust, et hõlbustada kiiremat reageerimist uutele riskidele;

3) kaitsta keskkonda ja inimeste tervist ohtlike kemikaalide ja õhusaaste kahjuliku mõju eest.

¹ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Integreeritud veemajandus

- 1) Ajakohastada põhja- ja pinnavett kahjustavate saasteainete loetelusid ainete lisamise ja väljajätmise ning mõne juba loetletud aine puhul kvaliteedistandardite muutmise teel;
- 2) parandada andmete läbipaistvust, kättesaadavust ja korduskasutamist ning seeläbi hõlbustada rakendamist liikmesriikides, vähendada halduskoormust ja suurendada sidusust ELi laiema kemikaale käsitleva õigusraamistikuga;
- 3) luua õigusraamistik, mille saab viia kiiremini ja kergemini kooskõlla teadusuuringute tulemustega ja mille abil saab kiiremini reageerida uutele probleemsetele saasteainetele;
- 4) tõhustada kemikaalisegude seiret, et paremini hinnata koosmõju, ja parandada saasteainete kontsentratsioonide hooajaliste muutuste jälgimist;
- 5) ühtlustada ELis selliste pinna- ja põhjavees esinevate saasteainete käsitlemist, mille jaoks ei ole seni kehtestatud ELi tasandil kvaliteedistandardeid ega läviväärtusi;
- 6) luua tingimused vee taaskasutamise suurendamiseks ning sette ja jäätmete paremaks käitlemiseks tihedas koostöös uue vee taaskasutamise määruse, reoveesetete direktiivi ja liidu jäätmealase õigustikuga.

Asulareovee puhastamise direktiiv

- 1) Aidata kaasa reostuse kindlakstegemisele ja seejärel selle reoveepuhastitmesse jõudmise ärahoidmisele;
- 2) vähendada veelgi toitainetega (lämmastik (N) ja fosfor (P)) saastumist ning mikroasaasteainete ja mikroplasti põhjustatud reostust, samuti ülejäänud reostusallikaid (valinguvee otselase, asulavee äravool, väiksemad linnastud ja asjakohased individuaalsed süsteemid);
- 3) liikuda reoveesektori energianeutraalsuse poole;
- 4) luua tingimused vee taaskasutamise suurendamiseks ning sette ja jäätmete paremaks käitlemiseks tihedas koostöös uue vee taaskasutamise määruse, reoveesetete direktiivi ja liidu jäätmealase õigustikuga;
- 5) parandada juurdepääsu kanalisatsioonile, eelkõige haavatavate ja tõrjutud inimeste jaoks;
- 6) tugevdada, ajakohastada, lihtsustada ja kohandada seire- ja aruandekohustusi.

Õhukvaliteeti käsitlevad õigusaktid

- 1) Muuta ELi õhukvaliteedistandardeid, et viia need paremini kooskõlla Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) soovustega, võtta nii palju kui võimalik arvesse uusimaid teaduslikke nõuandeid, teostatavust, kulusid ja kasu ning tagada, et õigusaktidega on võimalik reageerida asjakohaselt ja tulemuslikult tulevastele muudatustele aluseks olevas tõendusbaasis;

- 2) tagada, et õhukvaliteedi kavad on tõhus vahend ületamisolukorra kindlakstegemiseks, ettenägemiseks ja vähendamiseks ning lisada ELi õigusaktidesse selgemad sätted sidusrühmade osalemise, õiguskaitse kättesaadavuse, karistuste ja hüvitiste kohta, mis on seotud puhta õhuga;
- 3) veelgi tugevdada õhukvaliteedi seiret ja modelleerimist ning õhukvaliteedi kavu käsitlevaid sätteid, et aidata kohalikel omavalitsustel saavutada puhtam õhk;
- 4) anda kodanikele teavet selle kohta, milline on õhusaaste mõju tervisele;
- 5) võimaluse korral lihtsustada kehtivaid sätteid, et suurendada õhukvaliteedi juhtimise tõhusust ja tulemuslikkust.

Oodatavad tulemused ja mõju

Integreeritud veemajandus

Kavandatud direktiivi kohaldamise konkreetse tulemusena ajakohastatakse põhja- ja pinnavee saasteainete loetelusid. Selles käsitletakse ka mitut vees esinevate kemikaalidega seotud puudust, millele juhiti tähelepanu veealaste õigusaktide 2019. aasta toimivuskontrolli raames.

Direktiiv toob kaasa Euroopa magevee, rannikuvee, üleminekuvee ja põhjavee reostuse taseme alanemise.

Direktiiviga tagatakse aja- ja asjakohasema teabe esitamine vee seisundi kohta, usaldusväärsema teabe jagamine uute põhjavee saasteainete kohta, võimalus ainete loetelusid ühtlustatud seireteabe ja terviklike teaduspõhiste teadmiste põhjal korrapäraselt ajakohastada ning mikroplasti ja antimikroobikumiresistentsuse geenide põhjustatud reostuse seire.

Samuti luuakse direktiiviga tingimused vee taaskasutamise suurendamiseks ning sette ja jäätmete paremaks käitlemiseks tihedas koostoimes uue vee taaskasutamise määruse, reoveesetete direktiivi ja liidu jäätmealase õigustikuga.

Asulareovee puhastamise direktiiv

ELi jõgede, järvede ja merede vee kvaliteeti tuleks kaitsta ja parandada. Saasteainete heide, mida põhjustavad ülejäänud asulapõhised allikad (sh väikelinnastud, reostunud vihmavesi, väiksemad detsentraliseeritud reoveepuhastid), nagu ka lämmastiku- ja fosforiheide, vähenevad veelgi tänu rangematele piirväärtuste kohaldamisele seal, kus on endiselt probleemiks eutrofeerumine.

Lisaks saavutatakse uued investeeringud mikrosaasteainete põhjustatud reostuse vähendamiseks. Eeldatavasti saavad need investeeringud olema hõlmatud laiendatud tootjavastutuse süsteemiga, mille kohaselt on mikrosaasteaineid tekitavate toodete turule laskjad rahaliselt vastutavad ELi suublate vee kvaliteedi kaitsmiseks vajaliku täiendava puhastamise eest.

See sektor peaks muutuma energianeutraalseks (st kasutatav fossiilenergia kompenseeritakse sektoris toodetava taastuenergia).

Direktiivi muutmine aitab olulisel määral kaasa üleilmselt konkurentsivõimelise ELi veetööstuse arengule. ELi standardite täiendav ajakohastamine, näiteks

mikroaasteaineid või energiakasutust käsitlevate uute nõuete kehtestamine, soodustab veelgi innovatsiooni ja suurendab lõppkokkuvõttes mastaabisäästu.

Õhukvaliteeti käsitlevad õigusaktid

Kavandatud muudetud direktiiv aitab saavutada Euroopa rohelisse kokkuleppesse loimitud nullsaaste eesmärki, viia ELi õhukvaliteedistandardid paremini kooskõlla WHO soovitustega ja pidevalt parandada õhukvaliteeti kõikjal Euroopa Liidus.

Direktiiv tugevdab ka seiret, modelleerimist ja õhukvaliteedi kavasad käsitlevaid sätteid, et aidata kohalikel omavalitsustel saavutada puhtam õhk. Puuduste käsitlemise tulemusel väheneb välisõhu saastatus ja kokkupuude õhusaastega, muutub tõhusamaks õhukvaliteedi kavade juhtimine ja järgimise tagamine, paraneb seire ja modelleerimine (tänu usaldusväarsuse ja võrreldavuse ning jälgitavate saasteainete arvu suurenemisele) ning muutub paremaks juurdepääs õhukvaliteeti käsitlevatele andmetele ja teabele. Erilist tähelepanu pööratakse digivahendite kasutamise edendamisele ja võimalusele ELi õhukvaliteedistandardid korrapäraselt läbi vaadata.

ELi kodanikud saavad näha õhukvaliteedi paranemisest tulenevat kasu tervisele. Ettevõtjatele, seahulgas põllumajandussektoris, ja üldisemalt töödajatele tuleb kasuks see, et väheneb viletsa õhukvaliteediga seostatav kahjulik tervisemõju ja ka muu mõju (mis on küll vähem oluline).

Muudetud ELi õhukvaliteedistandardid ja tugevdatud sätted õhukvaliteedi seireks mõjutavad avaliku sektori asutusi. See mõju sõltub suuresti sellest, milline on parasjagu õhu kvaliteet: muudetud eeskirjad võivad tähendada seoses õhukvaliteedi seire täiustamisega pädevate asutuste halduskoormuse suurenemist.

Tulemusnäitajad

Integreeritud veemajandus

Direktiivi alusel jälgitavate ainete arvu suurendamine seoses kohustusliku jälgimisnimekirja kehtestamisega põhjavees esinevate probleemsete saasteainete seireks ning sagedasem seire- ja seisundiandmete edastamine võimaldab üksikasjalikumalt jälgida edusamme ja saavutusi selles valdkonnas.

Peamised edunäitajad hõlmavad nende liikmesriikide arvu, mille kohta on kättesaadavad asjaomaste ainete (eelkõige põhjavees esinevate ainete) seire täielikud aegread, nende (saaste)ainete arvu, mille puhul on saavutatud hea seisund, ning liikmesriikides vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks kehtestatud läviväärtuste ühtlustamise määra.

Mikroplasti ja antimikroobikumiresistentsuse geenide lisamine jälgimisnimekirja pärast seda, kui on välja töötatud asjakohast seire- ja hindamismetoodikat käsitlevad suunised, võimaldab jälgida edusamme tegelemisel selle uut liiki saastega ja seejärel vajaduse korral kindlaks määrata asjakohased kvaliteedistandardid. Peale selle lihtsustatakse menetluskorda, et tagada kiirem reageerimine uutele veereostusega seotud probleemidele.

Asulareovee puhastamise direktiiv

- Nõuete täitmise määr ja kaugus püstitatud eesmärgist liikmesriigi ja reovee puhastamise tasandi kohta, mis annavad suurepärase ülevaate direktiivi rakendamisest;
- nende puhastusjaamade arv, kus reovett puhastatakse täiendavalt N/P ja mikroaasteainete eemaldamiseks, ning seonduv N/P heite ja toksilisuse vähenemine liikmesriigi ja ELi tasandil;
- liikmesriigi energiakasutus ja seonduv kasvuhoonegaaside heide;
- valinguvee otselaset ja asulavee äravoolu käsitlevate integreeritud veemajanduse kavadega hõlmatud linnastute arv ning nende kavade kooskõla ELi eesmärgiga;
- meetmed, mille liikmesriik on võtnud selleks, et parandada juurdepääsu kanalisatsioonile ja paremini kontrollida asjakohaseid individuaalseid süsteeme, ning kokkuvõtte liikmesriigis jälgitavatest peamistest tervisenäitajatest;
- muud veepoliitika raamdirektiivi ja merestrateegia raamdirektiivi alusel saadavad andmed, eeskätt suublade (jões, järved ja mered) vee kvaliteedi kohta, mida kasutatakse asulareovee puhastamise direktiivi mõju mõõtmiseks (lisateavet võimalike näitajate kohta, millest tuleb nõuete täitmise hindamiseks ja direktiivi edukuse mõõtmiseks aru anda, leiab mõjuhinnangu 10. lisast);
- reoveeseire, mis võimaldab kindlaks määrata asjakohaseid teaduslikke, analüütilisi ja epidemioloogilisi andmeid kajastavad uued näitajad.

Õhukvaliteeti käsitlevad õigusaktid

ELi liikmesriigid on loonud õhukvaliteedi seirevõrgustiku, mis hõlmab ligikaudu 16 000 proovivõtukohta, kus jälgitakse kehtivates välisõhu kvaliteeti käsitlevates direktiivides kindlaks määratud ühiste kriteeriumide põhjal konkreetseid saasteaineid (enam kui 4 000 seirekohas sageli rühmitatult). Õhukvaliteedi hindamise korra, seire ja modelleerimise kavandatud muutmise tulemusel saadakse võrreldavat ja objektiivset lisateavet, mis võimaldab korrapäraselt jälgida ja hinnata muudatusi õhukvaliteedis kõikjal ELis, sealhulgas madalamaid saastetasemeid, mille puhul on üha enam näha, et ka need avaldavad mõju tervisele. Samuti kohustatakse liikmesriike laiendama seiret uutele probleemsetele saasteainetele, et jälgida mitut õhusaastainet, mille puhul praegu kogu ELi hõlmavat ühtlustatud õhukvaliteediseiret ei tehta.

Liikmesriikide edastatud andmed õhukvaliteedi kohta tehakse avalikkusele kättesaadavaks Euroopa Keskkonnaameti (EEA) digiteenusena, sealhulgas reaalajalähedastel andmetel põhineva Euroopa õhukvaliteedi indeksi kaudu. Selle teabe kättesaadavus ja täpsemad nõuded õhukvaliteedi kavades esitatava teabe kohta võimaldavad jälgida pidevalt ka konkreetsete (sageli kohalike) õhukvaliteedimeetmete tulemuslikkust. Tänu selgematele konkreetsetele nõuetele avaliku teabe kohta pääsevad kodanikud hõlpsamini ja kiiremini ligi õhukvaliteeti käsitlevatele andmetele ja seonduvate poliitikameetmete seire ja hindamise tulemustele.

See võimaldab üksikasjalikumalt jälgida arengut ja saavutusi, sealhulgas edusamme liikumisel kehtestatud ELi õhukvaliteedistandardite poole, mille saavutamine kõikides liikmesriikides on peamine edunäitaja.

Ettepanekute/algatuste põhjendused

Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad nõuded, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Integreeritud veemajandus

EEAst saab ühtne kontaktpunkt kõigi liikmesriikidelt saadud seireandmete ja vee seisundi andmete (senisest) korrapärasemaks töötlemiseks ja kättesaadavaks tegemiseks. Neid andmeid kasutab oma ülesannete täitmisel Euroopa Kemikaaliamet (ECHA), kellest saab ühtne kontaktpunkt veekeskkonna kaitseks ette nähtud standardite edasiarendamiseks olulise teadusliku toe pakkumisel. Seoses vajadusega käsitleda paremini ja süstemaatilisemalt põhjaveereostust ning tagada ühtsem ja parem kaitse saasteainete puhul, mis ei ole probleemsed ELi tasandil, tekivad mõned uued ülesanded.

Täpsemalt lisanduvad:

– ühekordsed ülesanded, mis on seotud EEA kohustusega luua süsteem, mille kaudu pääseb vahetult ligi käesoleva ettepaneku alusel liikmesriikidelt saadud andmetele, ECHA kohustusega määrata kindlaks või töötada välja mitmesugused juhenddokumendid ja meetodika mikroplasti ja antimikroobikumiresistentsuse geenide seire ja analüüsimise jaoks ning vajadusega lisada vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks kehtestatud riiklikud keskkonnakvaliteedi standardid ECHA hallatavasse tervisepõhiste piirnormide hoidlasse;

– korduvad ülesanded, mis on seotud kohustusega esitada EEA-le sagedamini seire- ja seisundiandmeid ning andmeedastuse digiteerimisega / automatiseeritud andeedastusmehhanismi loomisega ning ECHA kohustusega hallata andmehoidlat, mis sisaldab vesikonnaspetsiifiliste saasteainete jaoks kehtestatud standardeid, samuti ECHA kohustusega pakkuda pidevat teaduslikku tuge, et iga kolme aasta tagant koostada/kohandada pinna- ja põhjavee jälgimisnimekirju (probleemsete saasteainete seireks ja hindamiseks), iga kuue aasta tagant koostada/kohandada pinna- ja põhjavees sisalduvate (saaste)ainete loetelusid ja vastavaid kogu ELis kohaldatavaid keskkonnakvaliteedi standardeid ning iga kuue aasta tagant kindlaks määrata kogu ELis kohaldatavad standardid praegu vesikonna tasandil reguleeritud (pinna- ja põhjavee) saasteainete jaoks, kui see on vajalik keskkonna kaitsmiseks ja ühetaoliseks rakendamiseks.

Ajakava:

2023. aasta I kvartal – 2023. aasta IV kvartal: institutsioonidevahelised läbirääkimised ettepaneku üle

2024. aasta I/II kvartal: jõustumine

2024. aasta II kvartal – 2025. aasta IV kvartal: EEA eestvõtmisel töötatakse välja rakendusaktiga kehtestatav süsteem, mille kaudu pääseb vahetult ligi käesoleva ettepaneku alusel liikmesriikidelt saadud andmetele

2024. aasta II kvartal – 2025. aasta IV kvartal: EEA eestvõtmisel töötatakse välja rakendusaktiga vastu võetav tehniline kirjeldus (vorm, üksikasjalikkus, sagedus) EEA-le heitkogustest (tööstusheite portaali käsitleva määrusega hõlmamata punktallikast pärit heitkogustest, samuti hajusheitest) aru andmiseks (tööstusheite portaali kaudu)

2024. aasta I kvartal – 2025. aasta IV kvartal: ECHA eestvõtmisel määratakse kindlaks ja/või töötatakse välja juhenddokumendid ja meetodika, et mõõta ja analüüsida mikroplasti ja antimikroobikumiresistentsuse geenide kontsentratsiooni pinnaveekogudes ja põhjaveekogumites (mis määratletakse/loetletakse rakendusaktis, millega võetakse vastu jälgimisnimekirjad)

2024. aasta II kvartal – 2027. aasta III kvartal: ECHA eestvõtmisel koostatakse rakendusaktiga vastu võetav kuues magevee jälgimisnimekiri ja esimene põhjavee jälgimisnimekiri ning analüüsitakse viiendat magevee jälgimisnimekirja ja antakse selle kohta aru

Alates 2026. aasta I kvartalist: EEA kogub kord aastas andmeid keemilise reostuse kohta ning ECHA pakub teaduslikku tuge jälgimisnimekirja mehhanismi rakendamisel ja selliste delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel, millega võetakse vastu kogu ELis kohaldatavad keskkonnakvaliteedi standardid täiendavate ainete jaoks (nii põhja- kui ka pinnavee puhul)

Alates 2024. aasta I kvartalist: ECHA pakub teaduslikku tuge, et võimaldada iga kuue aasta tagant läbi vaadata ja ajakohastada direktiivi 2008/105/EÜ I lisa esitatud prioriteetsete ainete nimistu ja vastavad keskkonnakvaliteedi standardid, direktiivi 2006/118/EÜ I lisa esitatud saasteainete loetelu ja vastavad kogu ELis kohaldatavad kvaliteedistandardid, direktiivi 2008/105/EÜ II lisa A osas esitatud saasteainete loetelu (ja vajaduse korral töötada (mõnede) selles loetelus nimetatud saasteainete jaoks välja kogu ELis kohaldatavad standardid) ning direktiivi 2006/118/EÜ II lisa esitatud saasteainete loetelu (kõik loetelud ja keskkonnakvaliteedi standardid kehtestatakse delegeeritud õigusaktidega).

Asulareovee puhastamise direktiiv

Eelistatud poliitikavariandi põhimeetmete rakendamise kava on esitatud kokkuvõtlikult allpool olevas tabelis.

	2025	2030	2035	2040
Valinguvee otselase ja asulavee äravool (vihmavesi)	Seire sisseseadmine	Integreeritud kavad linnastute jaoks, mille inimekvivalent on üle 100 000, + ohus olevate alade kindlaksmääramine	Integreeritud kavad ohus olevate linnastute jaoks, mille inimekvivalent on 10 000–100 000	Soovituslik ELi eesmärk kõigi linnastute jaoks, mille inimekvivalent on üle 10 000
Asjakohased individuaalsed süsteemid	Korrapärane kontroll kõigis liikmesriikides + aruandlus liikmesriikide puhul, kus on palju asjakohaseid individuaalseid süsteeme	ELi standardid asjakohaste individuaalsete süsteemide jaoks		
Väikelinnastud	Uus künnis: 1 000 inimekvivalenti	Kõik linnastud, mille inimekvivalent on üle 1 000, vastavad nõuetele		
Lämmastik ja fosfor	Ohus olevate alade (linnastud inimekvivalendiga 10 000–100 000) kindlaksmääramine	N/P eemaldamise vahe-eesmärk puhastusjaamades, mille inimekvivalent on üle 100 000, + uued standardid	N/P eemaldamine kõigis puhastusjaamades, mille inimekvivalent on üle 100 000, + vahe-eesmärk ohus olevate alade jaoks	N/P eemaldamine kõigil ohus olevatel aladel (inimekvivalendiga 10 000–100 000)
Mikrosasteained	Laiendatud tootjavastutuse süsteemide sisseseadmine	Ohus olevate alade (inimekvivalendiga 10 000–100 000) kindlaksmääramine + vahe-eesmärk puhastusjaamade jaoks, mille inimekvivalent on üle 100 000	Täiendav puhastamine kõigis puhastusjaamades, mille inimekvivalent on üle 100 000, + vahe-eesmärgid ohus olevate alade jaoks	Täiendav puhastamine kõigi ohus olevate alade puhastusjaamades
Energia	Energiaauditid puhastusjaamades, mille inimekvivalent on üle 100 000	Energiaauditid kõigis puhastusjaamades, mille inimekvivalent on üle 10 000, + vahe-eesmärk	Energianeutraalsuse vahe-eesmärk	Energianeutraalsuse ja seonduva kasvuhooonegaaside vähenemise saavutamine

2025. aastaks seatakse sisse täiendav seire, mis hõlmab muu reovee kui olmereovee ärajuhtimist, tervisega seotud näitajaid, reoveekäitlejate peamisi tulemusnäitajaid ja meetmeid läbipaistvuse suurendamiseks.

Luuakse riiklikud ja ELi andmebaasid, mis sisaldavad kõiki nõuetele vastavuse kontrollimiseks vajalikke elemente, ning tehakse kindlaks haavatavad ja tõrjutud inimesed koos meetmetega, millega parandada juurdepääsu kanalisatsioonile.

Käesoleva finantselgitusega tagatakse EEA-le rahalised vahendid asulareovee puhastamise direktiivi ettepanekuga ette nähtud mitme uue ülesande jaoks.

Need ülesanded on laadilt erinevad:

– luua seadusandliku ettepaneku artiklis 20 osutatud järelevalve jaoks andmebaasid ja kohandada neid;

– määrata asulareovee puhastamise direktiivi jaoks ekspert, kes hoiab olukorral silma peal ja esitab vajaduse korral aruandeid;

– ühekordsed ülesanded, mis on seotud delegeeritud aktide / rakendusaktide ettevalmistamise ja nende üle läbirääkimiste pidamisega;

– ülesanded, mis on seotud andmete töötlemise ja analüüsimisega.

Ajakava:

2022. aasta IV kvartal – 2023. aasta IV kvartal: ettepaneku üle läbirääkimiste pidamine. Seoses ettepaneku ambitsioonikusega ja laiendatud tootjavastutuse süsteemi sisseseadmisega võib läkirääkimisteks kuluda rohkem vahendeid ja aega kui keskmiselt

2024. aasta II kvartal: töö alustamine ja teostamine

Õhukvaliteeti käsitlevad õigusaktid

Õhukvaliteeti käsitlevate andmete edastamise ja õhukvaliteeti käsitleva teabe vahetamisega seotud ülesanded. EEA toel tuleb teha täiendavaid jõupingutusi, et toetada pidevat aruandlust ja laiendada aruandlustaristut, et see hõlmaks ka uusi probleemseid õhusaasteaineid ning kohustust vähendada keskmist kokkupuudet PM_{2,5}-osakeste ja NO₂ga, samuti laiendada seda taristut täiendavate proovivõtukohtade ajakohastatud teabe ja modelleerimisandmete ning õhukvaliteedi kavade jaoks.

Välisõhu kvaliteedi hindamisega seotud ülesanded. Kuna teaduslik arusaamine õhukvaliteediga seotud probleemidest, sealhulgas madalate kontsentratsioonitasemete ja uute saasteainete kahjulikust mõjust tervisele, paraneb, on vaja täiendavat tuge, kandmaks hoolt selle eest, et poliitikameetmed tuginevad õhukvaliteedi kohta esitatud andmete (sh tugevdatud õhukvaliteedi seire ja modelleerimise raames saadavate lisaandmete) usaldusväärsele hindamisele. Peale selle tuleb EEA toel tõhustada õhusaaste, kliimamuutuste, inimeste tervise ja ökosüsteemi seisundi vaheliste seoste hindamist.

Õhukvaliteedi seire ja modelleerimise jaoks teadusliku ja tehnilise toe pakkumisega seotud ülesanded. Seoses õhukvaliteedi tugevdatud seire ja modelleerimisega on vaja jätkuvalt tuge. Toe pakkumisel (täiendusena õhukvaliteedi alase aruandluse ja õhukvaliteedi hindamise valdkonnas tehtavale tööle) keskendutakse pädevate asutuste teostatava seire ja modelleerimise tehnilistele aspektidele. Samuti hõlmab see tugi kahe olulise eksperdivõrgustiku – riiklike referentlaborite võrgustiku (AQUILA) ja Euroopa õhukvaliteedi modelleerimise foorumi (FAIRMODE) – haldamist ja juhtimist. Nende puhta õhu alaste õigusaktide rakendamise aspektide puhul on viimasel kümnendil pakkunud Euroopas tuge Teadusuuringute Ühiskeskus, sealhulgas mitme halduskokkuleppe kaudu. Teadusuuringute Ühiskeskuse panus on oluline ka muudetud direktiivide rakendamist toetavate juhenddokumentide koostamisel ning õhukvaliteedi seire ja modelleerimisega seotud standardite kehtestamisel koostöös Euroopa Standardikomiteega (CEN).

Ajakava:

2023. aasta I kvartal – 2024. aasta II kvartal (prognoos): institutsioonidevahelised läbirääkimised ettepaneku üle

2024. aasta II kvartal (prognoos): jõustumine

2023. aasta I kvartal – 2025. aasta IV kvartal: koostatakse täiendavad juhenddokumendid seire, modelleerimise ja õhukvaliteedi kavade kohta (**keskkonna peadirektoraat** koos **Teadusuuringute Ühiskeskusega**)

2023. aasta I kvartal – 2025. aasta IV kvartal: tihedas koostöös Euroopa Standardikomiteega töötatakse välja seire, orienteerivate mõõtmiste ja kvaliteedieesmärkide modelleerimisega seotud standardid (**Teadusuuringute Ühiskeskus** koos **keskkonna peadirektoraadiga**)

Alates 2024. aasta III kvartalist: **EEA** hindab korrapäraselt edusamme, mis on tehtud seoses kohustusega vähendada keskmist kokkupuudet PM_{2,5}-osakestega ja NO₂-ga

Alates 2024. aasta III kvartalist: **EEA** hindab korrapäraselt uusi õhusaasteaineid ning õhusaaste, kliimamuutuste ja tervise vahelist seost

2024. aasta III kvartal – 2025. aasta IV kvartal: muudetakse komisjoni rakenduseeskirju välisõhku käsitleva teabe vastastikuse vahetamise ja välisõhu alase aruandluse kohta (**keskkonna peadirektoraat**)

2026. aasta I kvartal (prognoos): hakatakse rakendama liikmesriikidele kehtestatud (**EEA-le**) aru andmist käsitlevaid muudetud kohustusi (sõltub direktiivi ülevõtmise ajakavast – oluline on, et taristu oleks valmis)

2024. aasta III kvartal – 2026. aasta IV kvartal: kohandatakse **EEA** hallatavat õhukvaliteedi andmete hoidlat, et lisada sellesse liikmesriikide täiendava aruandluse raames saadud andmed

2028. aasta IV kvartal (prognoos): **EEA-le** antakse esimest korda aru muudetud õhukvaliteedi kavadest, vähendamaks riski, et 2030. aastal ületatakse muudetud õhukvaliteedistandardeid

ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Integreeritud veemajandus

ELi pinnaveekogud ja põhjaveekogumid on reostunud mitmesuguste saasteainetega. Kuna reostus liigub allavoolu ja 60 % Euroopa valgapiirkondadest on rahvusvahelised, on oluline liikmesriikidevaheline koostöö ja vajalikud on ELi tasandi meetmed, et vähendada ühtlustatud standardite kehtestamise ning liikmesriikidevaheliste ühtlustatud andmekogumis- ja -jagamissüsteemide sisseseadmise reostust ja muud piiriülest mõju. Samuti on tähtis suurendada kemikaale käsitlevate andmete läbipaistvust ning võimaldada komisjonil ja selle ametitel, eelkõige EEA-l ja ECHA-l, neid andmeid (kordus)kasutada, et suurendada teaduslikke teadmisi, mis võimaldavad võtta täiendavaid sihipäraseid meetmeid ja tagada nõuetest kinnipidamise.

Ilma ELi tasandi meetmeteta oleks reostuse vähendamine üle jõu käival kulukas, eriti allavoolu paiknevate liikmesriikide jaoks.

Ühtlustatud standardid toovad kaasa keskkonna ja inimeste tervise üldiselt parema kaitse, liikmesriikide kulutõhusad ja proportsionaalsed meetmed ning võrdsed tingimused tegevuse jaoks, millega vähendatakse võimalikku mõju veekogudele kõikjal ELis.

Seire- ja seisundiandmete korrapärasem jagamine automatiseeritud andmejägamismehhanismide abil võimaldab teha sagedasemaid ja sihipärasemaid kontrole ning tagab parema valmisoleku tegeleda võimalike uute probleemidega. Juurdepääs ühtlustatud andmebaasidele suurendab asjaomaste õigusaktide puhul hindamise ja rakendamise sidusust.

EEA tsentraliseerib andmed, töötleb neid ja teeb need kättesaadavaks korduskasutamiseks poliitika kujundamisel ja rakendamisel. ECHA pakub teaduslikku tuge, tuginedes teadusandmebaasile, mis on tänu kemikaale käsitleva valdkonnaülese teadusliku teabe tsentraliseerimisele ning EAA poolt kättesaadavaks tehtud paremini ühtlustatud seire- ja seisundiandmetele üha usaldusväärsem. Mõlemal ametil on väga tähtis roll veealaste õigusaktide edasisel rakendamisel; koostoime ja ajakohased teaduslikud andmed võimaldavad kiiremini arvesse võtta uusi muret valmistavaid valdkondi ning paremini kindlaks teha ja esikohale seada kõige kulutõhusamad meetmed reostuse vähendamiseks.

Teiselt poolt vähendatakse ettepanekuga üldist halduskoormust, kaotades need aruandekohustused, mis ei ole osutunud tulemuslikuks, st mis ei ole kaasa toonud rakendamise oodatud paranemist. Muid aruandekohustusi lihtsustatakse ja tagatakse suurem sidusust muude õigusaktide kohase aruandlusega.

Lõpetuseks on ettepaneku eesmärk seada sisse tõhusamad menetlused ainete loetelude ja seonduvate keskkonnakvaliteedi standardite kohandamiseks vastavalt teaduse arengule, tagades samal ajal, et neis menetlustes kasutatakse usaldusväärseid teaduslikke andmeid, mis saadakse tänu ühtlustatud aruandlusele ja ametitega tehtavale tihedale koostööle.

Asulareovee puhastamise direktiiv

EL meetmed jäävad oluliseks, kandmaks hoolt selle eest, et kõik ELi kodanikud saavad kasu jõgede, järvede, põhjaveekogumite ja merede vee kvaliteedi paranemisest. Kuna 60 % ELi veekogudest on piiriülesed, on vaja tagada kõikjal sama kiiresti samal tasemel kaitse, et vältida olukorda, kus edusammude puudumine mõnes riigis seab ohtu teiste liikmesriikide jõupingutused. REFITi kohane hindamine on näidanud, et enamikus liikmesriikides on direktiiv olnud ainulaadne vajalikku taristusse tehtavate investeeringute edendaja.

Direktiiv oleks täielikult kooskõlas kõigi muude Euroopa rohelise kokkuleppe peamiste eesmärkidega, sealhulgas üldise kliimanetraalsuse eesmärgiga, olles samal ajal igati vastavuses mitme arutlusel oleva / kavandatud seadusandliku ettepanekuga, nagu keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi, suplusvee direktiivi ja merestrategia raamdirektiivi läbivaatamine ning reoveesetete direktiivi hindamine. Samuti aitaks direktiiv otseselt kaasa kestliku arengu 6. eesmärgi (võrdne juurdepääs piisavale kanalisatsioonile) paremale rakendamisele.

Õhukvaliteeti käsitlevad õigusaktid

Algatuse eesmärke ei ole võimalik piisavalt saavutada liikmesriigi tasandil. Esiteks seepärast, et õhusaaste on laadilt piiriülene ja ühes riigis tekkiv heide võib suurendada välisõhu saastatust teistes liikmesriikides. Vaja on tegutseda ELi tasandil, kandmaks hoolt selle eest, et kõik liikmesriigid võtavad meetmeid oma elanikkonda ähvardavate ohtude vähendamiseks.

Teiseks tuleb aluslepingu alusel püüelda kõrgetasemelise kaitse poole, võttes arvesse ELi eri piirkondade olukorra mitmekesisust. Kehtivate direktiivide ja kavandatud direktiiviga kehtestatakse ühised õhukvaliteedistandardid, kuid jäetakse vahendite valik liikmesriikidele, et neid oleks võimalik kohandada kohalikele, piirkondlikele ja riiklikele oludele.

Kolmandaks tuleb tagada võrdne kohtlemine, pidades silmas õhusaaste mõju majandusele kõigis liikmesriikides ja välisõhu kvaliteeti kodanike jaoks kõikjal liidus.

Muudetud õhukvaliteedistandardid ja selgemad eeskirjad õhukvaliteedi seireks tagavad ELi kodanikele kõrgemal tasemel kaitse ja keskkonnale puhtama välisõhu.

Tänu neile standarditele ja eeskirjadele paraneb õhukvaliteediga seotud probleemide kohta kättesaadav teave, muutub paremaks tervis (ja seega vähenevad kulutused tervishoiule), aeglustub osoonist tingitud saagikuse langus ja väheneb haiguse (sh ülalpeetavate laste haiguse) tõttu töölt puudumine. Seepärast on oodata, et õhukvaliteedi paranemise korral suureneb tootlikkus ja saadakse majanduslikku kasu.

Parem seire ja modelleerimine, õhukvaliteedi kavade koostamine ja rakendamine ning liikmesriikide kogutud teabe jagamine suurendab asjaomaste õigusaktide puhul hindamise ja rakendamise sidusust.

Muudatused, mis on seotud õiguskaitses kättesaadavuse ja karistustega, parandavad eeskirjade täitmise avalik-õiguslikku tagamist ja seega tulemuste saavutamist kogu Euroopa Liidus.

Lõpetuseks on ettepaneku eesmärk näha ette tõhusam kord õhukvaliteedistandardite kohandamiseks teaduse arenguga ning tagada samal ajal, et sellise korra puhul kasutatakse usaldusväärseid teaduslikke andmeid, mis saadakse tänu ühtlustatud aruandlusele ja EEAg tehtavale tihedale koostööle. Samuti püütakse ettepanekuga teha õhukvaliteeti käsitlev teave (sh ajakohastatud andmed) kättesaadavaks otsuste langetajatele ja laiemale üldsusele.

Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Integreeritud veemajandus

2019. aastal tehtud ELi veealaste õigusaktide toimivuskontroll kinnitas, et veepoliitika raamdirektiiv ja selle kaks tütar-direktiivi on ajendanud võtma või tugevdanud Euroopa tasandi meetmeid, mille eesmärk on tegeleda piiriülese survega veevarudele vesikonna tasandil nii riigi sees kui ka rahvusvaheliselt. Seepärast võib kogu ELis kohaldatavate standardite kehtestamist saasteainetele pidada tulemuslikuks.

Samas jõuti hindamisel ka järeldusele, et on vaja laiendada kohaldamisala, et hõlmata uued probleemsed saasteained ning paremini kaitsta inimeste tervist ja ökosüsteeme, sealhulgas tegeleda mitme haldus- ja rakendamisprobleemiga.

Asulareovee puhastamise direktiiv

REFITi kohane direktiivi tulemuslikkuse hindamine näitas, et direktiiv on edukalt aidanud vähendada sihikule võetud saasteainete heidet asulate punktallikatest (olme-/asulareovesi ja sarnane tööstusreostus). Ülejäänud puhastamata asulareovee käsitlemisel esineb endiselt probleeme. Samuti on vaja viia direktiiv vastavusse uute poliitiliste prioriteetide ja ühiskondlike mureküsimustega.

Direktiivi artiklis 15 sätestatud seireõuded on osutunud nõuetele vastavuse edendamisel tulemuslikuks. Samas võimaldab tehnoloogia areng nüüd nii seniste kui ka uute saasteainete tõhusamat ja täpsemat seiret. Mõjuhinnangu koostamisel liikmesriikidelt kogutud teabest on näha, et seire valdkonnas on liikmesriikides suuri erinevusi. Enamik liikmesriike juba kogub sagedamini ja ulatuslikumat teavet arvukamate saasteainete kohta, kui nõutakse direktiivis. Teadmised reovee kvaliteedi ja koguse kohta on paljudel juhtudel siiski ebapiisavad. Mitut juhtumit, kus puhastusjaam või hoidla rajati liiga suur, mis tõi kaasa ülemäärased kulud ning vee ebatõhusa kogumise ja puhastamise, oleks saanud vältida, kui ettekujutus tegelikest puhastatavatest kogustest oleks olnud parem.

Direktiiviga kehtestatud aruandlusnõudeid saaks täiustada ja ajakohastada, et parandada direktiivi täitmise tagamist.

Õhukvaliteeti käsitlevad õigusaktid

2019. aasta novembris avaldatud õhukvaliteeti käsitlevate õigusaktide toimivuskontrolli (SWD(2019) 427 final) raames saadud õppetunnid

Toimivuskontrolli tegemisel jõuti järeldusele, et välisõhu kvaliteeti käsitlevad direktiivid on olnud osaliselt tulemuslikud õhukvaliteedi parandamisel ja õhukvaliteedistandardite saavutamisel, kuid nende direktiivide kõiki eesmärke ei ole veel saavutatud. Direktiividega on suunatud esindusliku ja kvaliteetse õhukvaliteedi seire sisseseadmist, kehtestatud selged õhukvaliteedi standardid ning hõlbustatud õhukvaliteeti käsitleva usaldusväärse, objektiivse ja võrreldava teabe vahetamist, sealhulgas selle teabe esitamist laiemale üldsusele. Samas on direktiivid olnud vähem edukad selle tagamisel, et õhukvaliteedistandardite saavutamiseks ja selleks, et nende standardite ületamine oleks võimalikult lühiajaline, võetakse piisavalt meetmeid, ehkki teiselt poolt on õhusaaste vähenenud ning ületamiste arv ja suurusjärg kahanenud.

Arvesse on võetud ka õhukvaliteeti käsitlevate õigusaktidega seotud õppetunde, mis saadi keskkonnapoliitika seire ja aruandluse toimivuskontrolli (SWD(2017) 230 final) raames. Selle toimivuskontrolli tegemisel jõuti eelkõige järeldusele, et õhukvaliteedi kohta aru andmisel kasutatakse nüüdisaegset elektroonilist lähenemisviisi, mida rakendades tehakse õhukvaliteeti käsitlev teave kättesaadavaks standarditud, masinloetavas ja INSPIRE nõuetele vastavas vormingus. Selle lähenemisviisi rakendamisel on selge eesmärk ühtlustada liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtava teabe kogust, et muuta see teave võimalikult kasulikuks ja vähendada halduskoormust, ent samuti jätta võimalusi edasiseks ühtlustamiseks ELi ja riigi tasandil (eriti uute aruandlusnõuete puhul).

Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Meede on kooskõlas muude liidu tegevuspõhimõtetega ja Euroopa rohelisest kokkuleppest tulenevate poolleiolevate algatustega.

Algatus kuulub mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 3 (Loodusvarad ja keskkond) jaotise 9 (Keskkond ja kliimameetmed) alla. Nagu allpool kirjeldatud, on selle õigusakti rakendamiseks vaja täiendavaid inimressursse ja mõningast lisatoetust

EEA-le ja ECHA-le. Summa, mille võrra ametitele makstav toetus suureneb, saadakse ELi keskkonna ja kliimameetmete programmist 2021–2027 (LIFE).

Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Integreeritud veemajandus

ECHA teaduslik tugi (praegu pakuvad teaduslikku tuge Teadusuuringute Ühiskeskus, tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee ning töövõtjad)

Teaduslikku tuge pakutakse praegu üsna ebasüsteemiliselt, tuginedes mitmele pidevalt läbi vaadatavale ja pikendatavale halduskokkuleppele Teadusuuringute Ühiskeskusega ning pikendatavatele lepingutele sõltumatu põhjavee-eksperdigaga ja mõju hindamise kaasatud töövõtjatega, kasutades omavahendeid (nii Teadusuuringute Ühiskeskuse kui ka keskkonna peadirektoraadi omi); suurel määral sõltutakse liikmesriikide panusest, eeskätt põhjaveedirektiivi puhul. Tervise ja toiduohutuse peadirektoraadi hallatav tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee on esitanud arvukaid teaduslikke arvamusi (nt keskkonnakvaliteedi standardite direktiivi alusel võttis see komitee aastatel 2011–2022 vastu üle 50 arvamuse). Seetõttu ei ole võimalik esitada piisavalt kooskõlastatud, süstemaatilisi, sidusaid ja ajakohaseid ettepanekuid. ECHA-l ei ole praegu õiguslikku volitust ühegi veepoliitika raamdirektiiviga seotud ülesande täitmiseks.

Ettepanekuga püütakse ratsionaliseerida ja parandada teadusliku toe pakkumise protsessi, asendades nimetatud ebasüsteemilise teadusliku toe ühtse kontaktpunktiga, milleks saab ECHA. Kestlikkust toetava kemikaalistrateegia ja lähenemisviisi „üks aine, üks hindamine“ alusel hakkab ECHA vastutama ka kõigi muude kemikaale käsitlevate õigusaktide kõigi teaduslike aspektide eest. Sellega tagatakse teaduslik usaldusväärsus ja koostoime õigusaktide teabeallikate vahel.

ECHA-le makstavat toetust rahastatakse täies ulatuses programmi LIFE eelarvest. Praegu kulutatakse need vahendid ebahühtlasemale teadusliku toe raamistikule (töövõtjad, Teadusuuringute Ühiskeskuse halduskokkulepped, tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee arvamused).

Seire- ja seisundiandmete tsentraliseerimise ja töötlemise toetamine – lisavahendid EEA-le, et tagada korrapärasem teave vee seisundi kohta – parem rakendamine – uute vajaduste väljaselgitamine

EEA (3,5 täistööajale taandatud töötajat) haldab praegu ulatuslikku andmebaasi, mis sisaldab veega seotud teavet, mille liikmesriigid edastavad elektrooniliselt iga kuue aasta tagant. Andmebaas sisaldab ametlike vesikonna majandamiskavu, mis tuleb esitada vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ artiklitele 13 ja 15, ning vabatahtlikku lisateavet, mis on esitatud elektrooniliselt kooskõlas suunistega, mille Euroopa Komisjon on koostanud koostöös liikmesriikidega.

Paraku ei leia andmebaasist tegelikke seireandmeid ega viidet neile andmetele ning seisundit kajastab üksnes märkus hea seisundi saavutamise/mittesaavutamise kohta, mis ei anna eriti ettekujutust ületamise ulatusest ja seega ei võimalda keskenduda poliitikameetmete võtmisel reostuse põhikolletele. Lisaks, kuna teave esitatakse vaid iga kuue aasta tagant, on see peagi aegunud ega ole eriti kasulik meetmete prioriseerimisel või rakendamisprobleemide käsitlemisel (nt ei saa kirjalikes küsimustes, petitsioonides ja kaebustes esitatud väiteid aegunud teabe põhjal korralikult kontrollida).

Seepärast on ettepaneku eesmärk kehtestada kohustus esitada seire- ja seisundiandmed EEA-le kord aastas. Nii saab väärtuslikku teavet, et uurida parema veekvaliteedi ja inimeste tervise paranemise vahelist seost, kasutades veekvaliteedi seire ja hindamise raames kogutud andmeid. Lisajõupingutused, mida tuleb alguses eeldatavasti teha aruandluse ühtlustamiseks, korvab halduskoormuse vähenemine tänu suuremale digiteerimisele ja kohustuslikule süsteemidevahelisele aruandlusele (automatiseeritud andmeedastusmehhanism).

Asulareovee puhastamise direktiiv

Direktiivi rakendamiseks on vaja ulatuslikku andmete töötlemist ja analüüsimist. EEA eksperditeadmiste tuginemisel on mitu eelist: süsteemide kooskõla muu aruandlusega (veepoliitika raamdirektiiv, Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegister), protsesside tõhusus, väiksem vigade tekkimise oht erinevate süsteemide kasutamise kaudu, asjatundlikkuse suurenemine ja hindamise paranemine tänu andmete heale mõistmisele (tänu teadmisele, kust andmed pärit on).

Kuna selle jaoks ei ole personali- ja tegevuskulusid ette nähtud, tuleb nende rahastamiseks kasutada keskkonna peadirektoraadi nõustamisteenuste jaoks mõeldud vahendeid.

Õhukvaliteeti käsitlevad õigusaktid

Õhukvaliteeti käsitlevate andmete edastamise ja õhukvaliteeti käsitleva teabe vahetamisega seotud ülesanded. Pideva aruandluse toetamisel ja aruandlustaristu laiendamisel (eesmärgiga hõlmata lisateave õhukvaliteedi kohta) võib kasutada olemasolevat EEA hallatavat välisõhu kvaliteedi portaali ja andmehoidlat, et suurendada muude keskkonnuaruandluse andmevoogudega sidususe tagamise kaudu tõhusust. Muudetud direktiiviga kehtestatavate lisanõuete jaoks täiesti uue aruandlustaristu loomine ja selle taristu haldamine (nt Teadusuuringute Ühiskeskuses või väliskonsultantide eestvõtmisel) eeldab kulukat arendustegevust. Lisaks kaasneb selle taristu loomisega oht, et tekivad ebakõlad olemasoleva aruandlustaristuga. Seega oleks kõige tulemuslikum lähenemisviis suurendada EEA ressursse olemasoleva välisõhu kvaliteedi portaali ja andmehoidla laiendamiseks ja haldamiseks, andes ametile lisatöötajad või paigutades töötajad ameti siseselt ümber. Sellega tagatakse parim tasakaal rakendatavate ressursside ning eesmärkide saavutamise ja seonduvate ülesannete täitmise vahel.

Välisõhu kvaliteedi hindamisega seotud ülesanded. Praegu hindab õhukvaliteeti kord aastas EEA, kasutades õhukvaliteeti käsitlevaid andmeid, mis on edastatud õhukvaliteedi portaali ja andmehoidla kaudu, ning täiendavaid teaduslikke teadmisi selle kohta, milline on õhusaaste mõju tervisele ja keskkonnale. Õhukvaliteedi seiret ja modelleerimist käsitlevate sätete tugevdamise tulemusel muutub kättesaadavaks lisateave, sealhulgas uute probleemsete saasteainete ning õhusaaste, kliimamuutuste, inimeste tervise ja ökosüsteemi seisundi vaheliste seoste kohta. Selliseid andmeid ja teavet tuleks hinnata korrapäraselt, tuginedes usaldusväärsele teaduslikule alusele ja samaaegselt õhukvaliteedi hindamisega, mida EEA juba teeb. Seega on eelistatav, sealhulgas analüüsi sidususe tagamiseks, anda ka need ülesanded EEA-le, selle asemel, et lasta neid täita eri väliskonsultantidel. Selleks on vaja täiendavat eripädevust ja tõenäoliselt ka lisatöötajaid. Sellega tagatakse parim tasakaal

rakendatavate ressursside ning eesmärkide saavutamise ja seonduvate ülesannete täitmise vahel.

Õhukvaliteedi seire ja modelleerimise jaoks teadusliku ja tehnilise toe pakkumisega seotud ülesanded. Viimasel kümnendil on Teadusuuringute Ühiskeskus abistanud kõigi selliste ülesannete täitmisel, mis on seotud õhukvaliteedi seireks ja modelleerimiseks teadusliku ja tehnilise toe pakkumisega, milleks on vaja majanduslikku sõltumatust kvaliteedi seire ja modelleerimise seadmete pakkujatest. Tulevikus täitmist vajavate ülesannete hulka kuuluvad järgmised:

toetada ja suunata õhusaaste seirega ja õhukvaliteedi modelleerimise kasutamise seotud tõhustatud lähenemisviiside väljatöötamist;

toetada õhukvaliteedi seire ruumilise representatiivsusega, õhukvaliteedi ühtlustatud hindamisega ja saasteallikate jaotusega seotud meetodiliste täiustuste tegemist;

toetada õhukvaliteedi seire ja modelleerimise alaste praktiliste suuniste väljatöötamist välisõhu kvaliteeti käsitleva direktiivi rakendamiseks;

hallata ja juhtida olulisi tugivõrgustikke (nt AQUILA ja FAIRMODE), et edendada õhku käsitleva poliitika rakendamist riigi, piirkonna ja asula tasandil;

toetada õhukvaliteedi seire ja modelleerimisega seotud standardite väljatöötamist koostöös Euroopa Standardikomiteega (CEN).

Teadusuuringute Ühiskeskuse tugi oleks kõige paremini tagatud, kui lisada need ülesanded ühiskeskuse tööprogrammi ja anda ühiskeskusele täiendavat rahalist toetust suurusjärgus 100 000 eurot aastas. Teadusuuringute Ühiskeskuse toe jätkumisel oleks tagatud parim tasakaal rakendatavate ressursside ning eesmärkide saavutamise ja seonduvate ülesannete täitmise vahel.

Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

Piiratud kestusega

- hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

Piiramatu kestusega

Rakendamise käivitumisperiood algab 2024. aastal (asulareovee puhastamise direktiivi puhul), hõlmab ajavahemikku 2024–2025 (integreeritud veemajanduse puhul) ja hõlmab ajavahemikku 2024–2027 (õhukvaliteeti käsitlevate õigusaktide puhul),

millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

Ettenähtud eelarve täitmise viisid²

Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

oma talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

rakendusametite kaudu

Eelarve jagatud täitmine koostöös liikmesriikidega

Eelarve kaudne täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile;

finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

avalik-õiguslikele asutustele;

avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kui võrd nad esitavad piisavad finantstagatised;

liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kes esitavad piisavad finantstagatised;

isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

² Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/ET/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

HALDUSMEETMED

Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Märkige sagedus ja tingimused.

Algatused hõlmavad hankeid, halduskokkulepet Teadusuuringute Ühiskeskusega, ECHA-le ja EEA-le makstava toetuse suurendamist ning mõju komisjoni inimressurssidele. Seda liiki kulude suhtes kohaldatakse standardeeskirju.

Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

Eelarve täitmise viisi(de), rahastamise rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Ei kohaldata – vt eespool.

Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Ei kohaldata – vt eespool.

Kontrollide kulutõhususe (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse) hinnang ja põhjendus ning prognoositav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

Ei kohaldata – vt eespool.

Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Ei kohaldata – vt eespool.

ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ¹	EFTA riigid ²	kandidaatriigid ³	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
3	09 02 02 – Ringmajandus ja elukvaliteet	Liigendatud	JAH	EI	EI	EI
3	09 10 01 – Euroopa Kemikaaliamet – Keskkonnaalased direktiivid ja rahvusvahelised konventsioonid	Liigendatud	JAH	EI	EI	EI
3	09 10 02 – Euroopa Keskkonnaamet	Liigendatud	JAH	JAH	EI	EI
7	20 01 02 01 – Töötasu ja hüvitised	Liigendamata	EI	EI	EI	EI

Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

–

¹ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

² EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaatriigid.

Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	3	Loodusvarad ja keskkond
---	----------	-------------------------

Keskkonna peadirektoraat			2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda	KOKKU
○ Tegevusassigneeringud								
09 02 02 – Ringmajandus ja elukvaliteet	Kulukohustused	(1)	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,500
	Maksed	(2)	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,500
Keskkonna peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= ⁽¹⁾	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,500
	Maksed	= ⁽²⁾	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,500

Eelarvereval 09 02 02 esitatud summat on vaja selleks, et rahastada halduskokkulepet Teadusuuringute Ühis keskusega ja anda täiendavat rahalist toetust suurusjärgus 100 000 eurot aastas järgmiste ülesannete täitmiseks:

- toetada ja suunata õhusaaste seirega ja õhukvaliteedi modelleerimise kasutamise seotud tõhustatud lähenemisviiside väljatöötamist;
- toetada õhukvaliteedi seire ruumilise representatiivsusega, õhukvaliteedi ühtlustatud hindamisega ja saasteallikate jaotusega seotud meetodiliste täiustuste tegemist;
- toetada õhukvaliteedi seire ja modelleerimise alaste praktiliste suuniste väljatöötamist välisõhu kvaliteeti käsitleva direktiivi rakendamiseks;
- hallata ja juhtida olulisi tugivõrgustikke (nt AQUILA ja FAIRMODE), et edendada õhku käsitleva poliitika rakendamist riigi, piirkonna ja asula tasandil;
- toetada õhukvaliteedi seire ja modelleerimisega seotud standardite väljatöötamist koostöös Euroopa Standardikomiteega (CEN).

Asutus: ECHA – Keskkonnalasend direktiivid			2024	2025	2026	2027	KOKKU
Jaotis 1. Personalikulud	Kulukohustused	(1a)	0,734	1,498	1,528	1,559	5,319
	Maksed	(2a)	0,734	1,498	1,528	1,559	5,319
Jaotis 2. Taristu	Kulukohustused	(1b)	0,189	0,193	0,201	0,201	0,779
	Maksed	(2b)	0,189	0,193	0,201	0,201	0,779
Jaotis 3. Tegevuskulud	Kulukohustused	(1c)	0,673	0,686	0,702	0,718	2,779
	Maksed	(2c)	0,673	0,686	0,702	0,718	2,779
ECHA assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 1c	1,596	2,377	2,427	2,477	8,878
	Maksed	= 2a + 2b + 2c	1,596	2,377	2,427	2,477	8,878

ECHA kulud hõlmavad kulusid, mis on seotud üheteistkümnega täiendava täistööajale taandatud töötajaga (seitse ajutist töötajat ja neli lepingulist töötajat) ja tekivad seoses järgmisega:

- teaduslik tugi, mida praegu pakuvad Teadusuuringute Ühiskeskus, keskkonna peadirektoraadi töövõtjad ning tervise ja toiduohutuse peadirektoraadi tervise-, keskkonna- ja uute riskide teaduskomitee (praegu 6,35 täistööajale taandatud töötajat aastas; ECHA ettepaneku alusel ligikaudu 5,15 täistööajale taandatud töötajat; see tähendab ressursside tulemuslikku ümberpaigutamist);
- teaduslik tugi, mida tuleb pakkuda seoses ettepanekust tulenevate uute kohustustega
 - riigi/piirkonna tasandil probleemsete saasteainete jaoks kogu ELis kohaldatavate keskkonnakvaliteedi standardite kehtestamiseks (üks täistööajale taandatud töötaja aastas põhjavee jaoks ja üks pinnavee jaoks),
 - põhjaveedirektiivi I lisa ajakohastamiseks (üks täistööajale taandatud töötaja aastas),
 - seoses põhjavee jälgimisnimekirjaga (0,6 täistööajale taandatud töötajat aastas),
 - mikroplasti ja antimikroobikumiresistentsuse geenide seire ja analüüsimise meetodika kindlaksmääramiseks/väljatöötamiseks (umbes 0,5 täistööajale taandatud töötajat pluss umbes 1 täistööajale taandatud töötaja IT-toe jaoks ja 1,5 juhtimise jaoks)

Asutus: EEA			2024	2025	2026	2027	KOKKU
Jaotis 1. Personalikulud			0,697	1,423	1,451	1,480	5,052
	Kulukohustused	(1a)	0,697	1,423	1,451	1,480	5,052
	Maksud	(2a)	0,697	1,423	1,451	1,480	5,052
Jaotis 2. Taristu							
	Kulukohustused	(1b)					
	Maksud	(2b)					
Jaotis 3. Tegevuskulud			0,490	0,620	0,420	0,420	1,950
	Kulukohustused	(1c)	0,490	0,620	0,420	0,420	1,950
	Maksud	(2c)	0,490	0,620	0,420	0,420	1,950
EEA assigneeringud							
KOKKU							
	Kulukohustused	= 1a + 1b + 1c	1,187	2,043	1,871	1,900	7,002
	Maksud	= 2a + 2b + 2c	1,187	2,043	1,871	1,900	7,002

EEA kulud hõlmavad kaheksa täiendava täistööajale taandatud töötajaga (viis ajutist töötajat ja kolm lepingulist töötajat) seotud kulusid ja tegevuskulusid, mis tekivad seoses järgmisega:

lisanduv kohustus edastada EEA-le igal aastal seire- ja seisundiandmed, kasutades süsteemidevahelise aruandluse mehhanismi (automatiseeritud andmeedastusmehhanism) (neli täistööajale taandatud töötajat (kellest kolm on täiendavad ajutised töötajad ja üks ajutine töötaja on EEAs ümber paigutatud töötaja) pluss esimesel aastal 130 000 eurot ning teisel ja järgnevatel aastatel 80 000 eurot nõustamistoetuse jaoks); vee taaskasutamise standarditud andmebaasi loomine (vee taaskasutamist käsitleva määruse **EL 2020/741** rakendamise raames) ning seonduvate andmevoogude haldamine ja kogu ELi hõlmavate ülevaadete koostamine. EEA peab tagama kontrolli kvaliteedi, tagamaks et liikmesriigid annavad aru korrapäraselt ning ühtlustatud ja võrreldaval viisil (kaks täiendavat lepingulist töötajat). Kokku vajab **EEA integreeritud veemajanduse alase aruandluse ja vee taaskasutamise valdkonnas tehtava töö jaoks viit täiendavat täistööajale taandatud töötajat (kolm ajutist töötajat ja kaks lepingulist töötajat)**;

asulareovee puhastamise direktiivi ekspert (**üks täiendav lepinguline töötaja**) ja IT-tugi kavandatud uuestisõnastatud asulareovee puhastamise direktiivi artikliga 20 seotud andmebaaside loomiseks ja kohandamiseks. Tugi hõlmab ka nõuetele vastavuse näitajate väljatöötamist, näiteks energia ja mikrosaaainete jaoks, nagu on märgitud direktiivi käsitlevas uues seadusandlikus ettepanekus. Samuti kasutatakse IT-tuge selleks, et muuta ja ajakohastada asulareovee puhastamise direktiivi kohaseid riigiprofiile, mis võetakse kasutusele liikmesriikide aurannete asemel, ning kohandada praeguseid andmevooge, et need sobiksid uute

aruandlusnõuete jaoks. Lisaks toimub edasine ühtlustamine seonduvate andmevoogudega (nt Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegister ja Euroopa veeteabesüsteem (WISE)). IT-toe jaoks on vaja kokku 760 000 eurot: esimesel aastal 240 000 eurot, teisel 260 000 eurot ja sealt edasi 130 000 eurot aastas;

õhukvaliteeti käsitlevate andmete edastamise ja õhukvaliteeti käsitleva teabe vahetamisega seotud ülesannete täitmine, mille jaoks on vaja vahendeid, et laiendada ja seejärel hallata olemasolevat välisõhu kvaliteedi portaali ja andmehoidlat; välisõhu kvaliteedi hindamisega seotud ülesannete täitmine, mille jaoks on vaja vahendeid, et laiendada praegu kord aastas toimuvat välisõhu kvaliteedi hindamist, eelkõige selleks, et hõlmata uued probleemsed saasteained ning õhusaaste, kliimamuutuste, inimeste tervise ja ökosüsteemi seisundi vahelised seosed. Selleks on vaja täiendavat eripädevust ehk **eksperditeadmisi omavaid täiendavaid pikaajalisi töötajaid (kaks täistööajale taandatud ajutist töötajat)**.

			2023	2024	2025	2026	2027	KOKKU
○ Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)						
	Maksed	(5)						
○ Eriprogrammide vahenditest haldusassigneeringud KOKKU	rahastatavad	(6)						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 3 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6	0,100	2,774	4,297	4,170	4,245	15,587
	Maksed	= 5 + 6	0,100	2,774	4,297	4,170	4,245	15,587

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud [õigusaktile lisatava finantssegituse lisa](#) (sisekorraeeskirjade V lisa), ja laadida see üles DECIDE'i talitustevahelise konsulteerimise eesmärgil.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

2024	2025	2026	2027 ja pärast seda	KOKKU
------	------	------	---------------------	-------

Keskkonna peadirektooraat						
□ Personalikulud		0,314	0,314	0,314	0,314	1,256
□ Muud halduskulud						
Keskkonna peadirektooraat KOKKU	Assigneeringud	0,314	0,314	0,314	0,314	1,256

Keskkonna peadirektooraadi täiendavad töötajad (üks AD palgaastme töötaja integreeritud veemajanduse ja üks õhukvaliteedi jaoks)

valmistavad ette uued komisjoni rakendusaktid, millega kehtestatakse uusi probleemseid aineid sisaldavad pinna- ja põhjavee jälgimisnimekirjad nende ainete seireks, et hinnata vajadust kehtestada ELi standardid, ning juhivad nende rakendusaktide vastuvõtmist;

valmistavad iga kuue aasta tagant ette uued komisjoni delegeeritud õigusaktid, et vaadata läbi ja ajakohastada saasteainete loetelud ja vastavad kogu ELis kohaldatavad standardid, mis on vajalikud selleks, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, ning juhivad nende delegeeritud aktide vastuvõtmist;

peavad liikmesriikide, EEA ja ECHAgaga pidevat dialoogi vee majandamise teemal, sealhulgas asjaomastes eksperdirühmades ja komiteedes;

valmistavad ette uued komisjoni rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid, mis on seotud õhukvaliteeti käsitleva uue direktiivi rakendamisega, ning juhivad nende vastuvõtmist;

toetavad meeskonda muudetud õhukvaliteedi direktiivi rakendamisel, eriti seoses uute sätetega, mille kohaselt tuleb tugevdada koostööd pädevate asutustega;

koostavad muutmisest tulenevad tehnilised suunised seire, modelleerimise ja õhukvaliteedi kavade kohta ning juhivad nende suuniste edasiarendamist.

Personalikuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektooraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või ümberpaigutatud assigneeringute raames, täiendades neid vajaduse korral lisaassigneeringutega, mida võidakse anda haldavale peadirektooraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse raames, arvestades eelarvepiirangutega.

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,314	0,314	0,314	0,314	1,256
---	--	-------	-------	-------	-------	--------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	0,100	3,197	4,834	4,712	4,791	17,653
	Maksed	0,100	3,197	4,834	4,712	4,791	17,653

Tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (hinnang)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta N		Aasta N+1		Aasta N+2		Aasta N+3		Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ¹	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ² ...																		
	– Väljund																	
	– Väljund																	
	– Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																		

¹ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

² Vastavalt punktile 1.4.2. „Erieesmärgid ...“.

ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KOKKU																		

Hinnanguline mõju ECHA, EEA ja keskkonna peadirektoraadi haldusassigneeringutele

Hinnanguline mõju ECHA inimressurssidele

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:
miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2024	2025	2026	2027	KOKKU
--	------	------	------	------	-------

Ajutised teenistujad (AD palgaastmed) (keskkonnaalased direktiivid)	0,535	1,091	1,112	1,135	3,872
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)					
Lepingulised töötajad	0,200	0,407	0,416	0,424	1,447
Riikide lähetatud eksperdid					

KOKKU	0,734	1,498	1,528	1,559	5,319
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalivajadused (täistööajale taandatud töötajad):

	2024	2025	2026	2027	KOKKU
--	------	------	------	------	-------

Ajutised teenistujad (AD palgaastmed) (keskkonnaalased direktiivid)	7	7	7	7	
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)					
Lepingulised töötajad (REACH-/CLP-määrus)	4	4	4	4	
Riikide lähetatud eksperdid					

KOKKU	11	11	11	11	
--------------	-----------	-----------	-----------	-----------	--

Hinnanguline mõju EEA inimressurssidele

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2024	2025	2026	2027	KOKKU
--	------	------	------	------	-------

Ajutised teenistujad (AD palgaastmed)	0,526	1,074	1,095	1,117	3,813
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)					
Lepingulised töötajad	0,171	0,349	0,356	0,363	1,239
Riikide lähetatud ekspertid					

KOKKU	0,697	1,423	1,451	1,480	5,052
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalivajadused (täistööajale taandatud töötajad):

	2024	2025	2026	2027	KOKKU
--	------	------	------	------	-------

Ajutised teenistujad (AD palgaastmed)	5	5	5	5	
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)					
Lepingulised töötajad	3	3	3	3	
Riikide lähetatud ekspertid					

KOKKU	8	8	8	8	
--------------	----------	----------	----------	----------	--

Hinnanguline haldusassigneeringute vajadus komisjonis

Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda	KOKKU
--	------	------	------	------	---------------------	-------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7						
Personalikulud		0,314	0,314	0,314	0,314	1,256
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7 kokku		0,314	0,314	0,314	0,314	1,256

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud¹		-	-	-	-	-
Personalikulud						
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku		-	-	-	-	-

KOKKU		0,314	0,314	0,314	0,314	1,256
--------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse asjaomase peadirektoraadi poolt kõnealuse meetme haldamiseks juba antud ja/või peadirektoraadi siseselt ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

	2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	2	2	2	2	2
20 01 02 03 (delegatsioonides)					
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)					
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)					
Muud eelarveread (märkige)					
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)					
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)					
XX 01 xx yy zz ²	– peakorteris				
	– delegatsioonides				
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
01 01 01 12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarveread (märkige)					
KOKKU	2	2	2	2	2

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate peadirektoraadisese ümberpaigutamise teel. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	<p>valmistavad ette uued komisjoni rakendusaktid, millega kehtestatakse uusi probleemseid aineid sisaldavad pinna- ja põhjavee jälgimisnimekirjad nende ainete seireks, et hinnata vajadust kehtestada ELi standardid, ning juhivad nende rakendusaktide vastuvõtmist;</p> <p>valmistavad iga kuue aasta tagant ette uued komisjoni delegeeritud õigusaktid, et vaadata läbi ja ajakohastada saasteainete loetelud ja vastavad kogu ELis kohaldatavad standardid, mis on vajalikud selleks, et kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, ning juhivad nende delegeeritud aktide vastuvõtmist;</p> <p>peavad liikmesriikide, EEA ja ECHAgaga pidevat dialoogi vee majandamise teemal, sealhulgas asjaomastes eksperdirühmades ja komiteedes;</p> <p>valmistavad ette uued komisjoni rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid, mis on seotud õhukvaliteeti käsitleva uue direktiivi rakendamisega, ning juhivad nende vastuvõtmist;</p> <p>toetavad meeskonda muudetud õhukvaliteedi direktiivi</p>
--------------------------------	--

² Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised BA read).

	<p>rakendamisel, eriti seoses uute sätetega, mille kohaselt tuleb tugevdada koostööd pädevate asutustega;</p> <p>koostavad muutmisest tulenevad tehnilised suunised seire, modelleerimise ja õhukvaliteedi kavade kohta ning juhivad nende suuniste edasiarendamist.</p>
Koosseisuvälised töötajad	

Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu.

Täiendava toetuse maksmiseks ECHA-le ja EEA-le kasutatakse programmi LIFE vahendeid (eelarverida 09 02 02).

tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomases rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määrukses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu.

nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist

hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ¹	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3	Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

¹ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

Hinnanguline mõju tuludele

Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

omavahenditele

muudele tuludele

palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ²					Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3			
Artikkel								

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

[...]

² Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.